

KAYSERİ LİSESİ

Yıl: 3 Genel Sayı: 6 Nisan-Mayıs 1996 Fiyatı :40.000 TL

DERGİSİ

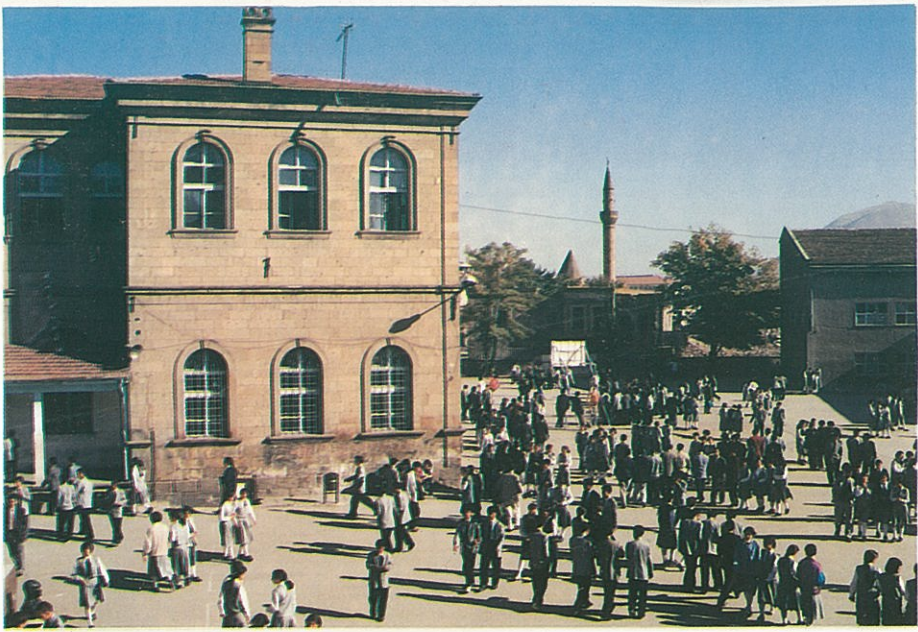
RÛHU ŞÂDOLSUN 1927 - 1993

**Yusuf Özmerdivenli,
Erciyes
Üniversitesi'nde
Kayseri Lisesi
Tebliğ'i sundu.**

Bakanlık Müfettişlerimiz teftiş sonrası değerlendirme toplantısında

Kayseri Lisesi Dergisi,
Kayseri Lisesi Kültür
Edebiyat Kolu Yayın Organıdır

Yıl: 3 Genel Sayı: 6
Nisan-Mayıs 1996
Fiatı: 40.000 TL.

Sahibi

Gençosman MART
Okul Müdürü

Yazı İşleri Müdürü

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Fizik. Öğr. ve Müd. Yrd.

Yayın Kurulu

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Fizik. Öğr. ve Müd. Yrd.

Süleyman AYDIN
Edeb. Öğr. ve Müd. Yrd.

Serife ÖZTÜRK
Edeb. Öğr.

H.Meral GÜNEŞ
Edeb. Öğr.

Seçici Kurulu

Rezzan SOYAKÇA
Edeb. Öğr.

Fatma Deliceoğlu
Edeb. Öğr.

Seçici Kurul

Öğrenci Temsilcileri

Ayşegül Özkan 6-G

Mesude Dursun Yab. D.1-B

Harun Aydın Yab.D.1-A

Osman Bayram 6-F

A. Mısra Parlak 5-A

Haberleşme Adresi:

Kayseri Lisesi Dergisi

PK. 246

Tel: 222 89 04

KAYSERİ

Dizgi•Baskı

NETFORM

Matbaacılık Tic. ve San. Ltd. Şti

Tel: 222 22 63 Kayseri

İçindekiler

İÇİNDEKİLER, YAYIN KURULU, SEÇİCİ KURUL	1
NİCE YİNE SAYILARA	2
MUTLU SONA DOĞRU	3
ROPÖRTAJ	4-5
TALAS AMERİKAN KOLEJİ	6-9
GELECEK İÇİN -ŞİİR-	10
DAHA ÇABUK OKUYABİLİRSİNİZ	11-12
SEVGİSİZ YAŞAMAK - SEVGİ- TÜRKİYİLİYİM -ŞİİRLER-	13
İNSAN VE YAZI	14
ÜÇ NOKTANIN SÖYLEDİĞİ	15
NECİP FAZIL SULTAN'UŞ-ŞUARA	16-17
MEZ.KALEM. BİLEREK YAŞAMAK- YALNIZLIK	18
YAZMAK-AYRILIRKEN-SEVGİ-SİTEM -ŞİİRLER-	19
EVET BU BİR VEDADIR	20-22
MEZ.KALEM. GURUBA AĞIT - VE BİZ HALA UYUYORUZ-	23
DENEME İKİ KUM TANECİĞİ	24-25
TURGUT ÖZAL K.L. YETİŞTİRDİKLERİNDEN	26-27
EDEBİYATIMIZDA MÜSTEAR İSİMLER	28
BİR DEYİM. VERMEYİNCE MABUT NE YAPSIN MAHMUT	29
SESSİZ GECE -ŞİİR-	30
NE İÇİNDEYİM ZAMANIN - BEN -ŞİİRLER-	31
BİR HİKAYE: SÖZSÜZ TEŞEKKÜR	32-33
SİTEMİN- SESSİZ ÇİĞLİK -ŞİİRLER-	33
UYUŞTURUCU VE TOPLUM	34
GENÇLİĞE SESLENİŞ	35
EMEKLİ KÖY ÖĞRETMENİNİN DİLİNDEN -ŞİİR-	35
HİKAYE VE ROMAN TAHLİLİ	36
SEVGİLİ DOST	37
ÖLÜM VE İNSAN	37
DENEME : ACILARI SEVMEK	38
İSTEK PLAN VE ÇALIŞMA	39
HALİDE EDİP ADIVAR	40-41
KENDİMİ SEVİYORUM	41
GÜZEL SÖZLER	42
HABERLER	43-44
ERCİYES ÜNİVERSİTESİNDEN HABERLER	44-45
BİRAZ DA MİZAH DUVAR YAZILARI	46
ÜNLÜLERDEN NÜKTELER VE FIKRALAR	47
KARİKATÜRLER-FIKRALAR VE BULMACALAR	48-52
DEĞİŞİK SAYFALARDAKİ İNGİLİZCE SÖZLERİN TERCÜMELERİ	52

Nice Nice Sayılara...

Bundan önceki dergilerimizde takdim yazılarını yazarken 3. sayı, 4. sayı, 5. sayı diye başlıklar atıyorduk.

Kayseri Lisesi Dergisi öyle bir hâl aldı ki, artık, sayı ismi belirtme gereğini duymuyoruz.

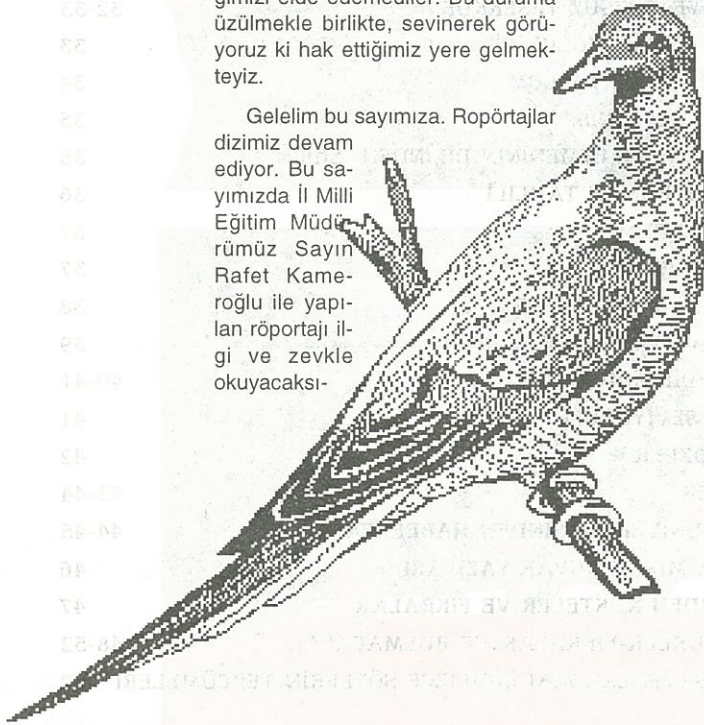
Zira yol belirtilmiş, rota çizilmiş, sefer başlamıştır artık. Dikat edilirse yıllarca ara verilen dergiciliğimiz son zamanlarda büyük aşama kaydetmiş ve "dergimiz olmayınca olmaz" hissiyle yayın hayatını sürdürmek kararlığı gösterilmiştir.

Geniş imkânları olan, maddî meseleleri bulunmayan müesseseler için bu çalışmalar ya da başarılar sıradan, herkes yapabilir kabilinden değerlendirilebilir. Ama madem ki önemli olan imkânsızlıklar içinde imkânsız, imkânlı hâle getirmektir, öyle ise Kayseri Lisesi Dergisi bunu başarmıştır. Bu başarının da artarak devam edeceğine inanıyoruz.

Kesintiye uğramadığı gibi, yayımlanma düzenini oturtmaya başlayan dergimiz, önümüzdeki yılda da daha düzenli, daha sık olarak karşımıza çıkacaktır.

1995-96 eğitim-öğretim yılının bu son sayısını tanıtmadan önce; geçen sayımızla ilgili bütün öğretmen ve öğrenci arkadaşlarımıza teşekkürü bir borç biliyoruz. Zira; ilk kez dergimiz -daha önceki sayılardaki tirajımız ile aynı olmakla birlikte- kısa sürede tükendi. Hatta birçok yere dergimizi üzümlere gönderemedik, altıncı dönem öğrencilerinin büyük çoğunluğu da dergimizi elde edemediler. Bu duruma üzülmeyle birlikte, sevinerek görüyoruz ki hak ettiğimiz yere gelmekteyiz.

Gelelim bu sayımıza. Ropörtajlar dizimiz devam ediyor. Bu sayımızda İl Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Rafet Kame-roğlu ile yapılan röportajı ilgi ve zevkle okuyacaksınız.

nız.

Bilindiği gibi okulumuz; 01-19 Nisan 1996 tarihleri arasında mutad genel teftiştten geçti. Bu satırlardan değerli Bakanlık Müfettişlerimize de saygı ve teşekkürlerimizi belirtiyoruz. Zira, kendilerinden birçok yeni bilgiler edindik. Bununla birlikte Bakanlık Müfettişi Sayın Ruknettin Kullep Beyefendi'nin, ilimiz dolayısıyla vermiş olduğu, "Daha Çabuk Okuyabilirsiniz" adlı makaleyi, ilgi ile okuyacağınızı umuyorum.

Okulumuz edebiyat öğretmenlerinden Hayrettin Cengiz hocamızın hazırladığı "İnsan ve Yazı" makalesi de dikkat çekici bir çalışmadır.

Bu sayımızda araştırma ve incelemeler ön planda. Bunlar içinde "Edebiyatımızda Mahlaslar" başlıklı yazıyı önemli ve ilginç bulacağınızı, "Necip Fazıl", "Halide Edip Adıvar" ile ilgili tanıtımları da bilgi dağarcınızı için önemli göreceğinizi tahmin ediyorum.

"Sözsüz Teşekkür", içimizdeki kabiliyetleri göstermesi bakımından, bu sayımızın sürprizlerinden.

"Gelecek İçin" adlı şiir, dergimizin bu sayısının farklı çalışmalarından birisi. Zira, genç şairimiz okulumuz dışından, N.M. Baldöktü Anadolu Lisesi'nden Dilan Küçük. Kardeşimizi, bir Şiiri Okuma Yarışması'nda tanıdık ve kabiliyetini, duygularını, içimizden biri olarak sayfalarımız arasında değerlendirelim istedik. Hem bu yaklaşımın gelecek için de örnek bir uygulama olmasını umuyoruz.

Ayrıca edebiyat dünyamızdan sizler için seçtiğimiz eserlere bu sayımızda da devam ediyoruz.

Kitap tanıtma, incelemeler ve sizlerin beğenerek okuduğunuzu bildiğimiz mizahî çalışmaları da sayfalarımız arasında bulacaksınız.

Sayfalarımızın el verdiği ölçüde çalışmalarınıza yer vermeye çalıştık. Ancak bu sayımızda yer almayan çalışmaların da önümüzdeki sayıda yer alacağını şimdiden belirtmek istiyoruz.

Bahar mevsimi sonu, okulumuz faaliyetleri açısından adeta bir hasat zamanı. Bu sebeple okulumuzun düzenlediği bütün çalışmaları ve emeği geçenleri şimdiden tebrik ediyor, öğrencilerimizi de bu çalışmalara ilgi göstermeye davet ediyoruz.

Yeni zamanlarda ve yeni sayılarda buluşmak ümidi ile...

Yayın Kurulu Adına
S. AYDIN

Gençosman MART
K. Lisesi Müdürü

Mutlu Sona Doğru

Sayılı günler çabuk geçer, denir.

Bir eğitim-öğretim yılı daha, geriye dönülüp bakıldığında, ne kadar çabuk geçti. Geçen, sadece bir yıl değil. Ömürden bir bölüm, gençlikten önemli bir zaman dilimi. Umarım ki, bu zaman diliminin muhasebesi iyi yapılır, geleceğe ışık tutacak veriler elde edilir, dersler çıkarılır.

Tabii olarak zamanı iyi kullananlar, mutlu bir sona ulaşırken, zamanı hoyratça kullananlar da bu mutlu sondan mahrum olacaklar. Ama önemli olan; olumsuzluklardan da ders çıkarmak ve hiç olmazsa daha sonraki zaman dilimlerinde aynı hataya düşmemek kazancını elde edebilmektir.

Sevgili gençler, öncelikle okul olarak iyi bir eğitim öğretim yılı geçirdiğimizi söylemek istiyorum. Bu durumun okulumuz faaliyetlerine de yansıdığını görmek mümkün. Bu çalışmalarda emeği geçen bütün öğretmen arkadaşlarımı ve sevgili öğrencilerimizi tebrik ediyorum.

ÖSS sınavını geride bıraktık. Birçok öğrencimizin sonuçlardan ümitli olduğunu görüyorum. Bu da beni sevindiriyor. Lâkin sadece okul olarak değil, Kayseri ili olarak ÖYS'de yeteri kadar başarılı olunmadığı da bir diğer gerçek.

Öğrencilerimizin bu yıl ÖYS'de başarılı olacaklarına inanıyor ve başta okul rehber öğretmenimiz olmak üzere bütün öğretmenlerimizin uyarı ve tavsiyelerini dikkate almalarını istiyorum. Zira sizleri lise-mizden sonra bir üst öğretim kurumu olan üniversitelerimizde görmek ve ailenize, memleketimize, mübarek ve büyük milletimize yaraşır birer fert olduğunuzu bilmek bizlerin en büyük mutluluğu.

Bu senede, acı-tatlı hatıralarla mezun olarak aramızdan ayrılacak olan ama sesleri daima bu duvarlarda çınlayacak, simaları hatıralarımızda saklı kalacak -daha önceki öğrencilerimizde olduğu gibi- öğrencilerimize bu satırlardan sevgiyle veda ederken ara sınıflardaki öğrencilerimize de abilerinden, abla-larından iyi olan tecrübeleri almalarını tavsiye ediyorum.

Evet, bir yılın sonunda bu satırlardan söylenebilecekler bu kadar. Ama hepsi de bu kadar değil elbette. İşte bu sebeple üç yıl boyunca söylediklerimizin hatırlarda kalması temennisiyle.

Bütün öğretmen arkadaşlarıma ve öğrencilerimize sağlık, başarı ve mutluluk dilekleriyle.

1- The horse needs a saddle and the saddle needs a rider.

Kayseri İl Milli Eğitim Müdürü Sayın Rafet Kameroğlu ile **SOHBET**

*Sevgili Kayseri Liseliler;
Dergimizin ilimiz eski valisi Sayın Saffet Arıkan BEDÜK ile başlattığı ziyaretler ve röportajlar zinciri devam ediyor. Bu sayımızda da sizler için, ilimiz Milli Eğitim Müdürü Sayın Rafet KAMEROĞLU'nu ziyaret ettik.*

Yoğun işleri arasında bizlere vakit ayıran sayın KAMEROĞLU ile okulumuz Müdür Yardımcısı Süleyman AYDIN, 5-İ sınıftan Neşe Küçük, 6-L sınıftan Murat SİTTİ ve 6-İ sınıftan Mehtap AKATA görüştü.

Sizleri bu sohbetin yer aldığı satırlarla baş başa bırakıyoruz.

N. KÜÇÜK: Sayın hocam öncelikle bu yoğun işleriniz arasında bizi kabul ettiğiniz için teşekkür ediyoruz. Bize kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

R. KAMEROĞLU: Ben de sizlerin bu ziyaretinize teşekkür ederek söze başlamak istiyorum. Zira bizler, sizler için buradayız. Şimdi gelelim sorunuza: Adana, Osmaniye 1952 doğumluyum. Branşım Matematik öğretmenliği. Öğretmen olarak göreve başladıktan sonra değişik liselerde öğretmenlik, lise müdürlüğü ve İl Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı yaptım. 1992 yılından bu yana İl Milli Eğitim Müdürlüğü yapıyorum. 17 Ağustos 1994'ten bu yana da Kayseri İl Milli Eğitim Müdürlüğü görevini yapmaktayım. Evli ve iki çocuk babasıyım.

M. AKATA Efendim iki yıla yakın zamandır Kayseri'desiniz. Kayserimizi göreviniz açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

R. KAMEROĞLU: Kayseri, Türkiye'nin hem geçmişte hem de zamanımızda önemli bir ticaret ve kültür

merkezidir. Günümüzde de Kayserili insanımızın eğitimin önemini bildiğini ve buna elinden geldiğince katkıda bulunduğunu sevinerek söylemek mümkün. Kayserili hemşehrilerimiz, her türlü kalkınmanın, huzurun ve ilerlemenin eğitimle olacağı bilinciyle hareket etmektedirler. Bunun sonuçlarından biri olarak; 1995 yılında Kayseri eğitimine 360 milyar lira gibi yüksek bir rakamla katkıda bulunmuşlardır. Bu rakam aynı yıl içinde diğer illerle kıyaslandığında, vatan-daşın eğitime katkısı bakımından Türkiye'mizde en yüksek rakamdır.

M.SİTTİ: Efendim, hazır söz buraya gelmişken, bir de velilerin okul giderlerine katkısı konusunda neler düşündüğünüzü öğrenmek istiyoruz. Zira zaman zaman bu konuda olumlu ya da olumsuz kamuoyu oluşuyor.

R.KAMEROĞLU: Şunu iyi bilmek gerekir ki; dünyada öğrencisinin eğitim giderlerinin tamamını karşılayan tek ülke Türkiyedir. En gelişmiş ülkelerde bile, her veli bir katkı ile okul giderlerine yardımcı olmaktadır.

İlimize baktığımızda ise henüz Katkı Payı uygulaması yok. Okullarımızda zaman zaman toplanan paralar ise, ki bu bizlerin bilgisi ve onayı ile olmaktadır, öğrencinin yıl içindeki yazılı kağıdı, temizlik, kırtasiye ve diğer giderleri için kullanılmaktadır. Bunların hesabı da daima denetlenmektedir.

Ülke bütçesinden eğitim giderlerinin azalması ve kalitenin artması için öncelikle özel okulların sayısının artması gerekmektedir. Ayrıca okullarda da veli, Katkı Payı ile öğrencisinin yetiştirilmesine katkıda bulunmalıdır. Bilindiği gibi ülkemizdeki toplam öğrenci sayısı birçok ülkenin nüfusundan daha fazladır. İşte bütün

bu yükün devlet tarafından karşılanmasını beklemek ya da hiçbir şey yapmadan çözüm ummak doğru değildir.

M. SİTTİ: Efendim bu bağlamda; zaman zaman toplanan paralarla ilgili çıkan olumsuz tepkiler ve yorumları nasıl değerlendiriyorsunuz?

R.KAMEROĞLU: Günümüz yetişkinlerinin çoğu bilir; daha yakın zamana kadar okullarımıza öğrenci kucağında odunla gelir o yakılırdı, hatta bu bazı yörelerde de devam ediyor, ya da bunu gibi okulun tamiratı; yöre, mahalle ve köy halkı tarafından yapılırdı. Şimdi bu katkı değil mi? Katkı illa para ile mi olur? Bu gün değişen şartlar ve artan nüfusa oranla yapılan hizmetlerin kalitesinin artırılması ve geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın daha iyi yetişmesi için bu katkı gerekiyor. Şimdi; yapılmak istenen olumsuz spekülasyonlara gelince, biz bunların samimiyetine inanmıyoruz. Zira burada maksat; üzüm yemek değil bağcıyı dövmektir. Bir de; yapılan harcamalar geliş güzel olmayıp hepsini bir hesabı kitabı ve dökümü vardır.

N. KÜÇÜK: Efendim öğretmenliğimizin bu günkü konumu ve değerini, imkânlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

R.KAMEROĞLU: Öncelikle öğretmen, Türk Bayrağı'nın dalgalandığı her yere giden, ülkede görev sahası dağ başından, büyük şehir merkezlerine kadar olan, zor, yorucu, bir o kadar zevkli ve hepsinden önemlisi kutsal bir mesleğin icracısıdır. Buradan bütün öğretmenlerimizi, bu mesleğin şerefli ve mübarak birer üyeleri olarak selamlıyorum.

Öğretmenin işi, dünyanın en ağır mesleklerinden birisi kabul edilen maden işçiliğinden daha da zordur.

Zira hem kariyer, hem enerji, hem sağlıklı olmayı gerektirir. Günümüzde hâlâ kırkbin öğretmen açığı vardır.

Bunlarla birlikte öğretmenimizin maddi olarak bu günkü durumunun yeterli olmadığı da bir gerçektir. Öğretmenin maddi durumunun iyi olması hem kaliteyi hem de verimi düşürüyor. Bunun izahını uzunca yapmak mümkün. En kısa zamanda bu eksik giderilmeli, hem öğretmen yetiştirmenin standardı belirlenmeli, hem de öğretmenin gelir düzeyi iyileştirilmelidir. Bizler de bu konular da elimizden geleni yapmaktayız.

M. AKATA: Okul- öğretmen derken biraz da öğrenciden bahsedelim isterseniz. Biraz önce iki çocuğunuz olduğunu söylediniz. Bir baba olarak onlarla ilişkiniz nasıl? Buna bağlı olarak öğrenci veli ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Nasıl olmalı?

R.KAMEROĞLU: Çocuklarımla bir baba olarak aramız gayet iyi. Bunu da onlarla ilişkilerimde açık olmaya borçluyum. Çocuklarımla bütün meseleleri, onların dertlerini ve düşüncelerini açıkça konuşur, tartışırım. Bunu yaparken onlar gibi düşünmeye özen gösteririm. Zira onları anlamadığımız zaman ya da daima onların üzerinde konuştuğumuz zaman büyüklelerinden uzaklaştıklarını, yıllar süren eğitimcilik tecrübesinden biliyoruz.

Okullarımızdaki veli-öğrenci ve okul ilişkisine baktığımız zaman; maalesef velinin öğrencisi ile yakından ilgilenmediğini ya da ilgilenemediğini görüyoruz. Veli, çocuğunu okul içinde olduğu gibi okul dışında da takip etmeli onun çevresine girebilmelidir. İki ayrı dünya olarak değil de iki eş dünya olmanın yolu bulunmalıdır. Buradan çıkaracağımız mesaj ise; çocuklarımızla ilgilenelim ve en önemlisi onlarla barışık olalım! Veli olarak çocuğumuzun okuluna gidip, çocuklarımızı en az bizim kadar iyi tanıyan öğretmenlerimizle görüşelim ve görüşmekten çekinmeyelim. Eğer böyle olursa ne kuşak çatışması ne de gençlikten doğan anarşi kalır. Zira ilgisiz yetişen gençliğin

hâli ortadır.

M. SİTTİ: Efendim, hazır öğrenciden ve okulunda bahsetmişken arkadaşlarımızın da bir endişesini size aktararak bilgi alalım. Bilindiği gibi eğitimdeki sistem değişikliği endişelere de sebep oluyor. Özellikle Kredili Sistemin kaldırılmaya başlanması ile öğrencilerimiz merak ve zaman zaman da endişe içindeler. Bu konuda ne dersiniz?

R.KAMEROĞLU: Birincisi bu endişeye gerek yoktur. Zira Kredili Sistem ile öğretime başlayan bütün öğrencilerimiz bu sistemden mezun olacaklardır. Açıkta kalmaları mümkün değil. Sistem değişikliklerine gelince; iyi bilinmelidir ki; eğitim dinamik bir yapıya sahiptir. Bunun için değişimleri normal karşılamalı. Çağı yakalamak için gerek sistemde, gerekse eğitim metodlarında değişiklikler yapılmalıdır. Eğer bu yapılmazsa ilerlemek mümkün değildir. Tabii olarak köklü değişikliklerin sık sık yapılması da uygun değildir. Ama şunu unutmamalı; bir geçiş dönemindeyiz. Bunun da kendine göre sıkıntıları olacaktır. Kısa zamanda bunlar giderilecektir. Ülkemiz bilindiği gibi bütçesinin önemli bir bölümünü eğitim giderlerine ayırıyor. Zaten dünyada da devletlerin gelişmişliğinin önemli bir kriteri de eğitime verdiği önem ve beyin gücünün seviyesidir.

N. KÜÇÜK: Biraz da isterseniz okulumuzdan, Kayseri Lisesi'nden bahsedelim isterseniz. Kayseri Lisesi'ni nasıl buluyorsunuz? Bir de bildiğiniz gibi Kayseri Lisesi'nin Sakarya Savaşı'nda şehit olan öğrencileri için bir anıt yapılması plânı vardı. Bu konuda bir çalışmanız var mı?

R.KAMEROĞLU: Kayseri Lisesi her şeyden önce bir asırlık ömrü geride bırakmış bir okulumuz. Öğrencilerimizin bu bilinçte olması da bizi sevindirir. Zira tarihini bilen insan kendisini bilir ve ondan milletine zarar gelmez. Başta Kayseri Lisesi Dergisi olmak üzere kültürel faaliyetlerinizi takdirle karşılıyorum. Takip ediyorum. Tabii Kayserimizdeki bütün okulları da aynı şekilde değerlendirdiğimizi unutmamak gerek.

Kayseri Lisesi'nden Sakarya Savaşı'na giderek şehit olan öğrencileri için yapılacak anıt için de elimizden geleni yapacağız. Lâkin Kayseri Lisesi Mezunları Derneği daha önce bu işi üstlendiğini duyurmuştu. Biz onları bekliyoruz.

N. KÜÇÜK: Efendim dernek bu projeyi gerçekleştirmedi. Bu konu daha önceki valimiz sayın S. Arıkan BEDÜK zamanında da gündeme gelmişti. O da yardım sözü vermişti.

R. KAMEROĞLU: Okulunuzun bize resmi müracaatı ile her türlü desteği ben sağlamayı taahhüt ediyorum.

N. KÜÇÜK: Bunu bir söz olarak alıyoruz.

R. KAMEROĞLU: Elbette. Zira bahsedilen olay, öyle sıradan bir olay değildir. Tarihe mal olmuş gençlerimizin anısını yaşatmak hem bir vefa, hem de milliyet sevgisinin bir sonucudur. Biz de bunu yapacağız.

M. SİTTİ: Efendim oldukça zamanınızı aldık. Sorularımız dışında sizin son olarak özelde okulumuz öğrencilerine, genelde ise bütün öğrencileri kardeşlerimize son olarak söyleyecekleriniz var mı?

R. KAMEROĞLU: Bütün başarının sırrı birlik ve beraberliğimizin muhafazasından geçer. Vatandaşlarımızın milletimizle bölünmez bütünlüğünü korumak ve ülkemizin kalkınmasını sağlamak için el ele, omuz omuza daha çok çalışmak zorundayız. Bu çalışmalarımızda başarılı olabilmek için de iyi bir eğitim görmek gerekir. Kendi tarihini bilen, milli kültürüne sahip bir gençliği yetiştirmek için de eğitimin ve eğitim veren okullarımızın her yönden ve herkes tarafından canı gönülden desteklenmesiyle mümkündür.

Bu vesile ile bütün öğretmen ve öğrencilerimize sağlık ve başarılar diliyorum.

M.AKATA: Yoğun işleriniz arasında bizlere vakit ayırdığınız ve ilginiz için okulumuz ve dergimiz adına teşekkür ediyoruz.

R.KAMEROĞLU: Ben de teşekkür ederim.

Yusuf Özmerdivenli
Fizik Öğrt. ve Müdür Yrd.

Kayseri Talas İlçesi'nde "Talas Amerikan Koleji" adıyla Kayseri Marif tarihinde hizmet vermiş, bir çok Kayseri'li'nin ilim irfan kazanmasında pay sahibi olmuş okulu tanıtmadan önce yabancı ve azınlık okulları hakkında bilgi verelim :

Yabancı ve Azınlık Okulları : Yabancılar ve azınlıklar, Tanzimat'ın kendilerine tanıdığı aşırı özgürlüklerden yararlanarak eğitimde önemli mesafeler aldılar. Misyonerler için, Osmanlılığın çok uluslu, çok dinli, dilli mozayığı bulunmaz bir ortamdı. İslahat Fermanı (1856) ise gayri-müslim uyruklara, kendi dinlerine ve kültürlerine dönük, ilk orta ve yüksek derecede okullar açma fırsatı verdi. Rumlar, Ermeniler, Bulgarlar, Hıristiyan Araplar her tarafta okullar açtılar. Katolikliği, Protestanlığı yaymak isteyen, Fransa, İtalya, İngiltere, Almanya Avusturya ve Amerika kilise çevreleri de yarış halinde bir okul kampanyası başlattılar. Bunda, sayılan devletlerin siyasal, kültürel ve ticari çıkarlarına hizmet amacı da vardı. Nitekim çok geçmeden, Osmanlı kentlerinde, kendi ülkelerine ve uluslarına hayranlık duyan elit topluluklar, ortaya çıktı.

Tanzimat'a girilirken, İstanbul'daki Katolik Mekteplerinin (Hıristiyan-Latin) sayısı 40 dolayında olup içlerinde en eskisi 1609'da açılan St. Benoit Koleji'ydi. Aralarında Cizvit, Kapüsen, Lazarist Hıristiyan tarikatlerinin bulunduğu bu okullara, Tanzimat döneminde yenileri eklendi. Bu okullarda yaklaşık 6 bin dolayında kız ve erkek öğrenci okumaktaydı.

Protestan okulları ise ülke genelinde yaygınlık gösteriyordu. 1830'da imzala-

**Tanzimat'a girilirken,
İstanbul'daki Katolik
Mekteplerinin
(Hıristiyan-Latin)
sayısı 40 dolayında
olup içlerinde en eskisi
1609'da açılan St.
Benoit Koleji'ydi.
Aralarında Cizvit,
Kapüsen, Lazarist
Hıristiyan
tarikatlerinin
bulunduğu bu
okullara, Tanzimat
döneminde yenileri
eklendi. Bu okullarda
yaklaşık 6 bin
dolayında kız ve erkek
öğrenci okumaktaydı.**

nan ilk Osmanlı-Amerikan anlaşmasından sonra faaliyetini artıran Board örgütü, misyonerlik çalışmalarını da hızlandırdı. Kısaca Board Okulları diye bilinen Amerikan Protestan okullarının hemen hepsi, 1830'dan sonra açıldı. (Beyrut'ta 1824'te kurulan dışında.) İlk zamanlar Amerikalı misyonerlerin bu girişimleri-

Talas Amerikan Koleji (1889-1967)

ne; Latin mekteplerinin arkasındaki büyük devletler karşı çıktılar. İstanbul'daki Rum Patrikliği de Osmanlı Hükümeti nezdinde itirazlarda bulundu. Ama, 1834'te Beyoğlu Amerikan Kız Ortaokulu, Bursa, İzmir, Trabzon okulları açıldı. Sonraki yıllarda misyoner, okul ve öğrenci sayıları hızla arttı. Örneğin 1845'te 34 misyoner, 7 okul, 135 öğrenci varken, on yıl sonra 58 misyoner, 38 okul, 363 öğrenci vardı. 1865'te (aynı sıraya göre) bu rakamlar 89, 114, 4160'a; 1875'te 137, 425, 23.040'a yükseldi. 1910'da ise Amerikan misyoner okullarının dökümü şöyleydi: Ana ve ilkokul 395, öğrenci mevcudu 19.243; ortadereceli okullar 29, öğrenci mevcudu 3012; kolejler (yüksekokul) 6, öğrenci mevcudu 1219. Bu okulların en tanınmış olan Robert Kolej, 1863'te açıldı.

Kayseri Lisesi Kayseri'nin eğitim tarihinde ne derece önemli bir görev yerine getirmiş olduğunu daha iyi anlayabilmek için 1900 yılına kadar Kayseri'deki öğrenci ve öğrenim görmüş kişileri belirten bir istatige bir göz atalım: Bu yıllarda tek resmi idadi olan Kayseri Lisesi'nde 85 Türk, azınlıkta da iki öğrenci vardır. Tek kız öğrenci yoktur. Beş öğretmen çalışmakta, coğrafya, hesap ve cebir derslerini azınlıktan bir öğretmen okutmaktadır. Buna karşılık azınlığın orta dereceli eğitim kurumları ve öğrenci sayısı şöyledir. 1857-1872 arasında açılmış bulunan 15 orta dereceli okulda 1595 erkek, 993 kız olmak üzere 2585 öğrenci resmi idadideki iki öğrenci ile 2590'dır. Ayrıca 55 öğrencili bir de yüksek okulları vardır.

1900 Yılına kadar Kayseri'nin yüksek okul çıkışlı kişiler durumu da ilginçtir.

Bitirilen Okul Türü	Mülkiye	Hukuk Tıbbiye	Darülmüallimin	Eczacı	Toplam	
Türk	0	1	10	3	0	14
Azınlık (Ermeni Rus)	5	20	27	0	19	71

Yabancı okulların ve müesseselerin eğitim tarihimizde olduğu kadar, kültür ve siyasi tarihimizde de önemli rolleri olmuştur.

İmparatorluğumuzun yıkılışında, kültürümüzün örselenişinde, inançlarımızın ve değerlerimizin terkedilişinde bu kurumların büyük payları vardır.

Bu okullar belirli bir dünya görüşünden kaynaklanır, tüm gayretleri Batı'nın Doğu'ya galebe çalma noktasında toplanır. Temel aldıkları felsefe, Hristiyanı kaynaktan beslenen Batı hayat tarzının, bütün Doğu'da hükümler olmasıdır.

Amaç, bir türlü hazmedilemeyen Müslüman Türk'ün Anadolu'dan tardır. Er veya geç "Şark Meselesi" halledilmelidir. İşte bu esas meseleyi, çözebilmek için, XI. yüzyıldan itibaren başlatılan Hristiyanı saldırı, çağın ve şartların değişmesiyle yeni bir yapıya kavuşturulur. İnce ve etkili metodlar kullanılır. Savaş artık top-tüfek ve kılıçla değil, fikirle yürütülür. Kültürel, terbiyevi, iktisadi, sosyal ve askeri bütün cephelerde sürdürülür. Hedefte başta ülkemiz olmak üzere, tüm Orta Doğu ve İslam dünyası vardır. Bir büyük mastır plan yapılır. Son burcumuz düşünceye kadar, Hristiyanı hamle devam edecektir. Bu hamlede diplomat, misyoner, casus ve tüccar kol kola ve omuz omuzdur.

Ülkemizin kısaca alınışı, insanımızın tüm dünyaya gaddar ve vahşi olarak tanıtılışı bu okullar ve bu misyonerler yoluyla. Onlar, bütün azınlıkları tek tek bağımsız birer Hristiyan devlet olarak varetmekle yetinmezler. Oluk oluk akıtılan kanımıza rağmen katledilen değil de, katleden olarak tüm dünyaya anons edilir. Yunan, Bulgar, Sırp, Ermeni ve benzeri azınlıklar hep mazlum olarak tanıtılır. En küçük bir kıpırdanışımızda, hakkımızı arayışımızda "Düvel-i Muazzama" ve günümüzde de "Düvel-i Amerika"* ayağa kaldırırlar.

İçteki problemlerimizin çoğu da, aydın - halk ikiliğinden ihtilal ve anarşiye kadar, misyonerlerce pompalanır ve beslenir.

Varoluşumuzla alakalı tüm bu oluşumlarda rolü ve parmağı olan yabancı okullar üzerinde yeteri kadar araştırma

yapılamamıştır.

Türkiye, Yakın-Doğu ve Müslüman ülkeler arasında eskiden olduğu gibi, git-tikçe etkili ve lider bir millet olma yolundadır. Hatta tüm Müslüman azınlıklar, Rusya'dakiler dahil gizli açık ülkemizin etki alanı içerisindedirler. En önemlisi de Türkiye'nin iki süper güç arasından sıyrılarak, dünya ölçüsünde söz sahibi olabile-

Hristiyan dünya görüşü ve hayat felsefesi, misyonerler yoluyla bu ocaklarda mayalanır ve metodik olarak insanımıza sunulur.

Bütün bunlar yapılırken, insanımız, toplumumuz, tarihi gelişimimiz, ruhi yapımız, zaaflarımız ve gücümüz yerinde ve inceden inceye tetkik edilir. Bunlara dayalı stratejiler geliştirilir.

cek imkana sahip yegane ülke oluşudur. Onu bu gelecekte mahrum etmenin çeşitli yolları ve metodları vardır. Dünya hakimiyetini ellerinde tutan güçler, bu yolları ve metodları eksiksiz uygulamaktadırlar. Ülkemizin zaman zaman içerisine düştüğü buhranlı dönemleri ve bu dönemlerde açığa çıkan oyunları hatırlarsak, durumun ciddiyetini ve tehlikenin boyutlarını anlamakta gecikmeyiz.

Yabancı okulları ve kurumları misyonerlerden ayrı düşünmek mümkün değildir. Ülkemizdeki yabancı kurumlar, tamamen misyonerlerce kurulup geliştirilmiş, misyonerler de sürekli bir veya bir kaç Batılı devletçe desteklenmişlerdir. 17. yüzyıldan sonra ise Orta-Doğu, Türkiye ve İslam ülkelerinde liderliğe oynayan Amerika, bu fonksiyonunu büyük ölçüde Protestan misyonerlerce yerine getirir. Yerli kültüre alternatif olarak ileri sürülen Batı kültürünü yaya ve yaşatma fikrine bağlı yerli aydınlar da, yine bu müesseselerin ülkemize hediyesidir.

Hristiyan dünya görüşü ve hayat felsefesi, misyonerler yoluyla bu ocaklarda mayalanır ve metodik olarak insanımıza sunulur.

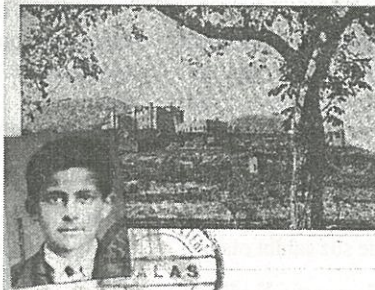
Bütün bunlar yapılırken, insanımız, toplumumuz, tarihi gelişimimiz, ruhi yapımız, zaaflarımız ve gücümüz yerinde ve inceden inceye tetkik edilir. Bunlara dayalı stratejiler geliştirilir. Batı'ya karşı genel tutumumuz ve tavrımız tesbit edilir. Hristiyanlık hakkındaki kanaatlerimiz, millet olarak bu dine bakışımız tahlil edilerek tüm Hristiyanı faaliyetler ve gerçeklerden hareketle sürdürülür. Hatta bu konularda aralıksız çalışan kuruluşlar teşekkül ettirilerek yıllık, bölgesel ve Türkiye çapında seminerler tertip edilir. Bütün bu çalışmalardan sonra, ülkemiz üzerinde oynanacak oyunlar tayin edilir, oyuncuları hazırlanır ve oyun sahnelenir.

Uzun yıllar Haçlı Seferleri ve benzeri harplerle, İslam dünyası ve Türkiye'ye karşı korkunç bir nefret duyulmağa başlandığı gibi, iki dünya arasına kin ve garaz duvarları da çekilir. Misyonerler bu gerçeği itirafla, bugünkü modern Türkiye'de bile insanımızın Hristiyanlığa kapalı oluşunu bir yönüyle bu vahşi saldırılara, bir yönüyle de İslam dinine bağlarlar. Bunun da, modernizasyonun ilerlediği ölçüde, laik okulların ve anlayışın yaygınlık kazandığı derecede yıkılacağını umarlar. Türkiye Batılı olacaksa, bütün bunları yapmak zorundadır hükümünü vererek, bundan sonra insanımıza açıkça Hristiyanlığı taktim etmenin zamanı geldiğini ilan ederler. Zaten tüm ıslahatlar yoluyla yapılmak istenen de buydu. Şüphesiz bu gedikler büyüdüğü ölçüde Şark Meselesi nihai safhaya ulaştırılacaktır. esas gayret bu odak noktasında yoğunlaştırılır. Bu yüzden İmparatorluk'ta mantar biter gibi bir sürü okul ve benzeri kurumlar teşekkül ettirilir.

Birkaç hamiyet sahibi devlet adamı dışında, bunların gerçek maksatlarını bilen yoktur. Bu yüzden yapabilecekleri her şeyi kolayca yapar. her geçen gün amaçlarına biraz daha yaklaşmış olurlar.

Cumhuriyet döneminde bazı kısıtlamalar getirilirse de, her seferinde bunlar aşılır ve daha bir iştiha ile çalışmalar sürdürülür.

Misyonerler kültürel açıdan bir ülkeyi tamamen yıkmadıkça, o ülkeyi fethetmiş saymazlar kendilerini. Bu bakımdan fethedilecek ülkenin bütün şartları inceden inceye tetkik edilir. Seyyahlar, doktorlar, mühendisler, jeologlar ve benzeri

TALAS AMERIKAN MEKTEBİ

TALAS - KAYSERİ

American School
Downtown-Talas
TurkeyOrta Deredede
Lisanslar
İzmirli
Gençler

5/12/1933

Numara	Babasının İsmi	Doğduğu Yer	Tarih
143	İzzet Ef.	Kayseri	1928

Yukarıda künyesi yazılı ve fotoğrafı yapıştırılmış olan Vahaattin B. oğlu İzzet Efendinin 27/9/1933 tarihinde Talas İlkokulü tasdiknamesiyle BEŞ SENELİK ORTAMEKTEP olan mektebimizin birinci sınıfına kayıt ve kabul olunduğu ve 3/12/1933 tarihinde mektebimizi terkettiği kaydından anlaşılmıştır. Bu kere talebine binaen işbu vesika İzzet Ef. verildi.

Talas Amerikan Mektebi Müdürü

ilim adamları çeşitli görüşlerle ülkeye akın ederler. Aslında bunların hepsi misyonerdir. Görevleri de, ülkenin tarihi, coğrafi, jeolojik ve kültürel yönden incelenmesi, zayıf ve güçlü yönlerinin ortaya konularak nasıl sömürülebileceği hususunun tayin edilidir.

Misyonerlerin en verimli ve dikkate değer çalışma alanları okullardır. Okul eğitimi sayesinde yıllardan beri bütün amaçlarına ulaşma imkanına kavuşmuş, her tür faaliyeti bu yolla rahatça sürdürmüşlerdir. Ayrıca eğitim vasıtasıyla Türkler'in düşmanlıklarını uyandırmadan Hıristiyanlaştırma çalışmalarına devam edebilmeleridir. Kültürel transformasyonu sindire vermeye, gerçekleştirmeye çalışmışlardır. Bu yüzden imparatorluk baştan başa adeta bu okullarla örülmüştür.

İmparatorluk belirli mesafelerle bölgelere ayrılır. Her bölge güçlü, merkezi bir okulun tesir sahası etrafında daha küçük çalışma birimleriyle teşkilatlandırılır. Robot Kolej nasıl Batı Anadolu'nun ve bütün İmparatorluğu'nun beyni ölçüsünde bir okula, aynı derece ve güçte G. Antep'te "Central Turkey College", Arap Yarımadası'nda da "Suriye Protestan Kolej'i" (daha sonraları Beyrut Amerikan Üniversitesi) faaliyete geçirilir.

Bütün bu çalışmalar 1890'da doruk noktasına ulaşır. Ülkemiz ve Yakın Doğu, çeşitli adlar altında (din adamı, öğretmen, teknisyen, doktor, barış gönüllüsü vs. gibi) gelen Amerikan misyonerleriyle dolar.

Misyonerler erkekler için olduğu kadar, kızlar için de okullar açmışlardır. Misyoner idaresi önceleri kızların okullarına karşıdır. Gerekçeleri ise, oku-

yup-yazan kızların erkeklerle mektuplaşmış olmalarıdır. Bu onlarca cemiyet için olduğu kadar, kızların aileleri için de bir lekedir. Bu yüzden kızların eğitimi 13 yaşları civarında dondurulur.

Misyonerler ülkemizi baştan başa okullarıyla örürler. Öyle ki, şehir ve kasabalarımızın çoğunda bunlardan bir veya bir kaçına rastlamak mümkündür. Bu okulların yapısı, amaçları, fonksiyonları, faaliyetleri, kültürel dokumuzu nüfuz edişleri ve çevreyle ilişkileri hemen hemen aynıdır.

Okulda tamamen Amerikan hayatı hakimdir. Amerikan folk müziği öğretilir. Amerikan Şarkıları terennümü ettirilir ve Amerikan hayatıyla ilgili okuma kitapları takip ettirilir. Okulun yapı tarzı da bizimkilerden ayırdır. Giriş kapısının üstünde, yemek saatlerinde devamlı çalınan kocaman bir çan vardır. Bu durum halk arasında epeyce dedikodu ve endişeye sebebiyet verir. Öğretmenleri seçilip gönderilmişlerdir. İyi yetişmişlerdir. Türkçeyi çok iyi bildikleri gibi, Osmanlıca'ya da araştırma yapabilecek kadar hakimdirler. Her fırsatta kendi dünyalarına öğrencileri çeker, adet ve yaşayışlarını benimsetmeye çalışırlar.

Her toplumun belirli bir kültürü vardır. Her kültür temelde insanı içten saran ve onu şekillendiren güçlü bir düşünceye dayanır. Başlangıçta kültüre rengini veren düşünce ne ölçüde güçlüyse toplum o nisbette billurlaşmış ve sütunlaşmış bir kültüre sahip olur. Bu da millet bütünlüğünü sağlayan en önemli bir husustur. Böylece fertler; hem kültür tarafından

yoğrulup şekillendirilir, hem de kültürü etkiler, geliştirir. Toplumda öyle.. Sanki kültürün işlendiği ve yenileştirildiği gergef toplumdur. Toplum hayatı ve mücerret düşünce, kültür olgusunun iki temel dinamiğidir. Her toplumun coğrafi ve tarihi konumu farklı olduğundan, farklı düşünceye dayandığından kültürü de farklı olur. Farklı grup hayatı, kültüre renklilik, mahalli çeşni katar. Çoklukta birlik bir milletin kültür zenginliğini ve kültürel güçlülüğünü ifade eder. Kültürel muhteva bu billurlaşmayı sağlayan bir değerler manzumesidir. Bunlar fertte şahsiyeti, toplumda orijinaliteyi doğurur. Böylece kültürel değerler ferdi ve toplumu birlikte tutan, onları şekillendiren temel ölçü-değerlerdir. Bu ölçü-değerler cemiyetin istikrar ve sürekliliğini oluşturan temel dinamiklerdir. Huzur da bu subaplar sayesinde sağlanır. Anarşi ve dağılmaya değerlerin gücü ve yapıştırıcılığı mani olur. Bu bakımdan okulun rolü büyüktür. Bir kere okul, içerisinde bulunduğu kültürün bir tezgahıdır. Onu örecekt ve onu işleyecektir. Kültür; milli kültür ve değerler, okul yoluyla fertlerde yaşanılır hale getirildiği gibi, dünya ölçüsünde de fertlerde yaşanılır hale getirildiği gibi, dünya

ölçüsünde de yine bu yolla geliştirilecektir. Bu yüzden, kültürene zıt bir zihniyet üzerine kurulan okullar, sosyal veraset yoluyla intikal ettirilen değerlerle sürekli çatışır. Çatışmalarda okul değer ve itibarını yitirdiği gibi, nesiller arası bir kavga'nın da başlatıcısı olur. Böylece kültürel doku delinmeye başlar. Bugün artık ülkeler arası savaşlar, bu alanda verilmekte, kültürü yok edilen ülkeler, diğerlerine sadece etnoğrafik malzeme ve tabi olmaktan öteye geçememektedirler.

Memleketimizin idarecileri aydınları, öğretmenleri ve bütün vatansızlar, ülkemizdeki mevcut tehlikeli çalışmaların bugün başlamadığını bilmektedirler. Ülkeyi yok etmeye yönelik halihazır her oluşumun mutlaka bir geçmişi vardır. Bu tehlikeli yol, başlangıçta iyi niyetlerle açılır. Ülke gelişmeli, iç ve dış gailerden kurtulmalı ve insanımız refaha ulaştırılmalıdır. Bunun da yolu Batılılaşmadan geçmektedir. Öyleyse bu düşünceye hız kazandırılmalıdır. İşte ülkeyi hür bir irade ve idareden taklitçiliğe kadar indiren uygulamaların bir yönü bu halisane çaba ve niyetlere dayanır. Diğer yönü de dış güçlerin şuurlu ve kasıtlı faaliyetlerine kadar çıkar. Üzerimizde hesapları olanlar bir yandan güçlerine dayanarak sömürülerini sürdürürlerken, diğer yandan bu sömürü düzeninin devamı için, içimizden bunu koruyup-kollayacak bir grubun oluşturulmasının yollarını ararlar. İşte yabancı okullar misyonerlikle böyle bir düşüncenin ürünü olarak vücut bulur. Bu yüzden okul, hastahane vakıf, yetimhane eczane vs. gibi tüm yabancı kurumların kendilerine has bir misyonu vardır. Onlar güçlü devletlerin halihazırda Amerika ve Avrupalılar'ın öncüleri ve karakollarıdır. Hücüm stratejilerinin hazırladığı, tahlil ve tesbit edildiği mekanlardır. Aktörlerin sahneye sürüldüğü, ülkemiz üzerinde oynanacak oyunların uygulanıldığı, bütün bunlar için gereken malzeme ve insan unsurunun hazırlandığı ocaqlardır.

Oyun Türkiye üzerine ve dünya çapında oynanmaktadır. Bu yüzden bu kurumlar oyunun rahatça oynanması, amacına ulaşması ve politikaları uygulanıp yakinen takip edilebilmesi için varedilen tarassut kuleleridir. Bütün bunların yabancı okullarla ne ilgisi olabilir diye düşününler çıkabilir. Ancak problem sadece yabancı okullarla sınırlı değildir. Endişe, geçmişte uzun yıllar dünya üzerinde hak ve adalet adına nazım bir rol oynamış

olan bir milletin tekrar aynı fonksiyonu yüklenebilirliğinden kaynaklanmaktadır.

Bu yüzden yabancı okullar meselesini, Amerika ve Avrupa'nın, güçlü Rusya'nın Türkiye üzerindeki iştiha fikirlerinden yani "Şark Meselesi'nden ayrı düşünmek mümkün değildir. Problem topyekün ayrı dünyaların asırlar boyu süregelen Müslüman-Türk dünyasını ebedi yokluğa mahkum etme planının bir parçası, belki en önemli bir parçasıdır. Fikren, ahlaken ve ruhen insanımızın yabancılaşma açmazında eritilmesidir. Yahut bu savaşta karşı taraf lehine çalışacakların içimizden varedilmesidir.

Ülkemizin sahip olduğu tarihi misyon, yeraltı ve yer üstü kaynakları, konumu da sürekli topun ağzında oluşumuza sebebiyet vermektedir.

Bütün bunların aralıksız gözleyerek stratejiler geliştiren, üzerimizdeki ve içimizdeki tüm gizli elleri teşhir eden, düşman cephesi hakkında tam bir şura sahip olabilen bir aydın kadroya, buna denk bir politika ve tefekkür açılımına gerçekten ihtiyacımız vardır. Mesele varlık meselesidir. Şartlar buna göre oluşturulmalı, tedbirler bu açıdan geliştirilmelidir. Tüm bunlar da çok önemli bir yetiştirme ve yetiştirme planına bağlanmalıdır. Bütün bunların ihmali, bilerek veya bilmeyerek yokluğu seçmenin ve kale kapılarını düşmana açmanın ta kendisidir. Yapma veya yıkma, ilk planda icra mevkiinde olanlara düşmektedir.

1882 yılında James L. Fowle adındaki bir Amerikalı aşağı Talas'ta bir okul açmıştır. Hükümetimiz 1889 yılında bu okulu Henry K. Wingate'in çalışmaları ve müracaatı üzerine "idadi" dereceli bir okul olarak kabul etmiştir. Denilebilir ki Talas Amerikan Koleji'nin esas kuruluş tarihi de bu zamandır.

Kısa zamanda gelişen okula aşağı Talas'taki bina yetmediği için 1906 da yukarı Talas'ta "Eski Bina" denilen Wingate Hall'un yeri alınmış, derhal de inşaat başlanmıştır. Bina iki yılda bitirilmiş ve on bin dolara mal olmuştur. Kısa bir süre sonra da "Konak" satın alınıp yatakhane yapılmıştır.

1914-1918 Tarihleri arasında harp yüzünden kapanan okul, önceleri hastane, 1919-1923 tarihleri arasında da yetimhane olarak kullanılmıştır.

1927 Yılında Tarsus Amerikan Koleji'nin de örnek çalışmalar yapmış olan Paul E. Nilson Talas'a gelmiş, okulun bina

ve imkan durumunu inceledikten sonra Milli Eğitim Bakanlığına müracaat ederek orta dereceli bir okul açmak istediğini bildirmiştir. Bu istek : "Ticaret ve Sanat derslerine fazla yer verilmesi" şartıyla kabul edilince, yıllarca Kayseri'ye hizmet veren "Talas Amerikan Mektebi" kurulmuştur.

1928 yılında okul 25 erkek öğrenci ile öğretime açılmıştır. 1935-1936 öğretim yılında ortaokul haline getirilmiş; 1937 de Kayseri Bez Fabrikası'nda usta olarak çalışsın diye iki sene süreli bir sanat kursu açılmıştır.

1940 yılında okul, İngilizce öğretim yapan bir ortaokul hüviyetine sokulmuştur.

Seneler geçtikçe okul gelişmiş, değişikliklere uğramış; ünü artmış, bu arada tek başına "Eski Bina" ihtiyacı karşılayamaz olmuştur. 1959 yılında Türk ve Amerikan hayırsızlarının ve okulun bağlı bulunduğu Amerikan Bord Şirketinin yardımı ile "Yeni Bina" denilen "Shattuck Hall"un inşaatına başlanmış, 1962-1963 öğretim yılında da öğretime açılmıştır.

Okul 1967 yılında kapatılarak bazı öğrenci ve görevlileri şimdiki Tarsus Amerikan Koleji'ne nakledilmiştir.

Talas Amerikan Mektebi bünyesinde öğrenci ve öğretmenlerin sağlık hizmetleriyle ilgilenen halk arasında "Amerikan Hastanesi" adıyla anılan sağlık ocağı uzun yıllar sağlık hizmetleri vermiştir. Gerek Kayseri'nin içinden gerek çevreden gelen halk buradaki Amerikalı doktorlara muayene olmu sağlık hizmetinden istifade etmiştir. Talas Amerikan Mektebi'nin 1967'de kapatılmasından sonra binalar çeşitli hizmetlerde kullanılmıştır. Restore edilen binalar bugün Beden Terbiyesi ve Erciyes Üniversitesi Dinlenme-Misafirhane tesisleri olarak hizmet vermektedir.

Bu okuldaki şüphesiz Kayseri'ye ve memleketimize büyük hizmetleri geçmiş elemanlar yetişmiştir. Yukarıda genel olarak yabancı ve azınlık okulları hakkında bilgiler verilmiştir. "Talas Amerikan Koleji" hakkındaki yorumu tarihe bırakıyoruz.

1928-1967 yılları arasında görev almış Amerikalı Müdür ve Yardımcıları

3- Noone will say "Amin" to a futile prayer.

ile Türk müdür yardımcılarının isimleri ve görev aldıkları yıllar aşağıya çıkarılmıştır :

AMERİKALI MÜDÜRLER :

Paul E. Nilson	1928-1945
Harriet F. Nilson	1945-1946
	(vekil)
Paul E. Nilson	1946-1952
John W. Scott	1952-1957
William A. Edmonds	1957-1958
	(vekil)
John W. Scott	1958-1960
Everett C. Blake	1960-1961
Robert Keller	1961-1964
Frederick D. Shepard	1964-1965
	(vekil)
Wallace M. Robeson	1965-1966
Ridhard E. Maynard	(15.8.66)
	1966-1967 (6.2.1967'de ayrıldı)
Everett C. Blake	(6.2.67)
	1967-1967 (15.6.1967)

TÜRK MÜDÜR YARDIMCILARI

A. Settar	1928-1936
Tahsin Halil Yaşamak	1936-1944
Latif Baykal	1944-1945
	(vekil)
Yavuz Konnolu	1945-1947
Veli Akay	1947-1954
Durmuş Esen	1954-1959
Mustafa Dülgeroğlu	1959-1966
Ahmet Şahin	1966-1967

AMERİKALI MÜDÜR YARDIMCILARI

R. Bonsall Smith	1928-1936
Harriet F. Nilson	1936-1946
Yoshio Fukuyama	1946-1948
John W. Scott	1948-1951
William A. Edmonds	1951-1952
Lioyad B. Swift	1952-1953
William B. Mathews	1953-1955
William A. Edmonds	1955-1956
William A. Edmonds	1955-1956
William J. Griswold	1956-1957
Robert Keller	1957-1958
William A. Edmonds	1958-1959
Donal E. Meyering	1959-1960
William C. Dizney	1960-1961
Alex Pogirski	1961-1964
Allen L. Forsythe	1964-1966
Robert H. Tucker	1966-1967

KAYNAKLAR :

- 1) Osmanlı Eğitim Tarihi-Necdet Sakaoğlu
- 2) Kültür ve Eğitim Tarihimizde Yabancı Okullar. Doç. Dr. Necmettin Tozlu
- 3) Türkiye Marif Tarihi C.1-Nafî Atf Kansu
- 4) Türkiye Marif Tarihi - O. Ergin.
- 5) Atatürk'ün Devraldığı Milli Eğitim-M.Rauf İnan
- 6) Amerikan School For Boys Talas-Banner
- 7) Yurt Ansiklopedisi cilt 7.

Gelecek İçin

Sen,
Ey birazdan göğsünü
Üç kurşuluk mermiye verecek asker!
Düşün yıllar sonrasını...
Bedenin toprak olduktan sonra,
Miğferin yerde kalacak belki,
Bir delik açılacak düşen miğferinin üstünde.
Belki, karanfiller uzanacak güneşe bu delikten.
Bülbüller şakiyacak yanındaki
Kesik ağaç gövdesinde.
Kanlarınızla sulanan toprakta,
Toplar zıplayacak belki;
Uçurtmalar yükselecek,
Bir zamanlar, arkadaşlarının
Bedeni üzerinde patlayan bombaların,
Boyadığı gök yüzünde;
Üzülme asker
Unutmayacak seni elinde sıkı sıkı tuttuğun silahın.
Göz yaşlarınla sevdiğine yazdığın mektupların unutmayacak.
Çamurdan görünmeyen yüzünü yıkayan
Şu yağmur damlaları unutmayacak seni.
Sen ki baştan ayağa cesaret!
Sen ki vatan aşkı!
Sen ki gönlümün sahibisin!
Bu yalnız insan unutmayacak seni.
Atılacaksın birazdan "Allah ! Allah!"
Sesleri arasında.
Bir kurşun sen atacaksın, bir kurşun onlar,
Bir bizden ölecek bir onlardan
Ve belki de
Ölenlerin biri de
Sen olacaksın.
Bir kurşunda devrileceksin belki,
Kalbine tek bir mermi.
Ama, asla düşünme
"Boşuna ölüyorum" diye.
Daha arkanda bir ordu var,
Çoluk çocuk, genç, ihtiyar.
Bu toprak kana susuz,
Bu toprak kana aç.
Doyuracak onu damarlarımız.
Belki seni vururlar, belki beni
Ama ya diğerleri?
Yetmez onların kahpe kurşunları
Fahişe kurşunları işlemez bizim temiz bedenlerimize.
Haydi
Kontrol et
Kontrol et tetiği;
Ve
Dikil önlere.
Yarınları düşün, geleceği
Kes önlere.
Tıpkı benim, tıpkı diğerlerinin de yaptığı gibi...

DİLAN KÜÇÜK 4-B 689
N. M. KÜÇÜKÇALIK ANADOLU LİSESİ

Daha Çabuk Okuyabilirsiniz

Nasıl bir okuyucusunuz? Dakikada 1170 işaret okuyorsanız hızınız az, 1830'sa orta 5.500 ise çok iyi sayılır. Durumunuzu öğrenmek için, siz okurken, birine bir dakika saat tutturun, okuduğunuz satırların sayısı, her satırdaki işaretlerin ortalama sayısını çarpınız.

Çabuk okumak, eline çok iyi bir koz geçirmektir. 1950 den bu yana Fransa'da nüfus %15 arttı. Aynı zamanda kitap yayımlanışı da iki katı geçti. Laboratuvarların ve araştırma merkezlerinin yayımladıkları teknik bildiriler yılda 60 milyon sayfa tutuyor, bilim dergilerinise sayısı 100.000'i aşıyor. Yüksek kadrolardaki kişiler günde ortalama dört saat okumak zorundalar, hangi sorun olarsa olsun, üstüne ilginç ve yararlı şeyler yazan biri mutlaka ortaya çıkıyor.

Bu bilgi fıskırısıyla nasıl başa çıkmalı, o kadar yazıyı okumaya nasıl yetişmeli, bunlara ilişkin bir düşünce edinebilme olanağını nasıl yaratmalı? Salt kişiliğinizi zenginleştirmek ya da mesleğinizde başarıya ulaşmanız için okumaktan nasıl yararlanabilirsiniz? Bilgi hazinesinin bu anahtarını nasıl elinize geçirebilirsiniz? Benim de size anlatmak istediğim bu.

Dakikada 1.700 işaret (harf) okuduğunuzu ve günde bir saat okumaya ayırabildiğinizi kabul edelim. Bunu iki katına çıkarırsanız, haftada, toplam olarak üç buçuk saat kazanmış olursunuz, hızınız bunun dört katına erişirse yedi saatte okuduğunuzu bir saat kırk beş dakikada okuyabilirsiniz.

Ama bunu nasıl başarmalı? Sadece frenleri gevşererek; el freni çekilmemiş ayağınız da ayak freninde araba kullanmak aklımızdan geçmez değil mi? İşte okuyucu olarak da hi-

zınızı kesen birçok frenler var.

Üç önemli etken: En olağanı ve en kötüsü geriye "gönmek", okuduğunuz sözcükleri yeniden bir kez daha okumak. Birkaç metre yürüdükten sonra geri geri gitmek gibi bir şey. Okuduğu şeyi bitirmek için akıl almayacak bir yol tutuş. Bu sadece bir alışkanlık, bir güvensizlik, yeterince sözcük bilmemek, bir deyimiyice kavrayamamaktan olabilir. Karmaşık bir tümcede başınıza geleceği düşünün, hep geriye dönüp, yeniden okudukça büsbütün karmaşıklaşır. Okuma hızı, anlayış ve çözüm için bu çok yanlış bir davranıştır.

Okumakta olan 12.000 kişinin gözlerinin hareketinin fotoğrafları, 700 işaretli bir sayfada öğrencilerin ortalama 15 kez geriye döndüklerini saptamış; son sınıf öğrencilerinde ortalama 20 geriye dönüş görülmüş. Bu, değerli okuma vaktinin en az altıda birini yitiriyor. Önemsenecek bir engel. Bunun üstesinden gelebilerseniz dakikada 700 işaret okumayı başarabilirsiniz.

İkinci önemli fren: Okuduğunu içinden seslendirmek. İlkokulda, sözcükler, heceler hatta harfler teker teker okutulur, insan büyüyünce de bu alışkanlıktan büsbütün kurtulamaz. Böyle okuyuş hızımıza söz hızına indirir, dakikada 1.200 işarete. Bu huydan vazgeçmek için, içinizden

okuduğunuz zaman dudaklarınızın üstüne bir parmağınızı da yayınız. Hafif bir kımıldama hissedeceksiniz. Her okuduğunuzda parmağınız sizi ele verecektir, böylelikle kurtulabilirsiniz.

Kimilerinde bu seslendiriş ses telleri düzeyinde olur, o zaman bunu farketmek daha zordur. Anlayabilmek için bir elin baş parmağıyla işaret parmağını boğazda ses tellerinin bulunduğu bölüme hafifçe koymalı. Eğer okuduğunuz zaman hafifli titreşimler farkederseniz, hiç kuşkunuz olmasın, içinden seslendiriyorsunuz demektir, bunu düzeltmeniz gerek.

Üçüncü önemli fren kelime kelime okumaktır. Fotoğraflardan öğrenildiğine göre, kelime kelime okuma sırasında, satır boyunca bakışın kesik atılımlar yaparak yazıları izlediği ve harf kümelerini sindirmek için de kısa duruşların gerektiği anlaşılmıştır. Özel bir formasyon olmadıkça, birçok öğrencilerin kelime kelime okuduklarını deney göstermiştir. Bu yüzden okuma hızımızı üç ya da dört kata çıkarmak için üç ya da dört sözcüğü birden görmeye kendinizi alıştırmaya çalışınız.

Bir temel ilkeye başvurarak bu üç engeli de aşabilirsiniz. Alışkanlıklarınızı değiştiriniz. İnsan kendisine rahat gelen hızı aşmalı. Böylelikle

5- When you give, give enough to feed; when you strike, strike hard enough to be heard.

geri dönüşler önlenir, geri dönülemez olacak kadar çok hızla ilerlediğinden. Yüksek sesle okumak için yeterli zaman yoktur, azar azar bu kötü alışkanlık geçer. Hızı artırma çabası, okuyucuyu tek tek sözcükler yerine sözcük gruplarını aklında tutmaya zorlar. Bu yöntemi yirmi gün uygulamaya çalışınız. Başlangıç için, ilginç bulduğunuz ağır olmayan bir kitap seçiniz, anlamaya çalışmadan her gün on beş dakika, alıştığınızdan daha hızlı okumaya çalışınız; daha sonra anlamaya da başlarsınız denemeniz arttıkça ve siz bu yeni ritme alıştıkça. Her on beş dakikalık deneyim sonunda, tam iki dakikalık bir süre için birine saat tutturunuz, ne derece ilerlediğinizi o zaman anlarsınız.

Eğer bu "zoraki hızlanma" sizi yıldırmazsa, hızınızı daha da artırınız, hatta gerekirse anlamaya hiç kulak asmayınız. On günlük bir uygulama sizi önemsenecek sonuçlara ulaştırabilir. Arada sırada ritminiz aksayabilir, hatta gerileyebilirsiniz de. Eğer bu durum iki günden çok sürerse kendinizi yeterince zorlamadığınızı anlaşırlar.

Eğitim ve Geleşim Merkezi'nde yapılan araştırmalara bakılırsa, 100 kişiden 70'i okuma hızını iki katına, 20'si üç katına aşağı yukarı onu da dört katına çıkarabiliyor. Hâlâ amacınızdan çok uzaksanız ağızınızdaki sözcük lokmalarını çift kata çıkarın.

Şimdi de ilerlemenizi kolaylaştıracak kimi ek öğütler:

Hep daha iyi yapmaya çalışmalısınız. Servisini düzeltmeye çaba gösteren bir tenis oyuncusuna bakınız. İlk yaptığı şey topa bütün gücüyle vurmaktır, topun varacağı noktayı önemsemez. Sonra sonra servisini iyice geliştirir, bu kez o kadar hızla vurmaz, kendisine de daha kolay gelir bu. Aynı davranış okumaya da uygulanabilir. Dakikada 1.830 işaretten 3.500'e bir sıçrama yapıp sonra 2.700 işarete gönerseniz, önceden aştığımız için bu ikinci hız size son derece kolay gelir. Kısacası, eğer dakikada 5.500 işaret okumayı amaçlıyorsanız, dakikada 6.500 işaret oku-

maya çalışınız, o zaman amacınız olan bundan az hız size kolay ve rahat gelir.

Sözcükleri gruplaştırmak: Göz zıplaya zıplaya okur, her saptama süresi saniyenin üçte ya da dörtte biri kadardır, bir sözcükten ötekine atlama saniyenin dörtte biri kadar zaman alır. Bu süreler azaltılamayacağına göre, gözüün görme yeteneğinden tam olarak yararlanmaya çalışılmalı, görmek öğrenilen bir tekniktir. Gerçekten vasat bir kişinin görme randımanı erişmesi gerekenin ancak % 20'si kadardır. Okuyuşta algılama öğrenimi "taşistoskop" (tachistoscope)la yapılır. Beş, altı sözcük birden okunmaya uğraşılmalı.

Ritminizi kendiniz ayarlayınız. Hızlı okumaya kendini zorlayış sonunda okuyucuda genellikle bıkkınlık yaratır. İnsan bir gün: Artık bundan hızlı okumaya kendimi zorlayamam." der.

İşte bu evrede, okuma ritminizi ayarlamak sizdeki gizli olanakları meydana çıkarmaya ve alıştırmaları hızlandırmanıza yarar. Kimi dersanelerde bu ritim mekanik aletler aracılığıyla verilir. Ya da filmler gösterilir, kronometreden yararlanılır ya da üçüncü bir kişi dakika başında bir işaret verir. Bunlar çok kesin yöntemlerdir. Yirmi günlük programda bunlara başvurmak gerekir.

En iyi silahınız kendinizi okuduğunuz şeye kaptırmaktır. Başlangıçta metni iyice anlamak üstünde durmayınız. Zamanla bu da olur. Bir öğrenci, on beş günde, dakikada 1.100 işareti geçememişti. Dakikada 1.800 işareti denemesini kendisine söyleyince yüzüne şaşkınlıkla baktı: "Yavaş okurken bile ne okuduğumu zaten anlayamıyorum." diye sızlandı. Eğer daha hızlı okumaya çalışırsam her şey iyice altüst olur, dedi. Kimi sınırlamaları gözetererek, daha çabuk okudukça daha iyi anlandığını kendisine söylemek zorunda kaldım, istemeye istemeye, dakikada 2.000 işaret okumayı denedi, sevinç ve şaşkınlık içinde, daha iyi kavradığını farketti.

Bir karşılaştırma yaparak bunu açıklayabiliriz. Sessiz bir sayfiye yolunda otomobilinizi saatte 30 km. hızla sürdüğünüz zaman dikkatinizin dağılması çok daha kolaydır. Ama otoyola girip hızınızı artırırsanız hızın dalgalılığı ortadan kaldırdığını, yola daha çok dikkat ettiğinizi görürsünüz. Bunun aynı, yavaş okuma, dikkati toplamayı, kendini kaptırmayı zorlaştırır, oysa hızlı okuma dalgalılık fırsatlarını kaldırarak amaca ulaşmayı kolaylaştırır. Aynı zamanda kelime okumak yerine, tümce bölümlerini kavramanıza hız yardımcı olur. Birbirine eklenerek yapılan oyuncak tablo bilmecelerde, 80 küçük parça yerine 20 parçayı birleştirmek daha kolaydır: okurken de, tek tek 80 sözcük yerine 20 tümce bölümünü birleştirmek çok daha kolaydır.

Yetişkinlerde, dakikada 300'le 900 işaret arası bir kazanç sağlama metnin daha iyi anlaşılmasını sağlar. Hıza alışıldıkça da sonuçlar gitgide ilginçleşir.

Kişisel başarınız ya da yenilginiz her şeyden önce, zamanınızı nasıl kullandığınıza bağlıdır. Okumaya ayrılan her saniyenin randımanını arttırmaktan daha iyi bir çözüm bulunmaz.

James Brown, Çeviren: İnci Gürel, Varlık, Sayı 802

6- The water of the unused well soon diminishes.

Sevgisiz Yaşamak

Sevgisiz yaşamak
Karanlık oda gibidir,
Hep aydınlanmasını bekler.

Sevgisiz yaşamak
Gündüzü bekleyen gece gibidir,
Hep güneşin doğmasını bekler.

Sevgisiz yaşamak
Fırtınalı denizde kaybolan gemi gibidir
Gözleri etrafta bir ada arar.

Sevgisiz yaşamak
Göz yaşı denizi gibidir
Demir atacak bir gemi bekler.

Sevgisiz yaşamak
Öksüz bir çocuk gibidir,
Ağlayarak, annesini, babasını ister.

Sevgisiz yaşamak
Yaprakları olmayan ağaç gibidir
Hep yeşil yeşil diye ağlar.

Sevgisiz yaşamak
Susuzluktan çatlamış toprak gibidir
Elleri havada Allah'tan yağmur bekler.

Sevgisiz yaşamak
Uçurum kenarında kalmış tek çiçek
gibidir
Hep uçup kaybolmaktan korkar.

DAMLA KEVSER ÇALIŞKAN
Hz. D. 224

Sevgi

EBRU SEVGİ 6-G 5113

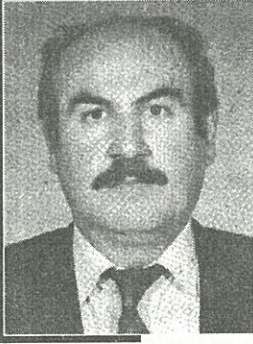
*Bir ev istiyorum.
Bir ev ki;
Duvarları sevgiden
Çatısı anlayıştan olsun.
Bahçesinde umut çiçekleri açsın.
Bir sevgi istiyorum.
Bir sevgi ki;
Mazisi deniz, derya
Geleceği su gibi aydınlık olsun.
Bir çocuk istiyorum.
Bir çocuk ki;
Hiç ağlamasın.
Bir çocuk ki;
Sevgiden yoksun kalmasın.*

Türkiyelim

ÇİĞDEM FIDAN 5-A 8092

Ben ne doğulu, ne batılı
Ne kuzeyliyim ne güneyli.
Herkesi insan bilir,
Saygı duyarım.
Yanımda;
Ne yalancıya,
Ne iftiracıya,
Ne palavraya,
Ne palavracıya,
Ne kırıcıya,
Ne zorbaya,
Ne kaygısıza,
Hatta saygısıza yer yok.
Benküçük bir ozan,
Mizanıca göre yazan,
Bir irfan yeliyim.
Ne doğuluyum ne batılı,
Ben türküm ve Türkiyeliyim.

7- It is easier to pull down
than to build.

Hayrettin Cengiz
T. Dili Ed. Öğr. Müd. Yrd.

İnsan ve Yazı

İnsan, canlılar âleminin en güzel, en mükemmel olarak yaratılmış bir örneğidir. Ondaki nitelikler hiç bir canlı ile mukayese edilemeyecek kadar değişik, gözleri kamaştırarak kadar parlaktır. Evrendeki yaklaşık 900 bin canlı çeşidi içinde, âlet yapan, kendinin farkına varan kainatın esrarını araştıran, akıl sahibi, ideolojik ve biyolojik bir yapıya sahip tek canlıdır.

O, yaratılanların en üstünü, âlemin özü, kâinatın sırrıdır. Hayatını sürdürmek için tabiatın kanunlarına, mutlu olmak için dinin ve toplumun kurallarına uymak zorundadır.

İnsan akılı, düşüncesi ve idraki ile yazma becerisini geliştirmiştir. Çalışmalarını, bilgilerini kültürleştirmiştir. Kendilerine gönderilen yazıyı anlamak için okumayı, kendilerini anlatmak için yazmayı öğrenmişlerdir.

Akıl ve iradesi olan insan, duygu, düşünce ve hayallere sahiptir. Sosyal bir çevrede dünyaya gelen insan, yine bu sosyal çevrede yürümeyi, konuşmayı öğrenir. Daha ilk yıllardan itibaren birikim kazanmaya başlar.

Konu genelleştirilirse insanlık, bugünkü gelişmişlik düzeyine geçmişten getirdiği bilgi ve birikimleri sayesinde ulaşmıştır.

Yazı, kişi veya toplumların her çeşit düşünce ya da eylemlerinin yarınlara aktarılmasında temel bir belge teşkil eder. Bu sebeple de tarih biliminde "yazının bulunuşu" apayrı bir değer ve öneme sahip olmuştur.

"Tarih Sümer'de başlar" vecizesi de, yazıyı bilmelerinden dolayı Sümerlere atfedilen bir övgünün ifadesidir.

Bilim adı altında toplanılan bütün veriler, yani insanlığın buluş ve düşüncelerinin belli bir sistemde ele alındığı değerlendirme ve uygulamalar; vardığı sonuçları yazılı olarak yansıtırlar. Tarihin derinliklerinden bu güne ulaşan, insanlığın sahip olduğu kültür ve bilimle ilgili değerleri, birikimleri yazılı belgelerden öğrenir ve hayata uygular.

Bir toplumun sahip olduğu maddi ve manevi değerlerin tümünü kapsayan, o toplumun dünya görüşünü ve hayat felsefesini ortaya koyan değerler toplamı kültürdür.

Kültür yazı sayesinde kuşaktan kuşağa aktarılmaktadır. Zamanın belli bir kesitinde yer alan her hangi bir nesil yazı sayesinde geçmiş gelecek bağlantısını sağlıklı bir biçimde kavrayabilmektedir.

Özetle; yazı, toplumların sahip olduğu vaz geçilmiş bilim ve kültür değerlerini bütün takvimlerde yaşatabilecek güce sahiptir. Yazı sayesinde hayatın bir bütün olarak algılanıp anlamlandırılması mümkün olmaktadır.

Milletlerin tarih öncesine ait hayatlarıyla ilgili bilgileri destanlardan öğreniriz. Sözlü edebiyat ürünleri olan destanlar yazıya geçirilmemiş olsaydı pek çoğu unutulur, unutulmayanlar da değişir, tanınmaz hale gelirdi.

Milletimizin VIII. yüz yıldaki ilmî, fikrî, edebî ve sosyal hayatını

bize ayrıntılı biçimde ulaştıran Gök-türk Kitabeleri'dir.

Millî Kültürümüz açısından büyük değer taşıyan "Dede Korkut Hikâyeleri"ni, adını dahi bilmediğimiz bir meraklı yazıya geçirmeseydi, o güzel hikâyelerden mahrum kalacaktık.

İbni Sina büyük tıp ve felsefe bilimimizdir. Çalışmalarını, birikimlerini, ulaştığı sonuçları ve düşüncelerini yazarak değerli eserler meydana getirmeseydi, insanlık tıp ve felsefe alanında bu gün bulunduğu noktanın çok gerisinde bulunacaktı. Çünkü İbni Sina'nın tıpla ilgili kitapları Batı üniversitelerinde 600 yıl, felsefe kitapları 750 yıl ders kitabı olarak okutulmuştur.

Fatih Sultan Mehmet'in duygu, düşünce ve hayal dünyasını şiirlerinden; insan hayatına, bilim ve sanat adamlarına verdiği değeri fermanlarından öğreniyoruz.

Zamanımızda olup bitenler de, günü gününe kayıtlara geçmektedir. Yapılan savaşlar, yaşana acılar, bilim, bilim, sanat, kültür faaliyetleri... her şey yarınlara yazı sayesinde ulaşacaktır.

Yazmak önemlidir. Yazı insanların aynasıdır. Yazı kalıcıdır, sürekli-dür. Çünkü "âlim unutmuş, kalem unutmamıştır."

Üç Noktanın Söylediği

A. Turan Alkan

Üç noktanın imâ ettiğini, yeri gelir, bütün bir edebiyat şerhten âciz kalır. Ki harfler şüphesiz sihir eseridir. İnsan hançeresinde çeşitlenen bütün sesleri, birkaç çizginin sadeliğine sıkıştırır, yan yana gelir kelime olur, bu defa sesler “anlam”ın gökkuşağı gömleğini giyer; tutuşturur, çıldırtır, gâma salar, müjdelere getirir, susutur söyletir ama hiçbir harf ve hiçbir kelime üç noktanın imâ ettiğini kucaklayamaz.

Nokta dediğimiz adı üstünde noktadır işte. Geometrinin başlanıç yeri, sözün sonudur. Kalemin kağıtla vuslatının ilk meyvesidir. Onları yan yana getirerek çizgiye, üç boyuta kalbedebilirsiniz; ard arda dünyalar gizlidir.

“İlim bir nokta idi, onu cahiller çoğalttılar” sözü, size noktanın basitliğinde gizlenen olgunluk ve mükemmelliği çağrıştırabilirse de, sıradan üç noktanın imâ ettiği mutlaka daha fazla bir şeydir. Çünkü üç nokta arasındaki mesafeye kendinizi koyabilirsiniz; hayalhânenizi ve tasvurlarınızı. Üç noktalık bir hacmi siz inşa eder ve orada kendinizi târif edersiniz.

O, bunu biliyordu. Askere giderken eşyle son kere yalnız kaldığında demişti ki, “eve gönderdiğim her mektubun sonuna üç tane nokta koyacağım; üç tane nokta...

O üç nokta senin içindir, anladın değil mi?”

Hiç anlaşılabilir miydi? Eski askerliklerin uzun yıllarında, derbeder fâsılalarla eve gönderilen her mektubun sonunda hep o üç nokta vardı. Analar, babalar, teyzeler, amcalar, komşular ve tanıdıklar hatırlarının sorulmasına memnun oluyorlar, dualar gönderiyorlar ama mektubun sonundaki o üç noktaya hiç mi hiç dikkat etmiyorlardı. “Üç nokta”nın muhatabı ise, her defasında bir öncekinden leziz, hasret ve aşk dolu cümleler okuyordu. Hiçbir edibin o güne kadar kaleme almaya muvaffak olamadığı güzellikteki aşk mektupları, üç noktanın içindeki daracık mekânda, her defasında ter-ü tâze sevgi kelimeleriyle uzun yolculuklar ediyor, günlerce kayınbabanın emekli cüzdanında, kayınvaldenin En’am cüzünün arasında bir muska ihtimamı ile gezdirildikten sonra lütf kabilinden gelin hanıma da gösteriliyordu. Onun mektupta yazılanlara aldırış ettiği yoktu; son satırın sonundaki üç noktayı arıyor, buluyor, okuyor, taze havadisler ve mahrem sevgi sözlerini deşifre ediyor ve daima, o üç noktayı buğulanmış gözlerinden süzdüğü üç damla göz yaşı ile yı-

kıyordu.

Seneler, seneler sonra, bütün sözlerin mahremiyet yaşmağını

yırtıp, üryan tekilliklere düştüğü bir gün, yüreğinin tam üzerinde sakladığı son mektubu çıkarıp sonundaki üç noktayı okşarcasına seyrederek sevgilisine şöyle demişti:

- Sahi Ahmet Bey, ne güzel mektuplar yazdın eskiden?

- ...

(AHMET TURAN ALKAN, ÜÇ NOKTANIN SÖYLEDİĞİ, İSTANBUL 1995)

Sultan'üş-Şuara

NECİP FAZIL KISAKÜREK

(Çile Yumağı- 1905-1983)

Gülcan Bıyıklı

Üstad Necip Fazıl, şairliğe ilk adımını şöyle dile getiriyor:

"Şairliğim on iki yaşında başladı.

Bahanesi tuhaftır:

Annem hastanedeydi. Ziyaretine gitmiştim.. Beyaz yatak örtüsünde, siyah kaplı, küçük ve eski bir defter... Bitişikte yatan veremli genç kızın şiirleri varmış defterde... Haberi veren annem, bir an gözlerimin içini tarayıp:

– Senin dedi; şair olmanı ne kadar isterdim!

Annemin dileği bana, içimde besleyip de on iki yaşma kadar farkında olmadığım birşey gibi göründü. Varlık hikmetimin ta kendisi... Gözlerim hastahane odasının penceresinde, savrulan kar ve uluyan rüzgâra karşı içimden kararımı verdim:"

– Şair olacağım!

Ve oldum.

O gün, bugün şairliği küçük ve âdi hasislerin üstünde gören, onu idrakin en ileri merhalesi sayan ben, bu küçük ve âdi bahaneyi hiç unutmadım."

EDEBİ ŞAHSİYETİ VE FİKİRLERİ

Üstadın her çevreden hayran bırakan tarafı şairliğidir. Bir çok çevreyi kendisine düşman eden tarafı da mütefekkin şahsiyeti ve fikirleri.

Onun şairliği devrelere ayrılır. Bu tasnifi kendisi O'ndan önce, O'nunla beraber ve O'ndan sonra şeklinde yapar. O; üstadın 1934'te tanıdığı ve 1943'te vefat eden Nakşî Şeyhi Seyyid Abdülhakîm Arvasî...

Muarızlarının tasnifi ise, Genç Şair, Mistik Şâir, Sâbik Şâir şeklinde. Üstad on iki yaşında şiir yazmaya başlar. 1922'den itibaren de şiirleri sanat ve edebiyat çevrelerinde kabul görür. Şeyhiyle tanışacağı 1934'e kadar ve ondan

bir süre sonraya, hatta Büyük Doğu'nun çıktığı 1943'e kadar her çevreden insan onu büyük şair olarak tanıyacak ve değerlendirecektir. Ama 1943'te renkler belli olunca işin içine politika girecek ve Üstad muarızları tarafından sabık şair şeklinde damgalanarak, Büyük Doğu ile beraber şairliğinin de son bulduğu söylenecektir.

Üstad'da şairlik cevheri zaten mevcuttur. Türk halk şiiri geleneğinden hareketle ve Avrupaî şiir anlayışıyla bu geleneği birleştirerek, Atilla İlhan'ın deyişiyle "bizde heceyi yerine oturtan ilk şair" Necip Fazıl olur. Onun şairliğine karşı çıkanlar aslında şiirindeki tema değişikliğine karşı çıkarlar.

Örümcek Ağı, Kaldırımlar, Ben ve Ötesi gibi eserlerin şâiri sanatkarı, sanatkarlık derecesi ve ölçüsü aynı kalmak şartıyla dili orjinal kullanmak, düşüncesi pürüzsüzce ve estetik ölçüler içinde ifade edebilmek ve çarpıcı hayallerle bu bütünlük ve ahengi temin etmek esaslarından hareketle-Çile'nin, Sakarya Türküsü'nün, Zindandan Mehmed'e Mektup'un, Bendedir'in, Ben'in, Canım İstanbul'un, Kafiyelelerin, Aynalar Yolunu Kesti'nin, Bizim Yunus'un, Muhasebe'nin, Destan'ın ve daha nice şiirlerle, hayatının son baharında mısralara dökülen şiirlerin şâiri de en az o kadar sanatkârdır.

Şiirleri objektif bir gözle, temaya düşmanlık dogmatizmi bir yana bırakılıp da incelenirse, üstadın Sultan'üş Şuara sıfatını sanatının hakkıyla aldığı ve hatta sıfatın verildiği törenin, zaten mevast olan bir vakıyı tevsikten ibaret olduğu görülür.

Üstadın bir baka vasfı da, sadece şair değil, sanatı üzerinde düşünen adam oluşudur. O sadece şiir yazmaz, politikası-

nı da yapar. Ruhun süzgecinden geçirdiği şiirlerini topladığı Çile, sonunda bu politikayı da taşır. Poetikası netice kısmıyla beraber ondört bölümdür. Bu bölümler: Şair, Şiir, Şiirde Usul, Şiirde gaye, Şiirin unsurları, Şiirde Kütük ve Nakıs, Şiirde Şekil ve Kalıp, Şiirde İç Şekil, Şiir ve Cemiyet, Şiir ve Hayat, Şiir ve Din, Şiir ve Müsbet İlimler, Şiir ve Devlet ve Toplam başlıklarını taşır. İşte üstadın şiir ve şair hakkındaki düşünceleri:

"**– Şiir, ham ve alık bir duygu hali değil, üstün ve mamül bir idrak işi; ve hiçbir sınırdan durmaksızın mutlak hakikata ebadiyen arama faaliyeti...

**– Şiirde usul, mutlak hakikati ilmin açık ve hep genişliğine karşı arayıcılığı karşısında, gizli ve hep derinliğine kolayıcılık.. Böyle olunca, şiir bildirmez (tebliğ etmez), sindirir (telkin eder).

**– Şiirde gaye, gökte Allah ve mutlak hakikat olarak, dalda sırrılık ve remailiktir.

**– Şiirde şekil ve kalıp, iskeleti giydiren Allah'ın sonsuz sanatındaki hikmete bağlı olarak, bedahet çapında bir zaruret... öyle bir zaruret ki, altında kalıp ezilmemeyi, mutlaka üstüne sıçrayıp onu gütmeyi, onu aşmayı ve kendisini perçinlemeyi emreder.

**– Şiirde iç şekil, ruh gibi bütün katı şiir maddelerinin incele incele, gittikçe latiften latife geçe geçe en esiri latif haline gelmiş, can özü...

**– Ve nihayet şiir, alanca akıl dedikodusunun bittiği, fikir çatlarının çöktüğü, hesabın kalktığı ve adetlerin tökezlendiği yerde bütün vakar vasıtalarıyla insanoğlunu sırtına alıp göklere kaldıracı ve yumulmuş pencelerinin içinde metro-poller ve dünyalar başıyla Hüma Kuşu...

**– Şiir türlü tecelli yoluyla Allah'tan gelir; ve bütün bu perdeleri devirerek Allah'a yol açmaya doğru gider.

**– ŞAİR, başları Arş'a değen nebi-lerin semavi mucizeleri yanında, ayakları toprağa mihli, azat kabu etmez, bir tâbi olarak, madde üstü sıçrayış ve mâverâyı kurcalayış cehdinden, mucize aşk ve hasretinden en dokunaklı bir sözcü..."

ESERLERİ

Osman Yüksel Serdengeçti, Üstad İçin "HERKES ONUN BOŞLUĞU NASIL DOLDURULACAK DİYE SORUYOR, BOŞLUK BIRAKMADI Kİ DOLDURULSUN. HERYERİ DOLDURDU ÖYLE GİTTİ" diyor.

Hakikaten eserlerine baktığımız zaman velûd bir sanatkar ve fikir adamı çıkıyor karşımıza. O, şiiirden hikayeye, romandan tiyatroya, dini-tasavvufî eserden siyasi tarihi incelemelere, hatıralara ve günlük hadiselerle ilgili fıkra ve makalelere kadar edebiyatın hemen her dalında eserler vermiştir.

ŞİİRLERİ :

Örümcek Ağı (1925), Kaldırımlar (1928), Ben ve Ötesi (1932). Üstad bu üç eserini daha sonra gözden geçirerek ve bunlardan yaptığı seçmelerle, şeyhini tanıdıktan sonra yazdıklarını önce Sonsuzluk Kervanı (1955), sonra Çile (1962), ve Şiirlerim (1969) isimleri altında toplayacak, nihayet tekrar ÇİLE isminde karar kılarak, eserinin sonunda ondört bölümlük poetikasını da ekleyip "bu benim tek şiir kitabım" diyecektir. "Mal sahibi bensem bunları (Örümcek Ağı, Kaldırımlar, Ben ve Ötesi) istemediğim, tanımadığım, ve çöplüğe attığım bilinsin."

Peygamberimizin hadislerini nazıma çektiği 101 Hadis (1951) ve manzuma olarak peygamberimizin hayatını anlattığı 63 bölümlük Esselam (1973) da onun diğer şiir kitaplarıdır.

TİYATRO ESERLERİ :

Tohum (1935), Bir Adam Yaratmak (1938), Künye (1940), Sabırtaşı (1940), Para (1942), Nam-ı Diğer Parmaksız Salih (1949), Reis Bey (1974), Siyah Pelelinli Adam (1964), Ulu Hakan Abdülhamid Han (1965), Yunus Emre (1969), Kanlı Sarık (1970), Mukaddes Emanet (1971).

HİKAYELER:

Birkaç hikaye birkaç tahlil (1933), Ruh Burkuntularından Hikayeler (1965) ve Hikayelerim (1970)

ROMANLARI:

Aynadaki Adam (1980), Kafa Kağıdı (1983)

HATIRALARI:

Üstad, hayatının çeşitli devre ve cep-helerini şu eserlerinde hatıralaştırır : Cinnat Mustatili (1955, Yılanlı Kuyudan adıyla 1970'de yeniden neşredilir), Haç (1973), Seyyid Abdülhakim Arvasi hazretleriyle tanışmadan evvelki ve sonraki hayatını anlattığı O ve Ben (1974), gazetecilik, dergicilik ve politik hayatını anlattığı Bâbüli (1975).

DİNİ-TASAVVUFİ ESERLERİ:

Halkadan Pırılıtlar (1948), Çöle İnen Nur (1950), Altın Zincir (1959), Altun Halka (1960), O ki O yüzden varız (1961) İlim Beldesinin Kapısı Hz. Ali (1964), Bir Pırılıt, Binbir Işık (1965), Peygamber Halkası (1968), Nur Harmanı (1970), Başbuğ Velilerden 33 (1974), Veliler Ordusundan 333 (1976), Reşahat (1978), Doğru Yolun Sapık Kolları (1978), İman ve İslam Atlası (İlmihal, 1981), Rabıba-i Şerife (3. baskısı 1981), Batı Tefekkürü ve İslam Tasavvufu (1982).

Ayrıca şairin birçok Siyasi-Tarihi İncelemeleri, Hitabeleri ve Konferansları ve Fıkraları da bulunmaktadır.

FİKİR VE SANAT ADAMLARININ NECİP FAZİL ÜZERİNE DÜ-

*Ölüm güzel şey;
budur perde
ardından haber...
Hiç güzel
olmasaydı ölüm
müydü
peygamber?..*

ŞÜNCELERİ:

NURİ PAKDİL:

Necip Fazıl Kısakürek'in şiirlerini okurken, adeta fizik ötesi bir soruşturma ile karşılaşırız. Günümüz fizik ötesine kaydırılır, fizik ötesi günümüze çekilir. Günümüzle fizik ötesi birbirlerine durmadan soru yöneltirler. Şiirler böylesi bir soruşturma alanında dokunur.

RASİM ÖZDENÖREN:

Üstad benim tanımım içinde evrensel soluğu taşıyan katıksız bir şairdir.

MUSTAFA YAZGAN:

Türkiye'de başlayarak, İslam alemine yayılacak bir bütün dünyanın hayret nazarları altında insanlığa ölümden evvel bir "ölümsüzlük" mesajı ile birlikte bir medeniyet teklifi getirecek abam çekirdeği, yahut ipek veyahut bir çiçek tohumudur, soylu Büyük Doğu mektebi...

GÜZEL ŞEY

Ölüm güzel şey; budur perde ardından haber...

Hiç güzel olmasaydı ölür müydü peygamber?..

(1977)

SANAT

Anladım işi, Allah'ı aramamış; Marifet bu, gerisi yalnız çelik-çomakmış...

(1939)

ERKEN GEL;

Ey genç adam, yolumu adım adım bilirsin!

Erken gel, beni evde bulamayabilirsin!

(1975)

HİCRET

Baktığımız her ufkun öte yanına hasret;

Bir ömür sürüyoruz; nereye varsak hicret...

(1978)

MÜJDE

Öleceğiz; müjdeler olsun, müjdeler olsun!

Ölüme de öldüren Rabbe secdeler olsun!

(1982)

HÜNER

O demde ki, perdeler kalkar, perdeler iner,

Azraile "hoşgeldin!" diyebilmekte hüner...

Gülcan BIYIKLI

No:42

Sınıf:Yd.1-B

Bilerek Yaşamak

Yaşamak, yaşayabilmek ve de yaşamasını bilmek; bir birine bağlantılı üç ayrı kavram. Herkesçe bilinen, kişiden kişiye değişen bir muamma.

Bana göre; neden, ne şekilde ve nasıl sorularını yansıtan bu kelimeler hayatın akışında bir yol göstericidirler.

Madem ki bu dünyaya istemimiz dışında geldik, o hâlde yaşamak zorundayız. Ve bütün zorluklara karşı hayatta kalabilmek, direnmek ve yaşayabilmek ama nasıl? sanırım en önemlisi de bu, yaşamasını bilmek yani bilerek yaşamak.

Acaba hayatı ne kadar tanıyoruz? Nasıl yaşıyoruz? Özgür ya da bağımlı, mutlu ya da acı çekerek, seçim bizim elimizde.

Eğer hayatı akan bir suya benzetirsek, yaşamak bu suyun içinde kendimizi bırakıp akıntı bizi ne yöne götürürse o yönde kayalara, çalılara çarpıp takılarak akıntı yönünde akıp gitmek mi? Yoksa başımızı sudan çıkararak etrafa şöyle bir bakıp gitmek istediğimiz yöne doğru akıntının ters yönünde de olsa var gücümüzle ilerlemek mi? Sanırım cevabınızı tahmin edebiliyorum. Eğer hayatınızdan memnun değilseniz; sil baştan, her şeye yeniden başlayabilirsiniz. Peki nasıl mı? İlk önce kendimizi, sonra bulunduğumuz ortamı ve yaşadığımız çevreyi tanıyarak. Sonra hayattan neler bekliyoruz? Ya da hayat bizden neler bekliyor? Sorularına kendi adımıza cevap vererek ilk adımı atabiliriz. Çok geç değil. Mesela en çok yaptığımız şeyleri, en sık kullandığımız kelimeleri değiştirerek, sevmediğimiz alışkanlıklardan kurtularak kendimize yeni bir bakış açısı oluşturabiliriz. Bütün bunlardan sonra işte kendimize yeni bir yol çizmeli. Bir hedef belirlemeli. Ve bu hedefe ulaşmak için emin adımlarla ilerlemeliyiz. kendimize güvenmeli, kendi kararlarımızı verebilmeliyiz.

İşte en son adım ise çalışmak. Sonuca ve hedefe ulaşan en kesin çözüm çalışmak. Düzenli ve disiplinli çalışmak yeri gelince eğlenmek. Aşırıya kaçmadan, her şeyi yeri ve zamanında yaşamak. Duygularımızın bizi yönlendirmesine izin vermeden, duygularımızı yönlendirmesini bilerek. İşte o zaman yaşamayı öğrenir ve hayattan zevk alabiliriz.

Ve sonuçta yılların elimizden çekip aldığı yaşamı ve yaşama zevklerini dişimiz ve tırnağımızla elde edebiliriz.

NECLA BOZYEL

Yalnızlık

O sonsuz hayallerin yerini gün gelir yalnızlık alır ve o mutlu düşleri bir boşluktan başka bir boşluğa fırlatıp atar. Yüreğimiz pas tutmuş zannederiz. Ama içimizdeki inciyi farketmeden yaşamaya devam ederiz. Bir devâ arar durur, bocalarız. Sanki ellerine kelepçe vurulmuş gönül tutsaklarına benzeriz. Ne bir adım öne ne de geriye gidebilir, hep olduğumuz yerde adım sayarız. Böyle yaşamaya alışmaya çalışırız. Ama nereye kadar, kim bilir?

Hani kurumuş toprakların suya hasretliği gibi biz de bir yudum sevgiye, mutluluğa hasret kalırız. Kimi zaman yalnızlığımızı dünyaya haykırmak isteriz. Çığlıklar atar, isyan ederiz. Sesimizi hiç kimseye duyurmayı başaramayız. Her şeyi olduğu gibi kabullenmeye, hayatı gözlerimiz kapalı yaşamaya başlarız. Buna rağmen yüreğimiz kabullenmez, içimiz hep kıpır kıpır yerinde durmaz. Hep bir şeyler arar. Çünkü aradığı güzellikleri bulacağına inanır...

İnsanlardan medet umarız. Konuşmak, yalnızlığımızı paylaşmak isteriz. Fakat onlar da kendi yalnızlıklarının farkında değildir. Düşüncelerimizi anlamayı beceremezler. Günlerse bir türlü geçmeyi bilmez. Bazen bir gece yarısı hüznün göz yaşlarıyla sabahın gelmesini bekleriz. Ama bir türlü o karanlıktan kurtulup aydınlığa kavuşamayız.

Kimi zaman acıyı, yalnızlığı duvarlarla paylaşır derdimize çare isteriz. Duvarlarda sessizlik donuk kalır, derdimize derman bulamaz. Acıyla, sitemle, göz yaşıyla yaşamayı kabullenmek ve gün gelip de yalnızlığımızdan kurtulacağımıza inanmak. İşte bütün bunları yaşayabilmek ve en önemlisi doğruyu-yanlışı ayırt etmeyi öğrenmek ki işte o zaman hayatın pembeliklerinden uzaklaşır, gerçekleri kabul edip yaşamaya devam ederiz.

Belki o zaman aradığımız mutluluğu ellerimizle yakalarız... Kim bilir?...

FATMA ÖZTÜRK

8- The good done by ritual ablution will not make up for the frog that is frightened.

Yazmak

AYŞE ÇİZMECİOĞLU
5-B 7933

Yazmak, yazmak, yazmak...
Kağıt, kalem işte önümde hazır,
Dönüşü de yok sanırım geriye.
Yazacak mıyım şimdi ben?
Karalayacak mıyım birkaç satır?
Aman istemeyin bunu benden
Yazamam geceye çöken karanlığı.
Ve de gündüzü gündüz yapan aydınlığı.
Kalplerdeki vicdansızlık yazılmaz,
İçimizdeki kırıklığın resmi çizilmez,
Gözlerdeki saf yaşların izi silinmez.
Yazamam kuşların özgür uçuşunu
Ben özgür değilim ki onlar gibi.
İstemeyin karışık düşünceleri
Daha fazla karıştırmayın
Böyle iyi hem de çok iyi
Yazmayın artık hiç şeyi,
Sükün içindeki ortamı dinleyin
Yazmakla hallediliyorsa eğer her şey
Ahn bütün ağaçlar kalem olsun size!
Bütün okyanuslar ise mürekkep
Bütün yer yüzü kağıt olsun!
Gök yüzü gelsin dize!
Halledin bütün sorunları.
Yazamam olmayacağını bile bile
Yazamam bitmeyeceğini bile bile
Bütün güzelliklerin ve sorunların.
Artık yazamam....

AYRILIRKEN

VENHAR BOZDAĞ
5-A 6011

Bir umut vardı içimizde başlarken okula
Yolun sonu uzaktı bakıyorduk yıllara
İlk yılımız tanışmakla geçmişti ve zorlukla
Şimdi gönül yorgun, gözler yaşlı ayrılırken...

Bir yuvaydı okulumuz, artık kardeş olmuştuk
Aynı hava, aynı sıra, aynı şeyleri konuşmuştuk
İkinci yılı bitirirken daha yakındık, mutluyduk
Şimdi gönül yorgun, gözler yaşlı ayrılırken...

Geçmişti iki yıl ayrılmayacak gibiydik
Sınıfımızda, kantinimizde neşe doluydu gülen yüzler
Bitmeyecek gibi geliyordu, unutulmuştu gerçekler
Şimdi gönül yorgun, gözler yaşlı ayrılırken...

Ve... Geldik yolun sonuna, ayrılacağız
Yeter ki unutmama bir gün karşılaşacağız
Acı tatlı üç yılı paylaştık, elbet unutmayacağız
Şimdi gönül yorgun, gözler yaşlı ayrılırken...

Nemli gözlerle, dost, arkadaş, öğretmen ve okula
ELVEDA derken...

Yazmak

SELVER TAŞIGÜZEL
HZ. C 107

Hayatı yaşayarak öğren
Paylaşarak öğren sevgiyi
Sorma neden acı var
Acı yoksa sevgi de yok
Yalan yoksa doğru da yok
Ölüm yoksa hayat da yoktur
Benimle paylaş sevgiyi
Yüreğinden sevgi pırlıtısını eksiltme
Sevdiğini sev seni sevmese de
Hayatı sev acı olsa da
Hayat bazan ayrılıktır
Küstürür insanı yaşama
Hayat bazan ağlamaktır
Bilirsek üzülmeyi, düşünmeyi
Kin, öfke, nefret değil yaşatan dünyayı
Sevgidir inan, umuttur yaşatan bizi
Gurur değil sevgiyi yaşatan
İnaçtır onu ayakta tutan
Bırak engel değil gururun sana
Koş söyle sevdiklerine onları sevdiğini
Kucakla onları hiç bırakmazasına
Sevgiyle göğüs ger ayrılığa, zorluğa
İzin verme seni yenmesine karamsarlığın
Çünkü dünyayı güzellik kurtaracak
Ve bir insanı sevmekle başlayacak her şey...

Sitem

(Ali Akbaş -Masal Çağı, Ank.1983)

Türküümü unutturdun!
Beni böyle eve köye koymazlar
Candan tutkulara adanmış türküümü...
Kim bilirdi benim kadar kuşları?
Öbek öbek fal taşımdı yıldızlar.
Atsız kaldı yüzlerce ot böcek,
Türküümü unutturdun!
Orak tutmak, at oynatmak nerede,
Bir şeyler koydun, bir şeyler aldın.
Kapımızda köpeğimiz tanımaz,
Koşturamam kuzuları ardımdan,
Dillerince anlaşılamam...
Yaban oldum artık eve obaya,
Türküümü unutturdun!..

Süleyman Aydın
Ed. Öğr. ve Müd. Yrd.

Evet, bu bir vedadır!

Sevgili çocuğum...

Artık, belki de duymaktan sıkıldığın; "sevgili gençler", "delikanlı", "hanım kız", "genç adam" nidalarını duymayacaksın. İstesen de duyamayacaksın...

...

Nasıl başlamıştı hayat? Hangi güzel günlerden koşarak gelmiştin?

Önce okullu oldum diye sevindin, sonra okullu olmanın hiç bitmeyeceğini ve okullu olmayı bitirmişlerin arasına girmenin ne kadar zor olduğunu düşünerek endişelendin.

İlk yıllarında bütün çağdaşlarınla aynı kıyafette, iki örgülü ya da kısacık saçlarınla sıraları doldurdun.

Acemi yılların, hiç unutamayacağını düşündüğün insanları, sevgili arkadaşları getirdi sana. Sonra geçen zamanla unutulmazlar unutulmaya, sevgili arkadaşlar arada bir hatırlanmaya başladı.

Masal edası içinde günler günleri, haftalar haftaları ve mevsimler mevsimleri kovaladı. Önce orta okullu sonra liseli oldun. Hem de KAYSERİ LİSELİ...

Artık büyüdüğünü, imrendiklerin gibi olduğunu heyecanla gördün. Çocukluğundan gençliğin; bu hitaplarla, bu sıralarla, kalın duvarlarla ayrıldı. Sana göre; bu artık son aşama, hatırası yâdından çıkmayacak bir dönemdi. Sen, senden öncekilerden farklı, senden sonrakilerin de ulaşamayacağı noktada idin. Dünya seninle vardı.

Seni görmeyen; dünyayı görmüyor, seni anlamayan; memleketin yabancıları idi.

Bir şeyleri bilmenin, konuşmanın ve belki de başka olmanın, gerekçelerine pek inanmasan da, aykırı olmanın o garip zevkini tatmaya başladın.

Ölümsüz olduğunu düşündüğün dostluklar kurdun, yaşanmamış sevdalar yaşadın.

Düzenli olması isetenilen kıyafetin seni her zaman sıktı. Traşın her zaman başına bela oldu. Dağınık, örgüsüz saçların dikkati çekti ve dikkatin çekildi.

Onlarca yazılıya girdin. Hazırlıklı, hazırlıksız. Hiçbir zaman denetlenme, ölçülme ve değerlendirilme düşüncesini üzerinden atamadın.

İdari odalar, hem korku hem de ihtiyaç merkezi oldu. Öğretmenler Odası adeta bir mahremiyet merkezi, orada tesadüflerle edinilen izlenimler aslında onların da sizlerden biri olduğunu düşündürdü sana. Ama hiç bir zaman, o bizden birini yaşayamadın. Ya da öyle düşündün.

Dersten kaçmanın, okulu asmanın cazibesine de kapıldın zaman zaman.

Artık bunlar yok.

Yasak kapılardan, kaçak giriş-çıkışları bir macera gibi gördün ve yakalanma pahasına geçtin. Görüldüğünde ise muzip ve çoğu kez de garip mazeretlerle izaha çalıştın. Senin de inanmadığın...

Hasılı çok şeyden dert yandın. Anla-

şılmadığından. Yaptıklarının değer ve önemini bilinmediğinden. Ama kendini anlatmayı da pek denemedin. Belki de nasıl olacağını bilemedin...

Evet sevgili çocuğum, daha yüzlerce sinin sayılabileceği olaylarla yolun sonuna geldin.

Ve derken, bütün bunların arasında veda vakti geldi çattı.

İşte, bu bir vedadır. Benden sana.

Bu sıralarda hiçbir veda beklenildiği gibi olmamıştır. Olmayacaktır da. Her şey ilk günlerin karmaşası ve acemilikleri gibi, yine bir karmaşa ile son bulur. Vedalaşmaya vakit kalmaz.

Sonra boş koridorlar, boş sınıflar gezilerek, her sırada oturanların gıyabında veda törenleri yapılır içimde. Eller sıkılır, göz göze gelinir, gözler dolar, belki de...

Veda edilir; "sevgili gençler" hitabıyla başlayan sözlerle...

Güle güle; Türker, Osman, Mehmet, Ebru, Latife, Behçet, Resul, Veli, Aşen... Güle güle...

Hatırlar mısınız tiyatro günlerini? Kimi zaman içinizden kızarak söylendiğiniz, kimi zaman dersten kaçmak için fırsat bildiğiniz -ama her nasılsa bunu bilmediğimi düşündüğünüz- günleri ve bütünyorgunlukların bir gecede sevince dönüştüğünü hatırlar mısınız? Ya da ne kadar saklayabileceksiniz hatıralarınızda? Ama ben...

Güle güle, taklitleriyle bizi güldüren Erol, derste test çözmeye uğraşan Adnan, benden kaldığı hâlde küsmeyen Dilek, son dönemde tek ders için okula gelen sevgili Meltem güle güle.

Orta okulda söylediklerimi hatırlayarak "lisede de karşınızdayım" diyen Nilüfer, Songül güle güle...

Güle güle sevgili başkan Arzu, yüzünden tebessüm eksik olmayan Ayşegül, Zuhul, Özgül, Ömer, Rıza, Levent...

Hoşçakalın koridorun sağ uç tarafı sakinleri.

Köşe duvarını her zaman kendisine bir siper gibi kullanan ve ders hocasını -her nedense- daima dışarda karşılayan sınıfım size de güle güle...

Listelerde adını bulamayınca telaşlanan Çolkuşu, sınıfı değişmediği için sitem eden Pakize, sınıfın sessiz ve ağırbaşlı Dayı'sı, nedense hiçbir zaman heyecansız konuşmayan Mecit, ancak evine telefon ederek kendisine erişebildiğim -büyük ihtimalle de hakkımda çok çokşey düşünen- Gümüškalem, sevgili minik kız Ruziye sizlere de güle güle.

Güle güle siper altındaki sınıfım. Güle güle...

Güle güle, sevgili Aydın, yanlışlıklar ve yanlış anlaşılmaların peşini bırakmadığı Cafer, espiri uğruna yapmadığını bırakmayan Mehmet, numarası listelerde yanlış yazıldığı için künyesini ezberlemek zorunda kaldığım Ayşenur, Engin, Arzu ve sevgili başkan, gül kızım Ayşegül güle güle. Sena da güle güle, eğer koridorda kapı önünde görmezsem okulda olmadığını anladığım Aysun.

Öğretmenlerin komşusu sınıfım, güle güle...

Güle güle; Mevlüt, Esra, Kürşat, Selda. Ne yaptığını ve ne yapacağını geç öğrenen Rifat, narin kız Nesrin, ismi ile müsemma olan İsmigül sizlere de güle güle.

Onca afacana, her şeye rağmen başkanlık eden Dilek başkan güle güle...

Güle güle, ikinci siperde kalan ama göz önünden kurtulamayan, tek şans çıkış kapısına yakın olmak olan sınıfım.

Gözden ırak olan gönülden de ırak olurmuş. Bu söze sizinle inanmıyorum. En uzakta olup da beni en çok meşgul eden sınıfım sizlere de güle güle.

Koca Sadık -beni eskiden de tanırsın-, ikiz kaderin paylaşıcıları Aysun ve Mehtap, gurbeti yüreğinde yaşayan, konuşmayı yaşamak kadar çok seven Serap, sevgili Tok kardeşler güle güle.

Ben diyeyim üç, sen de iki kez, ama

senin bilmediğin çok kez dumalı havalarda karşılaştığımız İsmet ve diğerleri güle güle.

Güle güle, bana uzak ama gönülleri benimle olan sınıfım.

Bu satırlarda ben neredeyim diye sorma sakın. Zira, zannediyor musun ki, bu isimler sadece sahiplerine ait? Bu isimler kimlik tanımaz, sima tanımaz; senin, onun, hasılı bütün öğrencilerimin ismidir.

Güle güle, belki hiç dersine girmedüğümüz ama her hangi bir şekilde yüz yüze, yan yana geldiğimiz sevgili gençler. Esin, Ömer, Göksel, Emine, Yusuf, Murat, Eda ve daha niceleri... Güle güle...

Güle güle; "sevgili gençler," "genç adamlar," "hanım kızlar," "delikanlılar"...

Geçmişe ait zaman kırıntıları içinde bırakarak beni, güle güle...

Kaç defa geç kağıdı, izin kağıdı için gelip de eli boş dönerken, aslında bana ne kadar kızdığını, ne kadar anlayışsız olduğumu düşündüğünü düşündüğümü hatırlıyorum...

Sevk alırken, çoğunlukla bunu ne maksatla aldığını, sınıfına girdiğim zaman "ne işi var burada?" diye düşündüğünü ve kaç kez bile bile lades dediğimi hatırlıyorum.

Bilir misin; koridora, bahçeye, kapıya her çıkışımda zevkle, sevinerek ve severek seni seyrettiğimi, bunu yaparken de aslında hep seninle konuştuğumu, sohbet ettiğimi ve bunu sen dahil hiç kimsenin, kimselerin duymadığını bilir misin?

Heyhat, zaman çabuk geiyor sevgili çocuğum...

Yarın artık son gündür ve sen de, senden öncekiler gibi olanların, belki bir zamanlar imrendiğin insanların, saflarına katılacaksın.

Artık istediğin gibi giyinebilir, saçlarını beğendiğin modelde yaptıra-

bilir, dağıtabilirsin. Hatta, artık yasak kapılardan da girebilirsin.

Ama o heyecanı duymayacaksın artık. Şimdi belki sıkılarak oturduğun, bu sıralara otursan da çok şeyin değiştiğini göreceksin ve belki de esef ederek bu günlere dönmek isteyeceksin.

Bu mevsim son artık! Her şey değişecek mi? Bu bilinmez. Ama çok şeyin değişeceği artık sence de bir gerçek.

Bu bir vedadır sevgili çocuğum...

Belki hazır olduğunu düşündüğün ama hiç bir zaman gerçek manada hazır olunmayan bir veda.

Şimdi sen mezuniyet hayalleri kuruyorsun. Buraları ve özellikle de sevgili dostları unutmayacağını düşünerek.

Ne kadar güzel!

Ama senden daha çok hayal kuran birileri var. Senin hatıranı saklayan ve zamanla birlikte koridorlara, sınıflara, sıralara gömülerek kalan, duvarlarının her bir karesinde göz izi bulunan, hatıralar yaşayan birileri var.

Güle güle sevgili çocuğum. Evladım olsan bu kadar sever, kardeşim olsan bu kadar düşündüm ancak.

Güle güle git, acı hatıraları bana bırak, tatlı olanları sen al. Başarıyı, sevinci yükle çantana, ümitlerini gerçekleştirmek üzere yanına al ve bir daha şimdiki gibi giremeyeceğin kapıdan çık ve git. Gittiğin yerlerde gönüllüğün şen, gözün aydın, talihin açık olsun.

Güle güle "sevgili gençler", "delikanlılar", "hanım kızlar", "genç adamlar"...

Güle güle sevgili çocuğum...

Guruba Ağıt

Tülay Afşin

Ilık bir rüzgâr eser, göğün rengiyle bütünleşen sokak lambalarının ışıkları, akrep sessizliğinde dağların yüzeyine sokulur ve kaybolur.

Her akşam, gurup vakti ağlamak istiyorum.

Gözlerin bir arslan olur, avını parçalamaya hazırlanan, sonra avlanılan bir ceylan olur, sonra can çekişen bir yaralı gibi titrer, çırpınır, sonra kanar.

Ilık ılık esen rüzgâr kahır okur hayatıma. (Ne olursa olsun kahır, dönüşü olmayan yoldur.) Ağaçlar birbirleriyle konuşur, "hışır hışır" sanki başka şey bilmezler.

Korkumdan korkuyorum.

Korkuyorum, korkumdan başımı çıkartamıyorum yatağın altından. Yine çarşafın kenarı sökül-müş.

Bak gözlerim kan çanağı, gök yüzü çatlayacak birazdan bak... İnsanı çıldırtan çılgılığı duyuyor musun?

Bir gün, her hangi bir gün, gök yüzü sağnağını boşaltırken, göz, göze geldi. Yürek titredi. Ağlamak istedim.

"Senin güneşini öldüreceğim" demiştin, ah, şimdi de batıyor kalbime kırık kemikler. Öldürecek misin güneşimi? Yine kanıyor kalbim... Bak ellerine pırıl pırıl oldu. Benim kanım sevdam gibi aydınlık verdi, insanlık verdi. Zaten ihtiyacın da vardı...

Yine gurup vakti ve ben sokaklardayım. Bir selam geliyor, senden bana. Etrafta bir gecekondu sessizliği hakim, ses yok... Önce iki damla yağmur düştü. Ağaçtaki kuşlar özgürlüğe kanat çırp-tı, güneş sığındığı yüksek dağlara kavuştu. Sokakta küçük bir derecik oluşmuş su alabildiğine bulanık, toprağa baktım, o da ıslak. Ellerimle saçlarımı topladım. Islaktılar. Ne zaman yağmur yağ-mıştı? Bak bir selamın iki damlayı fırtınaya çevirdi. Kızgınlım. Hazan akşamında ben de bir garibim.

Dün gece senin başucundaydım. Gözlerin açık-tı, beni görmedin. Guruptan bu zamana, sana ağ-layana gelmişsin. Bir daha gelmeyecekmişsin...

Bu ne çaresizlik...

Düşümde bulurum diye kısa aralıklı uykulara daldım. Sen varken ben yoktum. Ya ben varken sen... İntikam mı bu?

Yanımda olsan da olmasan da senin benden başka sahibin olmadığını da bilirim...

Ayaklarımda bir ağırlık, suya bıraktım. Küçük bir ürperti vücuduma yayıldı. Ürperti içimde kaldı.

Aman Allahım! Savrulan yıldızları gördün mü? Demek görmedin... Gönül kristali kırıldı... Görmedin...

Odanın kapısını açtım ve bilmem ne kadar zamandır uyuyorsun. Öptüm alnından, uyanmadın...

Bir gurup vakti yine salâ verildi. İşte o an içimdeki ürperti bir son buldu. Bir gurup vakti senin veda haberini aldım. Biliyorum bu salâ senindir. Hoşçakal. Yedi kat yerde, yedi kat gökte, sen hep bende kal.

Bir gurup vakti ağlamak istiyorum. Ölüm yok-luk mudur? Değil elbet... Sen ne kadar ölümünle hoşçakal desen de bana, gitmedin. Gidemedin.

Gücenme ama arkandan pek ağlamadım. Ben hep guruba ağladım.

Ağlanacak yere gitmedin ki sevdam...

Kırık kristalin her parçasındaki isim sen değilmisin?

Zaten ben her ölüme ağlamam...

Ve biz hâlâ uyuyoruz

*Bir yarın düşlüyoruz hep
Bir türlü bu güne kavuşmayan.
Bir zafer düşleriz hep
Aslında gerçekleşmesi istenmeyen.
Yeni bir gün düşleriz
Yeni bir gün başlamışken bile.
Kavgalardan kaçırız hep
Uğruna dövüşmemiz gerekse de.
Ve biz hâlâ uyuyoruz
Çağrılarını duyarız
Ama gerçekten önemsemeyiz asla.
Gelecek için umutlanırsız
Ama gelecek bir plândan ibaret yalnızca
Bilgili olmayı düşleriz
Yine de her gün kaçırız ondan.
Bir kurtarıcı gelmesi için yalvarırsız
Oysa kurtulmak bizim elimizdedir.
Ve biz hâlâ uyuyoruz
Ve biz hâlâ yakınıyoruz
Ve biz hâlâ korkuyoruz...*

N.İŞİL KARAGÖZ 6-B 9697

-Ölü Ozanlar Derneği-

01.10/24.04.1996
MESUDE DURSUN
YAB.1.B. 57

İki Kum Taneciği

Edebî eserler sadece zevk vermek için yazılmadığı hâlde okuyucuya büyük bir zevk verirler. Eserleri okurken hem eğleniriz, hem de dinleniriz. Belki de edebî eserlere yatkınlığımız, duyduğumuz zevkin damağımıza yer etmesindedir. Bir esere bizi çeken, bu eşşis ve gizemli zevktir. Bu zevkin özel ismi, edebî zevktir.

Bu zevkin devamında; eserleri, anlamak, hissetmek, yorumlamak ve kendi görüşlerimizle mukayese etmek gibi önemli noktalar bulunur.

Her eser okuyucu üzerinde değişik bir iz bırakır. Önemli olan, taşıdığımız bu izleri bir birinden ayırt edebilmektir. Bazı izler çok derin ve önemli olduğu halde, bazı izler de hafif birer sıyrıktır. Bu izleri kıyaslamak, ancak bilinçli ve tecrübeli okuyucuların harcıdır.

Düzensiz ve tecrübesiz bir okuyucu üzerinde, hiç bir eserin iz bırakmayacağı kanaatindeyim.

Yazarların, okuyucu üzerindeki hedefleri; onu tüm benliği ile etkilemek, bulunduğu durumdan soyutlayıp kendi düşünceleriyle başka âlemlere itmek ve okuyucuya görüşünü kabul ettirmektir. İşte biz bu hedefleri bilir ve yazarla aramızdaki görüş birliğini ya da ayrılığını yaka-

larsak, hem edebî bir zevk alır hem de bilinçli okuyucular sınıfına geçeriz.

Edebî eserler içinde en çok zevk veren, çoğunda kendimizden bir şeyler bulduğumuz, belki de çoğumuzun yazmayı deneyip, başarılı olduğumuz ya da olamadığımız, ama mutlaka denediğimiz, bir tür vardır: Şiir...

Şiir; edebî eserlerin ve edebiyatın incisidir. Her sözcüğünü anladıkça, anlamı derinleşen, genişleyen, bizi sürekli düşünce ve duygu

Her eser okuyucu üzerinde değişik bir iz bırakır. Önemli olan, taşıdığımız bu izleri bir birinden ayırt edebilmektir. Bazı izler çok derin ve önemli olduğu halde, bazı izler de hafif birer sıyrıktır. Bu izleri kıyaslamak, ancak bilinçli ve tecrübeli okuyucuların harcıdır.

denizine iten bir rüzgârdır şiir.

Her mısrasıyla içimize yer etmiş, bazan uzun uzun konuşmalara tercih ettiğimiz birçok değerli şiirimiz vardır..

Başımdaya esmeye başlayan, sonra etrafımı saran, beni içine hapseden, ağzıma gözüm dolan, bu rüzgârdan iki kum taneciği yakaladım. Bu iki kum tanecikleri; Söyle Sevda İçinde Türkümüzü ve Sessiz Gemi.

Söyle Sevda İçinde Türkümüzü; F. Hüsnü Dağlarca'nın bir şiiri. İsmiyle göz dolduran, sevgiden, sevdadan yana bir şiir. Bu sevda, hayata, hayatın güzelliklerine duyulan bir duygu yoğunluğundan doğuyor. Hayatın, çileleriyle, sevinçleriyle, gürültüsü patırtısıyla, kahkahasıyla bir türkü olduğunu söyleyen Dağlarca, her güne, yeniden, bembeyaz bir yelkenle başlamakta yana. Bu bembeyaz yelken; sevgiye, dostluğa, hayatın türküsüne açılan bir mutluluk penceresi olsa gerek. Hayata dört elle sarılmış ve ondan verdiklerinin karşılığını bekleyen, hayatın güzelliklerini haykıran bir tiplere sergileyen şair, insanlardan da yakınmadan edemiyor. Hayat ve yaşamak bir türkü güzelliğindeyken, insanların neden güzel olmadıklarını sorguluyor. Hayatın güzelliğinin farkına varan in-

san, güzel insandır. O hâlde yakınılan kişiler, hayattan zevk almayan, karamsar ve içine kapanık kişiler. Böylesine hayat dolu bir insanın bu tür kişilerden yakınması ve onları böyle görmek istememesi doğrusu yadsınamayacak bir davranış.

İnsanların yaşama sevinçlerine ve hayatın güzelliğine olumlu yönde katkı sağlayan bir etken daha var: Tabiat. İnsanlar tabiatla bütünlük sağlayarak daha huzurlu, sağlıklı ve mutlu olabilirler. Dağlarca, tabiata sıcak yaklaşan ve bizim tabiatın bir parçası olduğumuzu savunan bir yaklaşım içinde.

Şiiri genel olarak ele alırsak; hayat bütün olarak çok güzel. Bizler onu daha güzelleştirmenin yollarını arayabiliriz. Ama hiç kimse bu güzelliklere nankörlük etmemeli, en azından kendini güzelleştirerek hayata borcunu ödemeli. Şair, hayata olumlu ve iyimser bir yaklaşımla, mutluluk penceresinden bakıyor.

Buraya kadar her şey tam. Ama öyle bir an geliyor ki, bütün güzellikler, bütün çabalarla ne kadar heyecanlı yaşanırsa yaşansın hepisi bir noktada birleşiyor.

Bu nokta, hayatın ve tüm güzelliklerin bitiş noktası, yani ölüm. Bütün bu tatlı ve sevinç dolu olaylardan sonra ölüm öylesine kesin geliyor ki; insanın inanası, kabullenmesi gelmiyor. Dağlarca da bunu kabullenemiyor.

İkinci şiirimiz; şiirimiz üstadlarından Yahya Kemal Beyatlı'nın; Sesiz Gemi.

Şiirin tamamında bir matem, hüznün ve durgunluk hakim. Yani ölümün getirdikleri sergileniyor. Şair, anlattığı olayı göz önünde canlandırarak kesin çizgileri koyuyor.

Şair ölümü matem olarak nitelendirse de, ölümle gelen kederli olayları acı bir şekilde değerlendirse de, son iki mısradaki ölümün farklı bir yönünü ele alıyor.

Öbür dünyaya gidenlerin yerlerinden memnun olduklarını düşünüyor. Bu düşüncesini, geri dönmemeleri ile izah ediyor.

Öncelikle temel motif olarak bir gemi kullanılıyor. Bu gemi, içinde sahibini taşıyan tabuttur. Ecel kapıyı çaldığı zaman bir sonsuz yolculuk başlıyor. Bu sonsuz yolculuk, denize açılmak motifiyle belirtiliyor. Neden deniz? Çünkü deniz görülen âlemde, bütün düzlüğüne rağmen, sonu görülemeyen dolayısı ile sonsuzluk kavramı. Şair, diğer dünyanın sonsuzluğu ile var olan dünyanın sonsuzluğunu birleştirmiş. Ya da denizi o sonsuzluğa açılan kapı olarak seçmiş.

Ölen kişinin aramızdan sessiz ve yalnız ayrıldığını, kalanlarınsa bu gidişten kederli ve bitkin olduklarını söylüyor. Ama ölüme tek bir noktadan bakmıyor. Ölümü genel bir kavram olarak düşünüyor. Pek sıcak karşılaşma da herkes için kaçınılmaz olduğunu biliyor.

Ölüm, sevenleri, sevgilileri, dostları, arkadaşları kısacası bir biri için çarpan yürekleri bir birinden ayırıyor. Ayrılan yürekler ya sönüp gidiyorlar, ya da umutlarını

tekrar kazanmaya uğraşıyorlar. Gidenlerin gelmeyeceğini biliyorlar. Anlıyorlar ama, bunu; bilmeyi de, anlamayı da, yaşamayı da, görmeyi de istemiyorlar.

Şair ölümü matem olarak nitelendirse de, ölümle gelen kederli olayları acı bir şekilde değerlendirse de, son iki mısradaki ölümün farklı bir yönünü ele alıyor.

Öbür dünyaya gidenlerin yerlerinden memnun olduklarını düşünüyor. Bu düşüncesini, geri dönmemeleri ile izah ediyor.

İki şiirimizi de sevdim. Ancak ikinci şiirden dolayı biraz hüznümlendiğim doğru. Bu hüznümün biraz dağılması için, ilk şiiri tekrar okuyorum. ve hayatı daha geniş ve çeşitliliği ile görmeye çalışıyorum. İki şiir de farklı izler bırakıyor. Birinde hüznümlenip, kendimi değerlendirirken, ölüme yakın olduğumu hissediyorum. Ve içimde bir şeyler hep gerilere gidiyor. Ama diğerini okurken, hayatın tatlılıklarını içimde, belki de bir rind gibi, yaşamayı düşünüyorum.

Bu iki şiirden sonra; ölüm de doğum gibi tabiidir. Herkesin er-geç yaşayacağı ve yaşaması gereken, kaçılacak bir yeri olmayan bir geçiş noktası. Bunun yanında, hayat bazan hiç çekilmese de her şeyiyle çok güzel.

En son yaptığım şey... Yaladığım bu iki kum taneciklerini, tekrar rüzgârın arsız kucağına bırakıyorum. Ve bu rüzgârın tekrar başımda deli deli esmesine, kum taneciklerinin ağzıma, gözüme dolmasına, yer etmesine, iz bırakmasına izin veriyorum. Şiir defterimi -şimdilik kaydıyla- kapatıyorum.

Rüzgar dolu günler dileğiyle...

Türkiye

GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

FIYATI 45.000 TL (KDV DAHİL) TEL: 0 212 513 99 00 (10 HAT)

Bülent Ecevit
Halkın Yıkama
Paketi
SİGORTA

Özal'sız 3. yıl

ii ölümüyle, Türkiye'nin yönetim ve siyaset hayatındaki tüm taşları
rinden oynatan merhum Cumhurbaşkanı'nın yokluğu hâlâ hissediliyor

UNUTMADIK 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal, 31 Ekim 1989'da TBMM'de konuşurken.

Antmezar'a akın

24 Ocak haftasında İstanbul'da Türkiye'nin geleceğine değeri koruyan bir anıta dönüştürüldü. 1982'de Cumhurbaşkanı Turgut Özal, babası Türk milletinin katibinde yazıyor. Ölümünden üçüncü yılında da İstanbul'da Antmezar'a akın yapıldı.

Boşluğu dolduramadı

18 Ocak'ta, her yılın başlarında yapılan merhum Özal'ın 31. yaş gününde İstanbul'da düzenlenen tören, boşluğu dolduramadı. Özal'ın 31. yaş gününde düzenlenen tören, boşluğu dolduramadı.

Radikal düşünceler

18 Ocak'ta düzenlenen tören, boşluğu dolduramadı. Özal'ın 31. yaş gününde düzenlenen tören, boşluğu dolduramadı.

Rahmetli Cumhurbaşkanı Sayın TURGUT ÖZAL'ın Özgeçmişi (1927-17 Nisan 1993)

Türkiye'nin 8. Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL 1927 yılında Malatya'da doğmuştur. Ziraat Bankası memuru olan babası Sadık Bey'in tayini nedeniyle ile Turgut Özal Lise 1. sınıfı Konya Gazi Lisesi'nde okudu. Lise 2. ve 3. sınıfları ise Kayseri Lisesi'nde okuyarak 1944-1945 öğretim yılında Kayseri Lisesi'nden mezun olarak 16.06.1945 tarih ve 925 numaralı Kayseri Lisesi diplomasını almıştır. 1950 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Elektrik Mühendisi olarak mezun olmuştur. Turgut ÖZAL 1952 yılında ABD'ne giderek ekonomi tahsili görmüştür. Türkiye'ye döndükten sonra Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdür Yardımcısı olmuş ve Hirfanlı, Kemer ve Demirköprü barajlarındaki Türkiye'nin en büyük hidroelektrik santrallerini de kapsayan Türkiye'nin elektrifikasyonu ile ilgili projeleri yürütmüştür.

1961-62 yılları arasında askerlik hizmetini Milli Savunma Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu üyesi olarak ifa etmiş ve Devlet Planlama Teşkilatı'nın kurulmasına katkıda bulunmuştur. Aynı zamanda Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde ders vermiştir.

Turgut ÖZAL Keban Barajı ve hidroelektrik santralının proje çalışmalarında ve finansmanının temininde çok önemli rol oynamıştır. Ayrıca Boğaz Köprüsü projesi, Karadeniz Bakır İşletmeleri, Seydişehir Alüminyum Tesisleri ve İstanbul Ambarlı Elektrik Santrali projelerinde çalışmıştır.

Turgut ÖZAL bir süre Başbakanlık Teknik Uzmanlar Kurulu Üyesi olarak görev yapmış ve 1967-71 yılları arasında da Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı görevini de yürütmüştür. Turgut ÖZAL Ekonomik Koordinasyon Kurulu, Para ve Kredi Kurulu, RCD Koordinasyon Kurulu ve AET Koordinasyon Kurulu Başkanlıklarını yürütmüştür.

1971-73 tarihleri arasında ÖZAL Dünya Bankası'nda çeşitli endüstri ve madencilik ile ilgili projelerde ve gelişmekte olan ülkelerde madencilik politikaları konularında danışman olarak görev yapmıştır.

Türkiye'ye döndükten sonra çeşitli sanayi kuruluşlarda çalıştı ve 1979 yılı sonlarına doğru Başbakanlık Müsteşarı olarak atandı. Aynı dönemde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı görevini de vekaleten yürüttü.

Turgut ÖZAL bu görevi sırasında uygulamaya konan sıkı ekonomik po-

litikalarının başmimarıdır. Aynı dönemde ÖZAL Türkiye'nin uluslararası ekonomik ilişkilerini de yürütmüştür. 12 Eylül 1980 tarihinde ekonomik işlerden sorumlu Başbakan Yardımcısı olarak atanmıştır. 1982 yılında bu görevinden istifa etmiştir. 1983 yılında Anavatan Partisi'ni kurmuş ve aynı yıl yapılan genel seçimlerde başarılı olarak Türkiye'nin 19. Başbakanı olmuştur. ÖZAL 1987 yılında yapılan ve Anavatan Partisi'ne rahat bir çoğunluk sağlayan erken seçimleri müteakiben ikinci bir dönem iktidarda kalmıştır.

31 Ekim 1989'da Turgut ÖZAL TBMM tarafından Türkiye Cumhuriyeti'nin 8. Cumhurbaşkanı olarak seçilmiş ve 9 Kasım 1989 tarihinde bu görevine başlamıştır.

Turgut ÖZAL'ın çeşitli ekonomik ve teknik konularda bir çok raporları mevcuttur ve Fransızca ve İngilizce olarak yayınlanmış olan "Turkey in Europe" isimli bir kitap yazmıştır.

Evlü ve üç çocuk babası olan ÖZAL İngilizce ve Fransızca konuşmaktadır.

Özal'sız 3. yıl

24 Ocak kararlarından itibaren Türkiye'nin geleceğine damga vuran her icraatın başlangıcında yer alan rahmetli Cumhurbaşkanı Özal, halen Türk milletinin kalbinde yaşıyor.

REŞAT ŞÜPHESİZ-ERSAN AÇIKAY

Türkiye, 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ı kaybedeli üç yıl oldu. Yaptığı reformlarla ülkeyi 21. yüzyıla hazırlamak için giriştiği yoğun tempoya kalbi dayanamayan merhum Turgut Özal'ın ölümü ile meydana gelen siyasi boşluk hâlâ doldurulmuş değil. Ülkeyi yönetenler veya yönetmeye talip olanlar hep O'nun izinde olduklarını, O'nun misyonunu taşıdıklarını söyleyerek halktan oy almaya çalıştılar... Sağlığında en katı muhalefeti yapanlar bile, şimdi O'nun yaptığı reformların vazgeçilemez olduğunun en büyük savunucusu durumundalar.

ÖLÜMÜ DE ANI OLDU

Yaptıkları ve söyledikleri ile herkesi şaşırtan Turgut Özal, ölümüyle de bütün milleti şaşırtmıştı. Cumhurbaşkanı'nın ani ölümü ile adeta yetim kaldığını hissedilen vatandaşlar, O'na olan sevgilerini Türkiye'de bugüne kadar yapılan en görkemli cenaze töreni ile gösterdiler. Yüzbinlerce insanın en yakınlarının cenazesindeymişçesine katıldıkları cenaze töreni, O'nun milleti ile ne kadar bütünleştiğini de gösterdi. Topkapı'daki 'Anıtmezar'a defnedildikten sonra da her ilden vatandaşlar akın akın gelerek ruhuna 'Fatih'a okudular. Cenazesinde ise tam bir sen-tez yaşandı. Askeri törende çalınan cenaze marşının yanı sıra vatandaşların getirdiği tekbir sesleri birbirine karıştı. İşte Cumhuriyet tarihinden itibaren milletin özlediği tablo. En yüksek seviyede devlet yöneticisi olan birine vatandaşın sahip lenmesi... Gazeteler, O'nun ölüm yıldönümlerinde "Alışamadık" manşetiyle çıktılar.

SİYASET TEPETAKLAK OLDU

Özal'ın ölümüyle en çok siyaset dünyası sarsıldı. Devletin zirvesinden kopan kaya, eteklerdeki bütün taşların yerinden oynamasına sebep oldu. Önce, kendi açtığı sivil cumhurbaşkanı yolundan gidildi. Doğru Yol Partisi Genel Başkanı olan Süleyman Demirel, Başbakanlık'tan ayrılarak Cumhurbaşkanı oldu. Tansu Çiller

de, Demirel'den boşalan Başbakanlık koltuğuna oturdu. Bu değişikliklerden SHP de nasibini aldı. Genel Başkan Erdal İnönü önce parti başkanlığından sonra da siyasetten ayrıldı. Turgut Özal'ın rahmetli olmasından sonra siyaset dünyasından bir vizyon savaşı başladı. Kendisinin kurduğu ANAP devamlı olarak onun çizgisinden uzaklaşmak ve vizyonuna sahip çıkmakla suçlandı. Genel Başkan Mesut Yılmaz, her vesileyle Özal'ın devamı olduğunu vurguladıysa da, en büyük atılımı 24 Aralık Genel Seçimleri'nde yaparak kardeş Korkut Özal'ı ANAP'tan milletvekili olmaya ikna etti. Zaman zaman DYP Genel Başkanı Tansu Çiller, Özal misyonunun asıl kendisinin taşıdığını, özelleştirme ve devleti küçültme gibi konularda Özal'ın izinden gitmesine rağmen, ANAP'ın kendisine yeterince destek vermediğini halka şikayet etti.

YARIM KALAN PLANLARI

Turgut Özal'ın icraatçı ve reformcu karakteri, bulunduğu sembolik cumhurbaşkanlığı makamına bir türlü sığmadı. Zaman zaman icraata müdahale etmesi muhaliflerinin devamlı diline doladığı bir konu oldu. Ancak bu konuda kendisini en çok tenkid eden Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanı olduktan sonra, "Çankaya noterlik makamı değildir" diyecekti.

Özal, ANAP'ın başına Mesut Yılmaz'ın geçmesinden sonra kendisine yöneltilen hücumlarda, partinin kendi dönemindeki icraata sahip çıkmamasına çok üzüllüyordu. Yakın çevresine devamlı olarak cumhurbaşkanlığından ayrılarak yeni bir parti kurmaktan söz açtığı iddiaları, ölümünden sonra en sık konuşulan konular arasında yer aldı. Kendisinin yapmak istediği reformların başında, "KİT'lerin ticari, sinai ve hizmet sektörlerinden çekilmesi", "Sosyal güvenlik kurumlarının devlet elinden çıkarılması", "Eğitimde köklü değişiklikler yapılması", "Paralı eğitim sistemine geçilmesi", "Vergi oranlarının düşürülmesi", "Vergi dene-

timinin artırılması", "Yabancı sermaye girişinin hızlandırılması", Güneydoğu probleminin sızan erdirilmesi" ve "Ağır sanayiden vazgeçmemek" geliyordu. Şimdi bu hedefler yeni hükümetlerin icraat listelerinde yer alıyor ama kimse Özal kadar meselerin üzerine ciddi ve kesin politikalar ile gitme cesareti bulamıyor.

MALATYA'DA ÖZAL PANELİ

Öte yandan, 16 Nisan 1996'da Özal'ın ölümünün 3. yıldönümü dolayısıyla Malatya Valiliği ve İnönü Üniversitesi'nce ortaklaşa düzenlenen "Özal Döneminde Ekonomik ve Sosyal Değişimler" konulu panel yapıldı. Vali Atilla Osmançelebioğlu, yaptığı konuşmada, "Özal bir halk çocuğuydu. Üstlendiği görevleri başarıyla yerine getirdi. Türkiye'nin yeni Turgut ÖZALLAR yetiştireceğini umut ediyorum" dedi. Bu arada, Özal'ın ölüm yıldönümü sebebiyle bugün ANAP Malatya İl Teşkilatı tarafından Söğütli Camii'nde mevlit okutulacağı bildirildi.

79 İLDEN TOPRAK GETİRTİLDİ

Anvatan Partisi Gençlik Kolları tarafından 79 ilden getirilen vatan toprağı da, 16 Nisan'da Özal'ın kabrine serpidi. Özal'ı anmak için mezarı başında toplanan ANAPlı gençler, 8. Cumhurbaşkanı rahmetli Turgut Özal'a dua ettiler.

PAŞALI BİROL AĞLIYOR

8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal Türk vatandaşlarının aklından bir an çıkmıyor. Bayrampaşa'da dört katlı bir mağazası olan Paşalı Birol da tam bir Özal sevdalısı. Paşalı Birol, "Özal sadece ekonomik yaşamımızı değiştirmekle kalmadı. Halkın arasında Cuma namazı kılan ilk Cumhurbaşkanı oldu. Vurulmak istendi aldırmadı, horlanmak istendi görmezden geldi. Seni çok özledim Tonton Cumhurbaşkanı" dedi.

Edebiyatımızda Müstear İsimler

Ayşegül ÖZKAN
6-G / 7903

MAHLAS NEDİR?

Mahlas terim olarak, ikinci ad anlamına gelir. Eskiden yazarların eserlerinde kullanmak için aldıkları yada yetiştiricileri tarafından verilen ikinci ada mahlas denir. Mahlas kullanmaya tahallüs, şiirde mahlasın geçtiği beyite de, mahlas beyti denir.

TAKMA AD NEDİR?

Kimi yazarların gerçek adları dışında imza olarak kullandıkları addır. Takma ad belirli bir amaçla, özellikle gerçek adı gizlemek için kullanılır.

TAPŞIRMA NEDİR?

Halk şiirinde ozanın söylediği şiirin son dördlüğünde kullandığı takma addır. Tapşırma halk ozanlarına ustaları tarafından verilir. Saz şairleri tapşırma kullandıkları son dördlüğe imza beyti, mühür beyti ve karalama beyti adını vermişlerdir.

LAKAP NEDİR?

Terim olarak ünvan anlamına gelir. Bireye adından başka verilen geleneksel isimdir. Bireyler adlarının yanı sıra lakaplarıylada tanınırlar.

Bu açıklamalardan sonra, bir çoğumuzun çok severek okuduğu eserlerin yazarlarına ne gibi adlar verildiğini merak edip düşündüğünüz olmuştur. Bunlardan birkaç yazarıma verilen adlar şunlardır :

- ABDULLAH Cevdet : (1869-1932) Abdullah Cevdet Karlıdağ, Karlıdağ.
- ADIVAR Halide Edip : (1884-1964) Halide Edip, Halide Salih.
- AĞAOĞLU Samet : (1909-1982) Samet Agayef.
- AHMET Mitat Efendi : (1844-1912) Mehmet Cevdet.
- ATAÇ Nurullah : (1898-1957) Ahfeş, Ataç, Ali Gümürükçü, Ali Nurullah Ata, Alkan, Kavafoğlu, Sabiha Yağızlar, Süha Kavafoğlu.
- BAKİ : (1526-1600) Abdülbaki, Kargazâde, Mahmut Abdülbakî, Mahmut Kargazâde, Mehmet.
- BAYBURTLU Zihni : (1799-1859) El-Haç Mehmet Emin Zihni, Zihni.
- BEYATLI Yahya Kemal : (1884-1958) Ahmet Agâh, Agâh Kemal, Mehmet Agâh, Süleyman Sadi, Yahya Kemal.
- BUĞRA Tarık : (1918-1994) Mehmet Nazım, Tarık Emin.
- CENAP Şehabettin : (1870-1934) Dahhak-i Mazlum, Raik Vecdi.
- ÇANTAY Hasan Basri : (1887-1964) Aşık Hasan, Basri, Hasan Basri, Hüzi, Kalemдар, Muvahhid, Mü'min, Nasûhî

Dede, Serseri, Sireti, Pîr-i Fânî.

- ERSOY Mehmet Akif : (1873-1936) Bedayi-ül Acem, Mehmet Akif.
- ESENDAL Memduh Şevket: (1883-1952) İstemenoğlu, Mehmet Ogulcuk, Mustafa Memduh, Mustafa Memduh Esendal, Mustafa Yalınkat.
- HALİKARNAS Balıkcısı : (1886-1973) Cevat Şakir Kabaağaçlı, Cevat Şakir Kabaağaçlıgil, Hüseyin Kenan.
- ILGAZ Afet : (1937-) Afet Muhteremoğlu, Afet Muhteremoğlu Çırakman.
- KARAOSMANOĞLU Yakup Kadri : (1889-1974) Yakup Kadri, Yakup.
- KANIK Orhan Veli : (1914-1950) Adil Hanlı, Mehmet Ali Sel, Orhan Veli.
- KAPLAN Mehmet : (1915-1986) Kaplan Domaniç, Nuri Tarhan, Nuri Turan.
- KARAOSMANOĞLU Yakup Kadri : (1889-1974) Kadri, Yakup, Yakup Kadri.
- KISAKÜREK Necib Fazıl : (1905-1983) Adı Değmez, Ahmet Halil, Necib Fazıl, Tanrı Kulu.
- KÖPRÜLÜ Fuat : (1890-1966) Aşık Coşkun, Büyük Baba, Köprülüzade, Mehmet Fuat, Mehmet Fuat Köprülü.
- NAMIK Kemal : (1840-1888) B.Ş. Baş Muharrir, Mehmet Kemal.
- NESİN Aziz : (1915-95) Akbaba, Ayşe Gül, Barhi Filbahri, Bedri Birdirbir, Falan Falan Filan, Fettane Şatıfil, Hakkı Haklar, Hakkı Hukuki, Hasan Denede Gör, Kasım Kahkah, Kerim Kihkin, Kerani Pestenkerani, Nenededibaşı, Şemsettin Şaşı, Ord. Prof. Paf-Puf Dr. Daim Değer, Prof. Tosun Okuyanlar Sağolsun, Sıtkı Sırlsıklam, Şakir Şıkırşıkır, Vediha Nesin, Yazar Bazan, Yüksek Damaçık.
- ÖMER Seyfettin : (1884-1920) Feridun Perviz, Perviz Ömer, Süheyl Feridun, Tarhan.
- RAN Nazım Hikmet : (1902-1963) Ahmet Cevat, Ercüment Er, Kartal, Kemal Ahmet, Mazhar Lütfü, Mümtaz Osman. N. H. Borjensky .
- SAMİŞAPAZADE Sezai : (1860-1936) Süleyman Sami P. Süleyman Nasip.
- TANER Haldun : (1915-1986) Can Enişte, Haldun Harsırcıoğlu.
- TEVFİK Fikret : (1867-1915) Fikret, Mehmet Nazmi, M. Tefvik.
- UŞAKLIGİL Halit Ziya : (1865-1945) Halit Ziya, Mehmet Halit, Uşşakzade Halit Ziya.
- YAŞAR Kemal : (1922-?) Kemal Gökceli, Yusuf Karataylı, Sadık Kemal Gökceli.
- ZİYA Gökalp : (1876-1924) Bimâr, Büyük Baba, Celal Sakip, Demirtaş, Hiçi, Hüseyin Sedatt, İşçi Kızı, meclis-i idare-i Vilayet Zabık Katibi Ziyaeddin, Mehmet Mehdi , Tefvik Sedat.

“Vermeyince Mabut Ne Yapsın Mahmut”

PAKİZE BİNGÖL

5-A 9505

Bazan öyle talihsiz insanlar vardır ki, her işleri ters gider, şansları gülmez.

Ziya Paşa'nı dediği gibi:

**“Bî-baht olanın bağına bir katreşi düşmez
Baran yerine dürrü güher yağsa semadan”**

Halk şairleri de bu konuda şöyle demişler:

**“Kara bahtım kem talihim
Taşa bassam iz olur
Ağustosta suya girsem
Balta kesmez buz olur”**

“Vermeyince Mabut ne yapsın Mahmut” deyimine konu olan öykünün kahramanı da böyle talihsiz, bahtı gülmez biriymiş. “Tıkandı Baba” takma adıyla anılan, şanssız olduğu kadar saf, başına konmak isteyen devlet kuşlarını daha havada iken ürkütüp kaçırarak bir adamcağızmış.

Sultan I. Mahmut devrinde, Üsküdar'da yaşayan bu şanssız kişi, yorgancılık yaparmış. Kısmetsizliği, daha çocukluğunda başlamış. Testiyi eline verip çeşmeye yollasalar, bir kurbağa gelir, musluğu tıkarmış. Boş testi ile evine döner, babasına: “tıkandı baba...” dermiş. Çarşıya gönderseler, “Tükendi” diye eli boş dönermiş.

Şanssızlığı ile o kadar ün kazanmış ki, Sultan Mahmut'un kulağına kadar gitmiş. “Şeyhi” takma adıyla şiirler yazan, ince ruhlu hükümdar, Tıkandı Baba adı ile anılmaya başlayan bu bahtsız kişiyi kendisi görmek için, Lalasını da yanına alıp, kıyafet değiştirerek Üsküdar'a gitmiş.

Hallaç dükkanına varıp, kendisi ile konuşmuş. Bu adamın saf gönlü ve cilveli kaderi hoşuna gitmiş. Bu garibi sevindirmeye karar vermiş.

Yapılacak yardımın, kendi ihsanı olduğunu da sezdirmek istememiş. Bir tepsi baklava yapılmasını ve her dilimin altına bir altın yerleştirildikten sonra bir zengin konağından armağan olarak verilmiş gibi adamın dükkanına gönderilmesini istemiş.

Altınları bulunca nasıl sevineceğini öğrenmek üzere, dükkanı izlemelerini de istemiş.

Tepsiyi göndermişler. Adamcağız çok sevinmiş. Sevinmiş ya, bir tepsi baklavayı yiyip bitirmektense, satıp parası ile dükkana gerekli bazı şeyleri almanın daha doğru olacağını düşünmüş.

Padişah, saf adamcağızın baklava tepsisini sattığını öğrenince üzülmüş. bir kaç hafta sonra, nar gibi bir tavuk göndermiş, içinde de altın doluymuş. Bu kez de adamın komşusu, tavuğu kendisine satmasını ister. “Sen fakir bir adamsın, vereceğim para ile bir

hafta geçirirsin” der. Bu durumu haber alan Sultan Mahmut, öfkelenir. Adamı saraya getirmelerini ister.

Tıkandı Baba, neye uğradığını şaşırır. Bir kabahat işledim sanarak tiril tiril titrer. Korkudan yarı baygın bir halde, apar topar padişahın huzuruna çıkarılır.

Sultan ona güler yüzle korkmamasını söyleyerek, olup biteni anlatır. Tıkandı Baba hayretler içinde kalarak Padişah'ın ayaklarına kapanır, hem ağlar hem de dua ve şükürler eder.

- Bu böyle olmayacak... der Sultan Mahmut.

Seni şimdi bir yokuşun başına götüreceğim, eline bir çember vereceğim, o çemberi hızla yokuş aşağı yuvarlayacaksın. Çember nerede durursa, yokuş başından, durduğun yere kadar olan araziye, etrafındaki binalarla birlikte sana vereceğim, der.

Padişah, maiyetindekiler ve heyecan içindeki Tıkandı Baba Topkapı Sarayı'ndan saltanat arabalarıyla, Mercan Yokuşu'nun başına gelirler. Haberi duyan halk etrafa toplanır. Muazzam bir meraklı kalabalığın önünde Tıkandı Baba'nın eline kalbur kasnağından yapılmış büyücek ve ince bir çember verirler.

Padişah:

- Haydi bakalım Mahmut, fırlat şu çemberi, kır şeytanın bacağı, diye emreder.

Zavallı o kadar şaşkın ve telaşlıdır ki, çemberi tam tam doğrultusunda fırlatmaz, yana kaçırır. Sekiz, on arşın gittikten sonra yol kenarındaki bir ağaca çarparak, yaylanıp geri döner ve Tıkandı'nın tam altına çarpar.

İki üç defa tekrarlanan bu çember tecrübesinin de her seferinde bir aksilik çıkar geri teper.

Uzun uzun Lâ havle, Yâ sabır çeken Padişah, nihayet onu alıp Saraya götürür ve Hazineye sokar. Eline kocaman bir kürek verirler, yığın halindeki altın ve elmasları gösteren Padişah:

- Haydi, der. Daldır şu küreği, daldırıp dolduracağın kürek ne kadar altın alırsa hepsi senin olacak.

Tıkandı Baba, bu sefer de küreği ters daldırdığından küreğin kubbesinde ancak bir iki tane altın kalır.

Şair ve ince duygulu Padişah, hayretle içini çeker ve:

- Vermeyince Mabud, ne yapsın Mahmut...” der.

Sessiz Gece

Ve derde gülen insanların ufkunda
Mayası acıyla yoğrulmuş dünyanın
Geçen yazın yorgunu
Ve doğaya
Ve insanlara
Ve bize küskün

Sesiz sedasız batan kış güneşi
Sensizliğin sessizliğine karıştığı anda
En kirlili geceliğini giyen aya
Bir geceliğine borç veriyor hepimizin ümitlerini
Yıldızlarsa birer figüran bu sahnede
Bizim yıldızlarımız, umutlarımız
Saymakla bitmiyorlar
Sana selamımı söylüyorlar mı?
Uçan kuşlar da benim gibi
Gurbet bükmüş bellerini
Sen yolladın değil mi?

Ve gece doğarken ufkumda ağır ağır
Gece elbisesini giyiyor, dünya simsiyah
Ve ben kalbime kapanıyorum
Farkında değilim, ağlamaya da başlamışım
Sensizlikten,
Sessizlikten,
Karanlıktan korkuyorum.

Ay aydınlatsa da nafile
Aydınlatığı sadece
Sensiz,
Sessiz,
Karanlık bir dünya

Susmuyor sessiz haykırışlarım
Gurbet cellat olmuş masum sevincimize
Geçmiş yağlı ilmeği mutluluğun boynuna
Acımasızca tekliyor sehbayı
Mahkumun gözünde sen ümit, dilinde bir çift hece
"Vuslat"
Ve,
Şeytanî gözleri ışıltıyor, sana uzanan yolların
Kıs kıs güliyorlar uzaktan haince
Elimiz kolumuz bağlı, biliyorlar
Göremiyorum ama duyuyorum kalbükaharını
Sigarama uzanıyorum, bir tek çöp kalma
Keşke paketim gibi sensizlik de bitse.

Nazlı nazlı tütüyor sigaram
Kıymetini bilircesine yavaş yavaş
Cennet bahçesinde kokan tütsü gibi
Çarpıyor burnuma yanan tütsün
Ve sen kokuyorsun.

Yanundayken sayılı günleri tükenip gittiği gibi
Sigaram da tükeniyor
Ama odama sızan kokun tükenmiyor
Bir küfür, bir fısıltı, dudaklarım "of" çekiyor
İnan sensizlik zormuş
Zincirlerimi kıran militanca duygular
Bir bir kalkıyor saha
Saldırıyorlar dört bir yana, seni arıyorlar
Gece, alev alev yanan bir savaş meydanı
Kendime geliyorum, saat geçmiş, gece yarısı
Şimdi sen uyuyorsundur
Bense;
İki kelimenle ayakta duruyorum
Gözümde ışıltayan bir ümit, sevgimse dimdik
Uykuya esir olmayan aşkımızın son nakaratı
Hece hece dilimde
"SENİ SEVİYORUM"

15.03.1995
SEZA ŞEKERCİ

12- They praise a horse's swift-
ness, not his looks.

“Ne İçindeyim Zamanın”

SERAP USLUCAN YAB.D. 1-B 168

Gözlerim iki sarhoş. Etrafını kâh görüyor, kâh gafil birer ayna oluyorlar. Kafamda beyin hücrelerim sanki derin bir uykuda. Dinliyorum; huzurun, sükûnun velveleli nağmelerini. Bu nağmeler her saniye kulağıma okunduğça tüylerim ürperiyor, onlardan kaçmak istiyorum. Kırılın istiyorum bu sazların telleri. Kulağımda bir çınlama sesi. Bana maziyi dinletiyor: Çın, çın, çın... Hayır bitsin Allahım bitmeyen bu uğultular. Daima kalbim yükleniyor girdapların ağırlıklarını. Kafama “hadi” diyorum, bunca eziyeti yalnız ona yükleme. Bir an irkiliyor, yavaş yavaş gözlerini açıyor. ama her şey uykuda. kendimi uyandırmak istiyorum. Uyan, uyan, uyan! Kesik kesik sesler: U-ya-na-mı-yo...

Şuurumu, hislerimi, bedenimi topluyorum etrafıma. Birinin elinden tutuyorum, diğerini kucağıma alıyorum. Hepsinin gözü bende. Nereye gidecek olsam, beni takip edecekler. Hislerim, uyuyan fikrimi uyandırıyor. Çiçekleri beraberce kokluyorlar, beraber tesbih ediyorlar. Bizi ta arkadan izleyen nefsim bile gizliden gizliye bu sihri içine çekmek telaşında. “Bu gün hava bambaşka diyorum” nefsim. “Hayır” diyor. “Bunaldım ben. Gideceğim, ama ben sensiz yokum.”

İradem kaşlarını çatıyor bana. Çoktan beri dargınız zaten. Utanarak başımı kaldırıyorum. Gözlerinde sitem, dargınlık okunuyor. İçimdeki kör düğümü çözemiyorum. Her şeyi sanki bir buhar perdesi arkasından seyrediyorum. Nefsim doğru koşarken, bir dost elinin sıcaklığını hissediyorum omzumda: “Gel, vakit geç oldu, dönelim artık. Siyah perdelerini kaldır gözünün önünden. Sonsuz ufuklarda bizi bekleyen “Sevgili”yi bekletmeyelim” diye fısıldıyor kulağıma. Kafamdaki nağmeler bu sesle karışıyor. Sonra, süzülerek uçup gidiyorlar.

BEN

Ben kaç yaşında olduğumu bilmiyorum. Aslında hatırlamıyorum da denebilir. Ama şöyle bir kendime baktığımda - kabul etmesi çok zor olsa da- oldukça yaşlı olduğumu görüyorum. Yaşım çok geçmiş, yıpranmışım ama her şeyi hatırlıyorum. Tüm yaşanmışları, tüm ayrıntıları ile hatırlıyorum. Her şey öyle güzel, öyle başka ki unutmaya kıyamıyorum.

Ben çok şey gördüm. Sayısız. Tüm gördüklerim temelde birbirine benzer ama hepsi bir başkadır aslında. Meselâ insanların, yaşları aynıdır, yıllar yılı hep sabit kalmıştır. Görüntüler değişti ama o düşünce o genç ruh hiç değişmedi. Hepsinin korkuları aynı, sevinçleri de ve hatta hayalleri de. Hepsi zamanı gelince bırakıp gidiyor beni. Gidecekler de. Benden uzaklarda bana benzerlerimi bulacaklar belki de. Olsun varsın gitsinler. Önemli olan onlar, o hayallerin gerçek olması. Nasılsa her gidenin yerine biri gelir ve nasılsa daha çok uzun zaman buradayım.

Ben çok uzun zamandır buradayım. İnsanlarımın -insanlarımın diyorum çünkü onları çok seviyorum- kaçı farkında varlığımın bilmiyorum. Hani görmekle bakmak arasındaki o ince çizgi vardır ya işte ben de orada yaşıyorum.

Gözlerimi ilk açtığım andan beri burada o dayanılmaz varlıkla yaşıyorum. Tüm hayat gücümü onun büyüklüğünden alıyorum.

Ben kim miyim?

Ben her gün önünden geçip gittiğin; O, koca çınarım!

N. İŞİL KARAGÖZ 6-B 9679

13- The hare was offended by the mountain, but the mountain never noticed it.

Sözsüz Teşekkür

Arzu Çirli

Haz. E-186

Sıcak bir temmuz sabahıydı. Deniz üstünde durmadan dönen martıların sesleri, güne can katıyordu. Deniz kenarında yaşayan insanlar, sıcaktan fazla etkilenmiyorlardı. Denizden esen meltem, sahilde dolaşan insanların saçlarında dolaşıyordu.

Lamia, geçirdiği yolculuğun sonrasında erkenden uyandı. Teyzesinin yanında geçirdiği tatilden dönmüştü. İçinde bir huzursuzluk vardı. Ablası ile aynı odada kaldığı için gözünü acar açmaz onun daha uyanmadığını gördü. Ablası Seniha, daima ondan geç kalkardı.

Lamia, her sabah uyandığında, ablasıyla oynamaktan zevk alırdı. Hatta bir gün, o uykudayken kömür karası ile onun yüzünü benek benek yapmıştı. Fakat bu gün ablasıyla uğraşmak aklına bile gelmedi. Ayağa kalkıp yüzünü yıkadı ve dışarı çıktı. İçinden hiç bir şey yapmak gelmiyordu.

Denizin kenarında yürüyüp durdu. Bir ara, yerde bir kan izi gördü. Önemsemedi. Fakat gittikçe kan izleri çoğalıyordu. Lamia, kan izleri çoğalmaya başlayınca heyecanlandı. Heyecandan önce yüreğini korku kapladı. Adımlarını hızlandırdı. İzleri takip etti. İzler, Lamia'nın her gün arkadaşlarıyla üzerinde denizi izlediği kayanın yanında bitti. Birden, ne yapacağını şaşırıldı. Yerde, beyaz tüylerini kan kaplamış bir köpek yatıyordu. Zavallı köpeğin gözleri, "bana yardım et", der gibi bakıyordu. O anda, Lamia'nın içinde bir acıma duygusu belirdi. Köpeklerden korktuğu için ilk önce köpeğin yanına gitmek istemedi. Fakat, köpeğin de hâline dayanamadı. Korkusunu ve heyecanını yenerek köpeğe yaklaştı. Yara fazla ağır değildi. Birden, aklına sahilde kendisi gibi dalgın dalgın dola-

şan insanları yanına çağırma fikri geldi.

- Heyyy!... Buraya gelir misiniz?

Bir an herkes ona baktı. Daha sonra Lamia'ya doğru yürümeye başladılar. Sesinden, kötü bir şey olduğu belli oluyordu.

Lamia:

- Lütfen çabuk olun, çabuk! demekten kendini alamadı.

Onlar bu sözü duyunca daha hızlı gelmeye başladılar. Bir an, etrafı beş-altı kişi ile çevrildi. Her biri ona ve köpeğe acıma belirten sözler ve sorular yağdırıyorlardı. Biri:

- Zavallı köpek, acaba ne oldu? dedi.

Bu soruyu soran kişi, soruyu, köpeğin Lamia'ya ait olmadığını ve onu Lamia'nın bulmuş olduğunu bilir gibisinden sordu.

Diğer biri:

- Köpek, sizin mi? Yardım edelim, diyordu.

Lamia:

- Hayır, köpek benim değil. Onu burada yaralı olarak buldum, diyebildi.

Bir başkası ise:

- Çabuk olun, hayvanın yarasını saralım, dedi.

Bunu üzerine, "köpek sizin mi?" diye soran genç adam:

- Ben evden gerekli şeyleri alıp gelirim, diyerek koşmaya başladı.

Dört-beş dakika sonra elinde bir ilk yardım çantasıyla döndü. Lamia'nın da yardımıyla köpeğin canını acıtmadan, daha doğrusu acıtmamaya çalışarak,

yarasını temizlediler. İlk yardım çantasını getiren genç adam:

- İsterseniz sahibi bulunana kadar benim yanımda kalabilir, diyerek köpeği yanına aldı.

Bu sırada herkes dağılmaya başladı. Saat, epey geçmişti. Lamia, eve gittiğinde, annesi, babası ve ablası onu merak etmişlerdi. Onlara başından geçen olayı anlattığı zaman hepsi de çok üzüldü. Bu olay üstüne Lamia, hep o köpeği düşündü.

Aradan iki hafta geçmişti. Lamia'nın dersleri çok sıkıydı ve durmadan çalışıyordu. Hafta sonunu her zamanki gibi göt gözle bekliyordu. Nihayet, hafta sonu geldi.

Yarın, Seniha'yla sahile gidip dolaşmak istiyordu. Fakat o istemiyordu. Çünkü, o gün sabah, yine her zamanki yaptığı yaramazlıklarından birini daha yapmıştı. Seniha uyurken, onun saçlarını yatağın başına bağlamıştı. Tabii ki, ablası büyük bir feryat ile kalktı. Lamia'ya çok kızdı. Allah'tan ki kafasını fazla zorlamadı. Aksi halde bütün saçları giderdi. Lamia, ablasından yetmiyor gibi bir de annesinden azar işitti. Fakat Lamia için bu huydan vaz geçmek imkansız bir şeydi. Bu yüzden de, ablası ona küstü. Ama Lamia, bunun da üstesinden geldi. Seniha'yı:

- Ya yarın benimle gezersin, ya da koleksiyonuna pul almam, diyerek tehdit etti. Seniha için koleksiyon çok önemliydi. Kardeşine:

- Sen kazandın, demek zorunda kaldı.

Lamia:

- Başardım, başardım! diyerek evde bir oraya bir buraya koşuyordu. Bu, onun küçüklükten bir alışkanlığıydı.

Her ne olursa olsun, sevindiği bir şey olursa, "Başardım!" diyerek evde bağırırdı. Kaç defa da bunu için annesinden ve babasından azar işitmişti. Ama, bu onun için önemli değildi. Her zaman bu çığırnlığı yaprdı.

Ertesi gün, Lamia ile Seniha sahilde dolaşıyorlardı. Lamia, okulunda geçen bazı komik olayları ablasına anlatıyordu. Seniha, onu kandırmak için elinden geleni yapıyor, Lamia'nın anlattıklarına, yapmacık bir gülüşle:

- Hah! Hah! Ha!, diyordu. Bazan da:

- Çok komik Lamia, sonunda ne oldu? diyordu.

Lamia en sonunda kızdı:

- Seninle gezmek için bir daha buraya gelirsem bana da Lamia demesinler, dedi.

Seniha, onun bu sözünü de alaya alarak:

- Eeee, peki sana ne desinler? dedi. Lamia, tam bir şey söyleyecekti ki, karşıdaki köpeği gördü.

- Aaa! Abla, o köpek! diye bağırıldı.

Seniha:

- Ne köpeği Lamia? Ben köpek filan göremiyorum, dedi.

O sırada yanlarına yaklaşan köpek, koşarak Lamia'nın yanına geldi ve ani bir hareketle Lamia'nın kucacağına atladı. Köpek onu tanımişti. Kendisine yaptığı yardım için, teşekkürlerini ancak böyle ortaya koyuyordu. Seniha ise her şeyi yeni anlamıştı. O sırada köpeği bir çağırın oldu.

- Lassy! Buraya gel!

Karıdan koşarak gelen genç bir adam hiç bir şey anlamamıştı. Fakat Lamia, onun, köpeğin sahibi olduğunu anladı. Aradan geçen beş-on dakika sonra birbirleriyle tanıştılar. Adamın ismi Kenan'dı. Lamia olan biten her şeyi anlattı. Adam da köpeği nasıl kaybettiğini anlattı. Köpek, bir piknik esnasında kaybolmuştu. Fakat nasıl yaralandığı bilinmiyordu.

Lamia ve Seniha o gün akşama kadar sahilde köpek ile oynadılar. Böylece dostluğu daha da ilerlettiler. Lamia, artık köpeklerden korkmuyordu.

O günden sonra Lamia'nın hayvanlara karşı olan ilgisi daha da arttı. Özellikle de köpeklere olan ilgisi arttı. Aradan bir hafta geçmeden Lamia'ya da bir köpek alındı. Fakat, Seniha, hâlâ köpeklerden korkuyordu. Lamia, onun zayıf bir tarafını daha bulmuştu. Her sabah, köpeğini ablasının yatağına koyuyordu.

- Aman Allah'ım! Lamia!...

14- There is no morning in a village that is without a cock.

SİTEMİM

Bu kaçınıcı bayram gülüm senden ayrı
Bu kaçınıcı göz yaşım, hasrete karşı
Görsen kızardın!
Sensizlikten tütüyor sigaramın dumanı.
Gel de kız, yeter ki, çatma kaşlarını.
Sen kıymazdın bana
Okşardın saçlarımı,
Sen kızamazdın bana
Buseler kondururdun yanağıma
Sen varmışsın gibi yazıyorum işte.
Yazacağım yok olduğun için.
Duyarsa sızlasın yüreğin.
Sen serindesin, ben yanıyorken
Sen güneştesin ben donuyorken
Sen gülensin de ben ağlıyorken
Duy, duy da ağlasın gözlerin.
Darılma ne olur sevgisizliğimden!
Bunlar sadece sensizliğe sitemim...
Özlemim dinmiyor annem!
Özledim... Özledim...
Allahım izin ver de hiç olmazsa
Rüyama gelsin.
Sana değil annem, sana değil
Sensizliğe sitemim.

EMİNE ÇİĞDEM

6-B 8305

Sessiz Çıglık

*Ölümün kollarında geçen o son saatlerde
Senin sessizliğinde kavrulup
Göz yaşlarım boğuldum.*

*Ölüm beni çekip götürürken iraklara
Senin soğuk rüzgârına kapılıp
Güz yapraklarının hıştırtılarında kayboldum.*

*Ve seni ararken dünyanın dört bir yanında
Ayaklarım bana ihanet edip
Yenildim senin yokluğuna
Yenildim toprak parçalarına!!!*

SERPİL AKYÜZ

6-B

Uyuşturucu ve Toplum

Ayşe YETİŞİR
6-C 5938

Tarihin ilk günlerinden bu yana kullanılmış olan afyon, alkolice denilen on sekiz ayrı kimyasal karışımından oluşur. 1805 yılında afyondan elde edilen bir tozun ağrı dindirici bir ilaç olabileceği fark edilmiş ve maddeye Yunan Mitolojisinde uyku tanrısı Morfeus'un ardından "morfin" denmiştir. Yirminci yüzyılın başlarında ise, morfinin kimyasal bir madde olan acetic anhride'le karıştırılmasıyla bir diğer ağrı kesici olan eroin keşfedildi.

Ancak eroinin morfinden daha çabuk ve daha yoğun bir etki yaptığı fark edildiğinde, bir süre sonra bu madde ilaç yapımında kullanılmaz oldu.

Eroin ve morfin sigara biçiminde içilerek, koklanarak, ağız yolu ile ya da deri altına şırınga edilerek alınır. Alındıktan yaklaşık 60 saniye sonra beden yoğun bir haz duygusuyla kasılır. 4-6 saat süren gevşeme ve haz, dış dünyadan kopmalara neden olur. Alınışından sekiz saat sonra yeniden uyuşturucu madde almak için dayanılmaz bir istek duyulur. Eğer bulunmazsa yoksunluk belirtileri ortaya çıkar. Bir insan eroin ya da bağımlılık geliştirebilmesi için, bu maddelerin sürekli olarak en az otuz gün alınması yeterli olabilir.

Yaşamı tehdit eden bağımlılık altında temelde yaşanan umutsuzluk, yalnızlık, değersizlik yatar. Böyle durumlarda madde kullananın hiç olmazsa bir süre için ilişkilerle başedebilme kapasitesini artırır. Ve mevcut durumun diğer insanlara yakınlığa çalıştıklarında daha da artar. Buna katlanmadıkları noktada kendilerini dış dünyadan çekerek eroin ya da bir başka uyuşturucunun etkisine teslim ederler.

Uyuşturucular arasındakiler sırayla alan afyon ve türevleri, barbitürev, kokain, iso, öğrenciler ve sporcular arasında uyarıcı olarak kullanılan tahabette ve marijuananın ülkemizde 350 bini istanbul'da olmak üzere 1.5 milyon satıcısı bulunmaktadır. Alıcı bekleyen 72 bin kahvehanenin de varlığına dikkat çekilmektedir.

Uzayı fethetme çıkan ve günde 1.5 milyar doları askeri harcamalara ayıran insanoğlu, yeryüzünde doğrudan ya da dolaylı olarak aklıktan 17 milyon çocuğun ölümüne seyirci kalabilmektedir. Birleşmiş Milletler, yeryüzündeki çocukların üçte birinin gelişimlerinin engelleyici işlerde çalıştıklarını açıklıyor. Öte yanda batı toplumları tüm gelişmişliklerine rağmen, kendi yaralarını bile sarabilmemiş değiller.

İşsizlik 1939 bunalımından bu yana en yüksek düzeylere ulaşmış durumda. Şiddet eylemlerinin önü alınamamakta, suçluluk oranları, intiharlar artmakta. Uyuşturucu tutsaklığı toplumsal bir salgın halini almış, cinsel tabular yıkılmış, porno ticari bir meta olmuştur. Saniyede otomasyonun ulaştığı boyutlar, insanın özünü boşaltmakta, yaratıcılığını artırmaktadır.*

Ülkemizin dünyadaki konumuna, dünyanın ve toplumumuzun gelişme dinamiğine bakıldığında, Türkiye'nin çağdaş değişimlerden derinden etkilendiği açıktır. Ülkemizin az gelişmişlik çemberini kırma yolunda sanayileşmeye, kalkınmaya çalıştığı, sapıp olduğu doğal ve toplumsal potansiyelle daha ileriye hızlı bir gelişme yaşadığı tartışılmaz.

Başka bir deyişle, Türkiye geleceksel bir tarım toplumundan, çağdaş(modern) bir sanayi toplumuna

doğru evrim geçirmekte. Toplumu- muzun bir geçiş döneminin tüm sarıntılarını yaşamakta .

Bu toplumsal değişme tüm olumlu ve olumsuz sonuçlarıyla yaşanırken, suçluluk oranında görülen artış, çocuk suçluluğuna da bağlı olarak yansımaktadır.

Çevresel etkenler, ekonomik koşulların kötülüğü, baskıcı disiplin yöntemleri, bedensel cezalar, ana-baba ayrılığı ya da yokluğu, düşük eğitim düzeyi, kültür çatışması gibi etkenler anti-sosyal davranışların oluşumunda etkili olabilir.

Çevresel koşulların elverişsizliği, ergenlik çağının fırtınalarıyla birleşince gençlerimizin suça itilmeleri olgusu ortaya çıkıyor.

Yetişkinlerimizin, henüz yeterince toplumsallaşmamış çocuklarımızdan kurallara uymalarını bekliyoruz. Ama çoğu kez bu kural ve kalıpların özünü doğru anlatmakta yetersiz kalıyoruz.

Davranış bozukluğu, suça yönelme tehlikesi içinde görülen çocuklarla ilgili hizmet ve olanakların oluşturulması ve etkinliğe kavuşturulması da suçun işlenmeden önlenmesi çerçevesinde ele alınmalıdır.

Bu önlemleri yalnızca devletten bekleme akılcı ve gerçekçi değildir. Toplumun her kesiminden, insanlığın geleceğini düşünen, haksızlığa duyarlı çok sayıda insanın, örgütlü biçimde seferber olması, kendi aralarında ve devletle uyumlu, yaygın bir gönüllü çalışma yapması gerekmektedir.

"Toplumun sorunu benim sorunumdur" düşüncesi ile yaklaşabilirsek ancak gelecek kuşaklara sağlıklı bir Türkiye bırakabiliriz. İnsan ve birey olmanın gereği budur.

Emekli Köy Öğretmeninin Dilinden

Eda Ceylan Hz. E-187

Yıllar yılı bu vatana hizmet ettim,
Yurda hayırlı evlatlar yetiştirdim.
Atatürk sevgisini kalplerde yeşerttim.
Ben, vatani candan seven, emekli bir köy öğ-
retmeniyim.

Ben bilirim, yurdumun şanlı tarihini,
Karadenizimin hırçın dalgalarını,
Geleceğe ümitle bakan yavrularımı,
Ve doğunun kan ağlayan insanlarını.

Düşünüyorum :
İnsanların bu sebepsiz kavgalarını,
Bu acı veren tabloları ve düşmanlıkları,
Kanımı donduruyor amaçsız geleceğin karan-
lıkları.

Fakat ben, huzurluyum,
Çünkü hiç solmayacak çiçekler yetiştirdim,
Saçlarıma aklar düştü,
Yine de mücadeleden vazgeçmedim,
Şanlı tarihimizi, çiçeklerimin özüne işledim,
En önemlisi, insan yetiştirdim.

Benim kim olduğum belli,
Belki varlıksız ama yüreğinde sevgi
Emekli bir köy öğretmeni.

Gençliğe Sesleniş

Kendilerinin uyuşturucu tuzağına düşmeyeceğine gü-
venlemekle beraber yine de geleceğimizin ümidi olan
gençlerimize seslenmek istiyoruz.

Sevgili gençler,

"Bir kere kullanmaktan bir şey olmaz" demeyin, kim
olursa olsun size uyuşturucu kullanmayı teklif edenlere
sakın aldanmayın.

"Acaba nasıl bir şeydir" düşüncesiyle uyuşturucu de-
nemeye sakın kalkışmayın. Çünkü bu; zehiri denemektir.
Ne kadar samimi dostunuz, ne kadar yakın arkadaşınız
olursa olsun sizi zehirlemek isteyenler, artık dostunuz
değil size ölüm davetiyesi veren kişilerdir.

Bu sebeple oturup kalmadığınız yerlerde dikkat edin, ar-
kadaşlık yaptığınız kimseleri iyi seçin.

Uyuşturucu kullanmak, kendini göre göre uçurumdan
aşağı atmak, bile bile ölüme gitmektir. Uyuşturucu öyle
bir tuzaktır ki ona yakalananın bir daha kurtulması çok
zordur, hemen hemen imkansızdır.

İçlerinde refah seviyesi en yüksek olan ülkeler de da-
hil, bütün dünyanın mücadele ettiği bu tuzağa düşmeyin,
bu konuda son derece uyanık ve dikkatli olun.

Kendinizi düşünün.

Geleceğinizi düşünün.

Bir gül goncası gibi açmadan solmayın. Önünüzde gü-
zel bir gelecek var. Hayatınızın baharında kendinize ya-
zık etmeyin. Sizden hiç bir fedakarlığı esirgemeyen aileni-
zi düşünün.

Dünyayı ve ahireti kendinize zindan etmeyin.

Sizden büyük hizmetler bekleyen ülkenizi düşünün.

Ölümden sonra ikinci ve sonsuz hayatı düşünün.

Bu tuzağa düşerek düşmanlarınızı sevindirmeyin.

Sizden çok şey bekleyen milletimizi üzme-
yin.

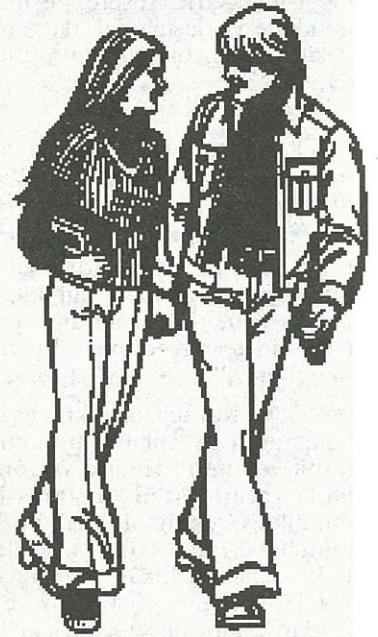
Sizi çok seven, sizi bir sineğin bile ısırmasına gönlü
razı olmayan, daima iyiliğinizi düşünen bu sese kulak
verin.

Uyuşturucunun her çeşidine kesinlikle hayır deyin.

En iyi tedbir, bu
korkunç tuzağa
yaklaşmamak bu
acımasız canavarın
pençesine düşme-
mektir. Bu beladan
kurtulmanın tek ve
kesin çaresi, onu
hiç kullanmamaktır.

Şu sloganı hep
birlikte haykıralım:
Ölüm tuzağı uyuş-
turucuya kesinlikle
hayır!"

YAB. D. 1-B

Hikaye ve Roman Tahlili

Her edebî eserin güzelliği, kendi içinde organik bir bütün oluşundan kaynaklanır. Eseri oluşturan unsurlar arasında kurulan ahenk, mükemmeliyeti sağlar. Bu bütünlüğü sağlayamayan eserler başarılı olamazlar.

Sanatçı kendi hayatından ve çevresinden aldıklarını malzeme olarak kullanır. Ancak eser, kendisini meydana getiren bu malzemeden farklıdır. Güzelliği meydana getiren bu malzeme değil, malzemenin ortaya çıkan yapısıdır.

Birçok unsurlardan meydana gelen ve karmaşık bir yapı olan edebî, bir okuyuşta anlamak ve ayrıntıları görmek mümkün değildir. İlk okuyuş ancak genel bir fikir verir. İkinci okuyuş eserin yapısını sezmemize yardım eder. Ayrıntıları farketmek ise ancak üçüncü okuyuşta gerçekleşir. Eseri okurken bütün dikkat onun üzerinde yoğunlaştırılmalıdır. Zirâ, hikâyenin anlaşılması ve değerlendirilmesi alınan tavra da bağlıdır.

Metni okuma, anlama, inceleme ve değerlendirme, kısaca tahlil; uzun hazırlık, bilgi ve deneme ister. Ayrıca esere peşin hükümlerle yaklaşmamak da gerekir. Peşin hüküm okuyucunun ufkunu daraltır.

Hikâye tahlili yapılırken şu hususlar göz önünde bulundurulmalıdır :

A- Şekle ait özelliklerin tespiti : Hikâyenin adı, yazarı, hikâyenin yazarın hangi kitabından veya nereden alındığı, yayım tarihinin tespit edilmesi bu bölüme girer.

B- Konu, ana fikir, yazarın bakış açısı ve anlatım tutumunun tespit edilmesi : Hikâye ve romanlarda yazarın konuyu sunuş biçimi, hikâye tekniği ile ilgili bir kavramdır ve buna bakış açısı denir. Bakış açısı, bir hikâye ve romanda olayların kimin gözünden ve ağzından okura ulaştığı sorusuyla il-

gili bir kavramdır.

Yazar hikâyesinin anlatım dilini ya birinci tekil şahıs (ben), yada üçüncü tekil şahıs (o) zamirleriyle kurar. Yazarın işlediği konuya karşı takındığı tavır ise anlatım tutumu olarak tanımlanır. Dört çeşit anlatım tutumu vardır :

1- Hiç bir fikir belirtmeyici, tarafsız, tespitçi,

2- Alay edici, hicvedici,

3- Tenkit edici, öz eleştiride bulunucu,

4- Beğenici, tasdik edici.

C- Vak'a ve unsurların tespiti : Ana çizgileriyle olay örgüsünün özetlenmesi, hikâye unsurlarının çevre, zaman, şahıslar kadrosunun tanıtılması bu bölümde yapılır.

D- Teknik bakımdan değerlendirme : Hikâyenin tasvir ve tahlillerdeki başarısı, olağanüstülük veya masal unsurlarının varlığı ile kişiler, olaylar, konu ve ana fikir arasında uygunluk olup olmadığının değerlendirilmesi bu bölümde yapılır.

E- Dil ve İrade açısından değerlendirme: Yazar hikâyesinde yazı dili yerine herhangi bir bölgenin şivesinidoe kullanabilir. Varsa hangi şivenin yazı dili olduğu tespit edilmelidir. Ayrıca üslûbun değerlendirilmesi açısından da kelime ve cümle bilgisi ile ilgili bir değerlendirme yapılmalıdır.

F- Okuyucunun görüşleri: Okuyucunun hikâye hakkındaki düşünceleri ise son bölümde verilmelidir.

Okuyucu bu metodla, hikâye gerçeklere uygun mudur, dili sade midir, kolayca anlaşıl-makta mıdır? v.b. sorulara cevap bulabilecek bir durumdadır.

Mehmet Kaplan "Hikâye tahlil etme demek, bir bakıma insan hayatına karışan, ona şekil veren veya onu bozan, mesut veya bedbaht eden unsurları, bir kelime

ile gerçek insanı incelemek demektir" diyor.

ROMAN TAHLİLİ

Tahlil çözüleme demektir. Edebî eseri anlamak belli bir kültür seviyesine sahip olmayı gerektirir. Çünkü, romanda anlatılan olaylar okuyucunun merak duygusuna hitap etse bile, olay örgüsünü anlamak isteyen okuyucuda merakın yanında zekâ ve bellek de bulunmalıdır.

Romanı çözümlenmeye çalışmak, onu anlamayı kolaylaştırır. Bunun içinde çeşitli metotlar geliştirilmiştir. Bu metotlarda yazarın tutumu kadar tekniğe de yer verilir. Bir eseri incelemek, tahlil etmek ve yargıda bulunmak, başka bir edebî tür olan tenkidin sahasına girer. Ama bir okuyucu da kendi ölçülerinde tahlil yapabilmelidir. Bunu yaparken şu metotları kullanabiliriz:

I. Eserin künyesi, konusu, ana fikri ve özeti bu bölümde yer almalıdır.

II. Her edebî eserin olduğu gibi romanında bir yazılış amacı vardır. Başarılı bir romanda bu amaç konuya ve üslûba iyice indirilmiştir. Eserde işlenen tezler ve idealler a) Edebi fikirler, b) Siyasî ve idari fikirler, c) Sosyal idealler alt başlıkları altında tespit edilmelidir.

Yazarın işlediği konudan örnekler alınmalı ve mümkün olduğunca tarafsız olunmalıdır.

III. Bütün bu incelemeler tamamlandıktan sonra inceleyici eserin canlılığı gerçeklere uygunluğu hakkındaki görüşlerini belirtmelidir.

Ayşegül ÖZKAN

6-G 7903

Sevgili Dost

HATİCE ERŞEKERCİ
YAB. D. 1-B 62

Gün olup seninle ayrı düşersek
Hatırla sevgili dost, beni hatırla...
Sonunda bir gün mezun olursak
Hatırla sevgili dost, beni hatırla...

Beraber gelip giderdik diye
Sınıfta yan yana olurduk diye
Beraber gülmeyi dilerdik diye
Hatırla sevgili dost, beni hatırla...

Ak düşse saçlarıma siyah yerine
Dert girse yıllarıma sevinç yerine
Yanımda başka biri olsa da yerine
Hatırla sevgili dost, beni hatırla...

Selam verip bir gün çıksam karşına
Eskileri yâd edip gelsem yanına
Ağlasam, sarılsam yine boynuna
Hatırla sevgili dost, beni hatırla...

Gün olur ecel çalarsa kapımı
Veren Allah geri alırsa canımı
Ak kefen sarsa dört bir yanıma
Hatırla sevgili dost, beni unutma...

Ölüm ve İnsan

Hakiki hayatın kaynağı olan ölüm, çetin bir geçittir. Dünyaya gelen her insan bu geçitten geçecektir. Böylece misafir olarak geldiğimiz bu dünyadan, gerçek yuvamıza dönmüş olacağız.

Ne kadar çabalarsak çabalayalım, ne kadar yaşarsak yaşayalım ölüm birgün bizimde kapımızı çalacaktır. Kısa bir ömür sürüpte hayatının her anını doldurup, insanlığa faydalı hizmetlerde bulunanların sayısı, uzun ömür sürüpte aylak aylak gezenlerin yani yaşayan ölümlerin hayatından daha uzundur. Böyle yaşayanlar için zamanın uzunluğunu-kıyası yoktur. İnsan ölmekle kısa olsun, uzun olsun bir yerde hayatını doldurmuş olur.

Ölümden kaçan var mı? Ölümden kaçmak aslında kendi kendimizden kaçmaktır. Dünyaya geldiğimiz andan itibaren ölüme yaklaşıyoruz. Kaçınılmaz son, bilinen gerçek ölümden kaçmaya çalışmak, kaçtığına iddia etmek ne kadar saçmadır. Fakat ölüm bize çok yakın olduğu halde, yine de ona inanmamış gibi yaşamaya devam ederiz. Halbuki hergün, her saat onunla burun buruna geliriz. Tabutlar götürür, tabutlar uğurlarız. yine de bize biraz daha uzak diye yeni bir delil çıkana kadar zamana hapsederiz. Ama birgün bakmışız ki biz de o "Tahta At"ın içine girmişiz. Çünkü ecelin günü zamanı mı olur?

Her kişi ölümden korkarken çok az kişiler onugüler yüzle karşılar. Necip Fazıl, "Öleceğiz, müjdelersun, müjdelersun/ölümde öldüren Rabbe secdelelersun" mısralarıyla; ayrıca benim için gerçekten büyük bir Türk düşünürü olan Nihal Atsız ise, "Sen ne kadar güzel şeysin ey şanlı ölüm" mısralarında duymaya, görmeye, gerçeğe ve daha doğrusu insanı kendi kendileriyle hesaplaşmaya çağırırlar.

Aldığımız her nefeste, adım attığımız her yerde nice ibretler var. Sadece canlıların mı? Cansızların bile ağız dili vardır. İnsanın hayatıda bir bakıma dört mevsime benzer. Çokluğumuzu, gençliğimizi, ihtiyarlığımızı ve hatta ölümü onda görürüz. Geçen her günde hayatımızdan bir yaprak düşüyor. Yani aslında biz yaşarken ölüyoruz ve böylece ecele biraz daha yaklaşıyoruz.

Etrafımıza şöyle bir bakarsak bizimle birlikte tüm canlılar zamanı gelince ölmüyor mu? Şu anda dünyayı ve cennet vatanımızı bizlere canları pahasına bırakıp gidenlerin mirası üzerinde oturuyoruz. Zamanı gelince biz de bu mirası bırakıp göçeceğiz.

İnsanoğlu, bir taraftan ölümden korkarken, diğer yandan ölümlerle dertlerinden kurtulacağına inanır. Uzun müddet ölümlerle pençelenen, elden ayaktan düşen, sevgiden mahrum kalan insanlar ölümü bir kurtarıcı olarak görürler. Böylelerinin ardından "kurtuldu" derler. Aslında dünya gölgelikten başka bir şey değildir. Yine de ölümü kimse istemez.

Yalan dünyada retler ve sevinçler hep arka arkadır. Çile ve dert çekmeden bir yere varan var mı? Dertler zamanı gelince bizlere derman olmuyor mu? Önemli olan bu iki dünya için ölesiye çalışmaktır.

Sonuç olarak ölüm, bir şehirden başka bir şehire göçtür. Ölüm bir son değil başlangıçtır. Sözlerimi Cahit Sıtkı'nın bir beşliğiyle bitiriyorum.

Neylersin ölüm herkesin başında
Uyudun uyanmadın olacak
Kimbilir nerde, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak
Taht misali o musalla taşında

Acıları Sevmek

Bulut Kip

Hayat üzerine yazılabilecek çok şey var. Düşündüklerimizin kaçta kaçını anlatabiliyoruz? Kelimeler hiçbir zaman yetmiyor, öyle değil mi?

Hayat da öyle. Hiçbir zaman tam olarak anlatamıyor, yazılamıyor. Acılar ve sevinçleri bir arada bulabildiğimiz hayat öyle kapsamlı ki...

Acılar; onlara önce hiç katlanamadım. Çaylaştım önceleri. Sonra onlarla yaşamayı öğrendim, onlara gülebilmeyi de. Ama bunu öğrenmem çok uzun bir zaman aldı. Ve öğrendim.

En güzeli de onlara katlanabiliyorum. Bir çaylak değilim artık! Deneyimliyim ama hâlâ öğreniyorum.

Kendini koyuvermekle sadece kendini yok ediyor insan. Hayatın tükeniyor. Oysa "elimizde tek şey olan bu hayatı boşu boşuna tüketmeli miyiz?" diye sormuyoruz bile çoğu zaman. Dünyanın en zengini, en vurdumduymazı olsanız da hayat asla istediğiniz gibi değil. Öyle olsaydı inanın buna yaşamak denmezdi. Tadı tuzu olmayan bir şey yani. Hayatın bir tadı olmazdı. Hem, hangi insanın hayatı mükemmel ki?

Kedersiz, gamsız yani acısız bir ömür. Düşünün, tek düze

bir ömür olurdu bu. Savaşçı bir ruha sahip olmayan -olduğunu zannederek- tenbelleşen, hiç öğrenmeyen bedenler ve içinde biz...

Yooo hayır! İnanın hiçbir hayat öyle tek düze değil. Olduğunu sansak da...

Bir bakıma acılar, çirkinlikler, buhranlar, bunalımlı geçiş dönemleri, sarsıntılar değil mi hayatımızı güzelleştirenler? Ona anlam ve renk katanlar? Rengârenk yapanlar hayatımızı...

İyice bir düşününce; "evet gerçekten öyle" diyeceksiniz. Ama tabî ki anlamamız zaman alacak.

Bütün acılar, üzüntüler bir yanda, güzellikler, mutluluklar ve aşklar, ilk sevişin güzelliği, daha bir çok bir yanda... Ve bunlar bir araya geldiğinde öyle ahenkli bir bütün oluşturur ki, ayırmak mümkün olmaz onları.

Acılarımız olmasaydı, sevinçlerin bir anlamı kalır mıydı? Hiç sanmıyorum. Siz de sanmayın. Çünkü sevincin, sevginin, güzelliğin cazibesi acılardan geliyor. Sevgiyi, gülüşü, mutluluğu, eteklerin zil çalışını acılar yüzünden seviyor, özlüyor ve arıyoruz. Bulunca da "Yaşamak bir başka, hayat ne güzel" diyo-

ruz.

Aslında bu duyguları, hayatın güzelliğini tattıran; bulduğumuz mutluluklar değil, acılarımızın ta kendisidir. Sarsıntılarımızdır, umutsuzluklarımızdır.

Bakın bıkmayın acılardan, Pes etmeyelim. Kalplerimizin kırılması bizleri hayata küstürmesin. Kendimizi koyuvermeyelim öyle. Her fırtınadan sonra bilelim ki pırıl pırıl bir hava vardır. Ve o pırıl pırıl havayı görünce fırtınaları daha bir yaşayacaksınız. Daha çok seveceksiniz fırtınaları.

Hayatını anlamak, acı ve sevincin bir arada olduğu hayatı anlamak nereye kadar mümkün bilmiyorum. Ama hayat acılarla bir kez daha anlam kazanıyor. En azından birçok şeyin farkına varmamızı sağlıyor. Ne olur, hayatı olduğu gibi kabul edip sevmeye çalışalım. "Acıları sevmek mi yoksa hep acılarla dolu bir ömür mü?

Evet, bu soruya verilecek cevap, birçoğumuzun hayata bakışını belirleyecek.

Hayatı anlamsızlaştıran, biraz da kendimiz olduğumuza göre onu yaşanır kılmak da elimizde. Acılarımızı kabullenip hep bir umut taşıyalım içimizde. Biraz Poliannacılık oynayalım...

İstek Plan ve Çalışma Başarı

Fatoş Kılıç

Her başarı, plânlı, istekli ve içten çabaların sonucu gelir. Sınavlara hazırlanırken öncelikle konunun önemini bilmeli ve kendimize çalışmamızı gerektiren sebepleri sıralayabilmeliyiz.

* Türkiyemizi kalkındırmalı.

* Bu yılki hazırlık masrafları boşa gitmemeli.

* Hayata başlamada bir yıl da olsa geç kalmamalı.

* Arkadaşlara ve ailemize karşı mahçup olmamalı.

* İdealimizdeki mesleğe sahip olmalı.

* Bütün arkadaşlar üniversite sıralarında iken dersane yollarını aşındırmamalı.

Ders çalışmamızı gerektiren mi yoksa çalışmamamızı gerektiren şartlar mı ağır basıyor? Hangisi ağırlıklı ise ona göre karar vermeli.

Çalış, çalış, çalış telkinleri artık yerini; "paniğe gerek yok. Az, devamlı ve etkili çalışmalı" telkinine bırakmalı.

Şans bilgidir yanadır. Uzaktan şans ya da rastlantı gibi görülen bir çok durumun arkasında kişilerin fedakârlıkları, gayretleri, durumu kavrama ve problemi çözme konusunda gösterdikleri yüksek performans gizlidir.

DİKKAT!

Sevgili arkadaşlar, çok çalışmak değil etkili ve çok çalışmak esas olmalı. Başarı ondur. Bunun biri yetenek, dokuz çalışmak ile gerçekleşir. Her zaman plânlı çalışmanın başarıyı getireceği unutulmamalı.

Plân, çalışılacak derslerin bir süre ve düzen içine sokulmasıdır. Hangi derse nerede, nasıl, ne zaman, hangi kaynaklarla ve ne kadar çalışılacağına önceden karar verilmeli. Plânlı çalışmayı bilmeyenler, derslerin üzerinde oluşturduğu ruhsal baskı ile derslerin birini bırakıp diğerine atılır dururlar. Hiç birisini de tam olarak yapamazlar.

Zor derslere en iyi anlaşılabilir zamanlarda çalışılmalıdır. Çalışma süreleri mümkün olduğunca her zaman günün aynı saatlerine konmalı. Artık o saat geldiğinde derse karşı acıkmalar başlayacak hatta beyin gurultuları hissedilecektir.

En iyi çalışma biçimi ara verilerek yapılan çalışmalardır. Ara vermeden uzun süreli çalışmak ya da uzun süre ara vererek çalışmak verimi düşürecektir. Plân mutlaka yazılmalı. Ve herkesin de rahat görebileceği bir yere asılmalı. Ki kaydardığınız an bütün foyaların ortaya çıksın. Çerçeveletmene gerek yok!

ARA VERME ZAMANI

Dikkatini konu üzerinde yoğunlaştırmada, çalışmada direnme. Boşuna zaman yitirmekten başka bir şey değildir. Bu demektir ki beyin mola ister.

Sistemli bir çalışmada öğrenci, öğrendiklerini her an gerçek hayata tatbik etmeli yeni bilgiler ile güçlendirip ko-

nular arasında bağlantılar kurarak öğrendiklerini pekiştirmeli.

Okuduklarınızı hayalinizde canlandırmayı ihmal etmeyin. Bilgileri pekiştirici konu ile ilgili bildiğin bilgileri hatırlamaya çalış.

ÇALIŞMA SIRASINDA SERBEST OLANLAR

* Televizyondan köşe bucak kaçıp uzak durmak.

* Telefonun başına bir nöbetçi görevlendirmek. (İkinci defa çalmasına izin vermeden açıp sana çaktırmadan not alması için)

* Düzenli bir masada çalışmak.

* Yemek, çığ köfte, patates cipsi yememek.

* Evdeki diğer fertlere çok heyecanlı, merak uyandıracak, ses çıkartacak, sinir bozacak işler yaptırmamak.

* Üniversite, askerlik, iş gibi hayaller kurmamak.

* Programdan taviz vermemek.

* Yatarak, kulakta wolkmen ile ders çalışmamak.

* Sessiz ve sakin ortamları tercih etmek.

* Müsvette kağıtları uçak, gemi yapıp savunma sanayiine destekte bulunmamak.

* Bazı önemli bilgilerin altını çizip not almak.

* Sakız çiğneyip patlatmamak.

GELELİM SINAVLARA

Her deneme sınavı sizin gerçek sınavınızdır. Dolayısı ile şimdiden elleriniz, ayaklarınız titrer, dudaklarınız kurur ise ÖSS ve ÖSYS'de hiç bir şeyiniz kalmaz. Çünkü ter ve heyecanınız biter.

Uzun ve zorlu bir dönemi geride bıraktınız. Bazan sevindiniz, bazan heyecanlandınız. Bazan da üzüldünüz sıkıldınız. Pembe hayaller kurarken ara sıra endişeleriniz artmadı değil. Bazı geceler gözünüze uyku girmede. Baştan umursamayanlar sınav günü yaklaştıkça telaşlanmaya başladılar.

Ve nihayet beklediğiniz sınava az kaldı.

SINAV ÖCÜ DEĞİLDİR

Bu güne kadar hiç kimse sınavda ölmedi. Sınav bir ölüm kalım savaşı değil sadece belli konulardaki bilgilerimizi ölçen bir değerlendirme şeklidir. Sizin kişiliğiniz hakkında bir bilgi vermez.

Kazanmak şüphesiz güzeldir. Ancak hayatta kaybetmek de vardır. Kazanan olması için mutlaka kaybeden de olmalı. Sınavlarda başarılı olmak geleceği kazanmanın en iy yolu, ancak tek yolu değildir. Kazanma şansın yüksek bile olsa kazanamadığın takdirde kendine bir amaç düşün.

Şu andan itibaren hep geçmişteki başarılarınızı düşünün. İstenmeyen sonuçlar yerine arzu ettiğiniz başarı ve davranışlara bağlanın.

Halide Edib Adıvar'ın Hayatı, Sanatı ve Eserleri

Aslı Feyzioğlu /5724

I- HAYATI:

Halide Edib Adıvar, Milli Edebiyat ve Kurtuluş Savaşı sonrası kuşağının romancılarından, 1884'te doğmuş, 9 Ocak 1964'te ölmüştür.

Ceyb-i Hümayun denen Saray büncesini yöneten örgütün başkatipliğinde, Yanya, Bursa Reji Müdürlüklerinde bulunmuş Mehmet Edip Bey adlı aydın birinin kızı idi. Babası, Halide Edip'in annesi öldükten sonra ikinci kez evlenmiş, bundan ötürü O, anneannesiyle ve lalalarıyla birlikte oturmuştur. Bu durum, onun sanat kişiliğinin kuruluşunda etkili olmuştur.

Halide Edib 1901'de Üsküdar Amerikan Koleji'ni bitirmiş; kızını çok seven, onun eğitim ve öğretimine önem veren babası, ozan ve Feylesof Rıza Tevfik'ten felsefe ve sosyoloji, sonraları ilk kocası olacak matematikçi Salih Zeki'den de matematik dersi aldırılmıştır. Bu tip öğretim ve eğitim de onun kafa kuruluşunun yardımcıları olmuştur.

Kişiliği kurulduktan sonra İstanbul Kız Öğretmen Okulu, Kız Lisesi öğretmenliklerinde ve yeniden düzene sokulması ve denetlenmesi istenen Vakıf Okulları Müfettişliğinde bulunmuştur. 1917'de Beyrut, Şam'da Türk Kız okullarının kuruculuğunu ve müfettişliğini yapmış, Suriye ordumuzun çekilmesi üzerine 1918-1919 aralarında Darülfünun (Üniversite) Batı Edebiyatı Müderrisi (Profesörü) olmuştur.

İstanbul'un işgali sıralarında, büyük ve anlamlı Sultanahmet mitinginden sonra izlendiğini anlamış; ikinci kocası Abdülhak Adnan-Adıvar ile Kurtuluş Savaşı'na katılmak üzere, Anadolu'ya geçmiş ve cephe-de çalışmıştır. Onbaşılıktan başlayıp Başçavuşluğa kadar yükselen ilk Türk kadınıdır.

1923'te kocası ile yurt dışına çıkmış, 1938 yılına kadar dış ülkelerde çeşitli görevlerde bulunmuştur. Bu

arada 1932 yılında Amerika'nın Columbia Üniversitesi'nde konferanslar vermek üzere çağrılmış, orada Columbia, Yale, Illinois, Michigan; İngiltere'de Cambridge, Oxford; Fransa'da Sorbann Üniversitelerinde Türk kültürünü dünya kamu oyuna duyurmak ve Türkojoloji alanında dünyayı aydınlatmak görevini yapmıştır.

1935 yılında da, Gandhi zamanında, Delhi üniversitesi tarafından, konferanslar verilmek üzere Hindistan'a çağrılmış, Delhi, Kalküta, Benares, Haydarabad, Aligar, Lahor ve Peşaver Üniversitelerinde dersler vermiştir.

1939'da İstanbul Üniversitesi İngiliz Edebiyat profesörlüğüne getirildi. On yıl çalıştıktan sonra 1950-1954 arasında İzmir Milletvekili olarak Meclise girdi. Bir devre Milletvekilliğinden sonra eski görevine atandı; ömrünün sonuna kadar orada çalıştı.

Merkezefendi mezarlığında gömülmüştür.

II- SANATI :

Halide Edib'in annesi ölünce, babası ikinci kez evlenmişti. Çocukluğunun ilk yıllarında lalasından dinlediği Battal Gazi, Eba Müslim-i Horasanî hikâyeleri; sonraları Süleyman Çelebi'nin Mevlid'i ve eski masalların inceliği ve zevki onun sanat hayatının ilk hazırlıklarıdır. Zamanın bütün engellemelerine rağmen, Üsküdar Amerikan Koleji'nde okuması, bu hazırlığa sahip olan kendinin edebi hayatını sağlam temellere oturtmuştur.

O, ilkin Şehbal dergisinde Halide Salih, daha sonraları Büyük Mecmua'da Halide Edib adı ile yazılar yazdı. 1908 kargaşasından sonra, kadın ve kadınlık sorunları üzerine yazdıklarından ötürü, yurdu terke zorlanmıştı. Ama, gerek önceleri sarayın okumasına, gerek sonraları gerici çevrenin yazmasına engel olmak istemesi, ona güç kazandırma bakımından çok yarar sağlamıştır.

Halide Edib, ilk romanlarında ve hikayelerinde kadın ve genç kız psikolojisi üzerinde durmuş, doğu kadınının duygusal inceliğini yansıtan yanlarından sonra, batının felsefesini dogmatik olarak içinde duyan ve yaşayan Anadolu kadınının yaşantısını kapsayan yazılara geçmiştir. Gerçekten de romancılığının ilk döneminde, özellikle bu dönemin ilk yıllarında, his, hayal, heyecan ve tutku konuları ağır basmakta idi; tarihsel yanı olan kişilerde ise geleneksel yön göze çarpar.

Halide Edib'in gerek ilk dönem genç kızlarında, gerek son toplumsal dönem kadınlarında ve öbür kişilerde karakterler, sağlam temellere oturtulmuştur. Örneğin: Eski romanlarından Handan'da Handan; Kalb Ağrısı'nda Zeyno; Mev'ut Hüküm'de Sara, yenilerde: Sinekli Bakkal'da Rabia gibi... Bu kadınlar, en güçlü tutkular karşısında bazan kırılır gibi olursa da, hiç bir zaman eğildikleri görülmez; mağrur, fedakâr, çoğu zaman lâbirentlerine inilmesi çok güç ruh halleri gösterirler.

Bu güçlü ve ünlü yazarın dili için, özellikle ilk eserleri hakkında: "Leziz, fakat kılçığı bol bir sardalyaya benzer" gibilerden espriler yapılmıştır. Fakat anlatmak istediği şeyler hakkında, Dilbilgisi kurallarının üstünden bakan bir yazar olduğunu ileri sürenler de bulunmamış değildir. Bu yargı, eserlerinin tümünü okuyanların kişiliklerine göre, elbette değişebilir.

Halide Edib'in eserleri İngiltere, Fransa, Almanya, Rusya, Hollanda, İsveç, Norveç, Hindistan, Pakistan ve Yugoslavya gibi dünyanın önemli ülkelerinde yabancı dillere çevrilmiştir.

İsveçli bir eleştirci Halide Edib Adıvar için:

"Bir insanın, Avrupa'nın ünlü kadınları arasında Halide Edib ile kıyas edebilecek bir tanesini bulabilmesi

için, çok dolaşıp araması gerekir." demıştır.

III-ESERLERİ :

Halide Edib, romancı olarak tanınmakla birlikte, her türden eser vermiş, özellikle, düşünce yazıları bakımından da üzerinde durulması zorunlu olmuş bir sanatçısıdır.

Türkçe eserleri şöyle bölümleyebiliriz :

A-) Hikayeleri:

Harap Mabetler, 1911-1924-1967.
Dağa Çıkan Kurt, 1922-1963.
İzmir'den Bursa'ya, 1922. (Yakup Kadri, Falih Rıfkı, Mehmet Asım ile)

B-) Romanları

Raik'in Annesi, 1909, 1924, 1967./Seviye Talip, 1910, 1924, 1967. Handan, 1912-1965, 1968./Yeni Turan, 1912, 1924, 1967. Son Eseri, 1912, 1965./Mev'ut Hüküm, 1922-1968. Ateşten Gömlek 1922-1962, 1968, (1923, 1949'da iki kez filme alındı.)/Kalp Ağrısı, 1924-1962./Vurun Kahpeye, 1926-1962 (1949, 1964'te iki kez filme alındı.)/Zeyno'nun Oğlu, 1928-1967. Sinekli Bakkal, 1936, (26. baskı) 1968 (Bu roman önce The Clown and His Da-

ughter adı ile 1935'te Londra'da yayımlanmıştır.) (1968'de filme alındı)/Yolpalas Cinayeti, 1938, 1964 (1956'da filme alındı.) Tatarcık, 1939, 1943 (5. baskı), 1968. Sonsuz Panayır, 1964./Döner Ayna, 1954, 1964. Akıle Hanım Sokağı, 1958./Sevda Sokağı, (1959'da Cumhuriyet Gazetesi'nde tefrika edildi.)/Çaresaz, (1961'de Cumhuriyet Gazetesi'nde tefrika edildi.)/Hayat Parçaları, 1963.

C- Anıları :

Mor Salkımlı Ev, 1963, 1967 (Çocukluğundan Suriye dönüşüne kadar. Bu eser önce Memoirs of Halide Edib adı ile 1926'da Londra'da yayımlanmıştır.)

Türkün Ateşle İmtihani, 1956 (Kurtuluş Savaşı Yılları. Bu eser önce The Turkish Ordeal adı ile 1928'de Londra'da yayımlanmıştır.)

Ç-Oyunları :

Kenan Çobanları, 1916 (Suriye 1 perdelik livre) üç perdelik metni 1918, 1968/Maske ve Ruh, 1945 (Kenan Çobanları ile beraber) 1968.

D- İnceleme Yazıları :

İngiliz Edebiyatı Tarihi I,

1940/Üniversite Kafası ve Tenkit, 1942/Edebiyatta Tercümenin Rolü, 1944/ İngiliz Edebiyatı Tarihi III, 1946./İngiliz Edebiyatı Tarihi III., 1949./Hindistan'ın İçyüzü, 1937 (Türkçeye çevrilmemiştir)/Türkiye'de Şark, Garp ve Amerikan Tesirleri, 1955./Dr. Abdülhak Adnan-Adıvar, 1956.

E- Çevirileri :

Mader, 1899./Talim ve Terbiye, 1911./Babür Han, 1914, 1917./Gizli Belde, 1928./Hamlet, 1944./Nasıl Hoşunuza Giderse, 1943./Coroolanus, 1945./Antonius ve Kleopatra, 1949./Hayvan Çiftliği, 1954.

Hakkında yazılmış Türkçe eserler :

Halide Edip, Hayatı ve Sanatı, Baha Dürder, 1940./Halide Edip-Adıvar, Hayatı ve Eserleri, H. Uğur Barlas 1963./Bütün Cepheleriyle Halide Edib, Hilmi Yücebaşı, 1964./Halide Edip, Muzaffer Uygun, 1968.

İKTİBAS

Kendimi Seviyorum

Çünkü : Ben Sevgi'yim. Yaşam benim için var. Yanlızca sevgiyi uygulamayı seçiyorum.

Çünkü : Geçmiş sevgiyle ve kolayca bırakabiliyorum. Yeniye sevinçle karşılıyorum. Huzur içindeyim.

Çünkü : Ben önemliyim. Kendimden hoşnutum. Varoluşum bana sevinç veriyor.

Çünkü : Benliğimin ve yaşamımın sorumluluğu üstleniyorum. Güçlü ve dinamiğim. Bedenimin her par

çasının kusursuz çalıştığına inanıyorum.

Çünkü : Birlik ve dayanışma içerisinde, sevgi dolu ve huzurlu bir aile yaşamına katkıda bulunuyorum.

Kimsenin sevgisini ve emeğini sömürmüyorum.

Çünkü : Yeni kavramlara ve düşüncelere açığım ve onları sindirmeye, özümsemeye hazırım. Sorunları değerlendiriyor, çözüm yolları araştırıyorum. Başka bakış açılarındaki saygıyla karşılıyorum.

Çünkü : Tüm duygularımınla barış içindeyim. Kendimi olduğum gibi seviyor, beğeniyor ve onaylıyorum.

Çünkü : Tüm deneyimlerimi ben yarattım. Kendi yaşamımdan ben, yanlızca ben sorumluyum. Sevgiden ve sorumluluktan kaçmıyorum.

Çünkü : Yaşamdan zevk almayı hakediyorum. Yaşamı seviyor, sunduğu tüm hazları benimsiyorum.

N. Işıl Karagöz

6/B 9697

Güzel Sözler

* **İnsan her zaman kahraman olmaz ama her zaman insan olabilir**

FRANKLİN

* Herkesin haksız olması senin haklı olduğunu göstermez.

ARİSTO

* **Affetmek ve unutmak iyi insanların intikamıdır.**

SCHİLLER

* Ne aradığını bilmeyen bulduğunu anlayamaz.

KONFİÇYÜS

* **Kusursuz dost arayan dostsuz kalır.**

* Hükümdarlar akıllı kişilerin öğütlerine, akıllıların hükümdara sığınma ihtiyaçlarından daha muhtaçtırlar.

* **Başkalarının ayıpları ile uğraşan kendi ayıplarını görmez.**

* Dostlara her sırrını açma! Belki bir gün içlerinden biri düşmanın olur. Düşmana da her fenalığı yapma! Belki bir gün dostun olur.

* **Başkası düştü mü çürük tahtaya basmasaydı, deriz. Kendimiz düşünce, bastığımız tahtanın çürük çıkmasından şikayet ederiz.**

* İnsanlar önce para kazanmak için sağlıklarını sonra da sağlıklarını kazanmak için paralarını harcarlar.

GOETHE

* **Paranı, canını, malını ver. Ama sırrını verme!**

VİCTOR HUGO

* Başkalarının terbiyesizliğine karşı en güzel silah, bir insanın kendi terbiyesidir.

LORD CHESTER FEELD

* **İlmine göre hareket etmeyen bilgin, elinde meşale tutan köre benzer, başkalarını aydınlatır ama kendi yolunu bulamaz.**

ŞEYH SADİ

* Ne kadar uzun yaşarsan yaşa ilk yirmi yıl insan ömrünün en uzun yıllarıdır.

RİHARD CECİL

* **Akıllı bir adam bütün yumurtalarını tek sepete koymaz.**

CERVANTES

* Öpülecek el ısırılmaz.

TÜRK ATA SÖZÜ

* **Üç şey gilenemez; duman aşk ve parasızlık.**

ARAP ATA SÖZÜ

* Köle ruhlu insanlardan hür fikirler beklenemez.

* **Sükût etmek gibi âlemde nâdâna cevap olmaz**

ŞEFİ DEDE

* Temiz ve düzgün bir kıyafet iyi bir tavsiye mektubudur.

CENAP ŞAHABETTİN

* **Hayattan aldığımız her zevki ona denk bir ızdırapla öderiz.**

PEYAMİ SAFA

* Durmak devrilmenin bir öncesidir

GÜRBÜZ AZAK

* **Tutkular prensipleri aştığında, kazanılsa bile kaybedilir.**

ZERRİN MAKARA 4-E 9296/ ÖZLEM BIYIK 4-E 6491/ HATİCE DOĞAN 5-A 5674

19. The unfortunate hadji is bitter by the snake while riding on a camel on the way to Mecca.

Haberler

OKULUMUZ OLĞAN TEFTİŞTEN GEÇTİ

Orta öğrenim kurumlarında her üç yılda bir yapılan teftişler çerçevesinde okulumuzda bu yıl 01-19 Nisan 1996 tarihleri arasında teftişten geçti.

Bakanlık Baş Müfettişlerinden İhsan ERDOĞAN ve Bakanlık Müfettişleri Ruknettin KULLEP ile Hasan KÖLE başta olmak üzere diğer Bakanlık Müfettişleriyle yapılan denetimlerde okulumuz ve okulumuzdaki çalışmalar takdirle karşılanmıştır. Rehberlik faaliyetlerinin de ön planda olduğu bu tefiş bütün öğretmenlerimizin katılımı ile yapılan bir toplantıyla son bulmuştur.

Dergimizin kapak sayfasındaki fotoğraflar da bu toplantının küçük birer anıları olarak yerlerini aldılar.

ÜÇ ÖĞRETMENİMİZ EMEKLİ OLDU

Okulumuzda uzun yıllar görev yapan, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerimizden Fethi SOYKAN ile Mehmet YONTAR ve Matematik öğretmenlerimizden Rasim GÖKSOY ikinci dönem başında emekli oldular.

Uzun yıllar hizmet ederek birçok gencin eğitiminde büyük pay sahibi olan bu değerli öğretmenlerimize bundan sonraki hayatlarında sağlık ve mutluluklar dileriz.

KAYSERİ LİSESİ ŞİİR OKUMA YARIŞMASI YAPILDI

Okulumuzda birinci dönem yapılan Kayseri Lisesi Şiir Yazma Yarışması'ndan sonra, ikinci dönem de Kayseri Lisesi Şiir Okuma Yarışması düzenlendi. (10 Nisan 1996) Okulumuz Tiyatro Salonu'nda yapılan yarışma büyük bir ilgi ve beğeni ile izlendi. Yarışmamızı Bakanlık Müfettişlerimiz de izlemiş ve takdirlerini belirtmişlerdir. Yarışma sonucunda; üç öğrencimiz derece ödülleri ile iki öğrencimiz de mansiyon ile ödüllendirilerek çeşitli armağanlar almışlardır. Yarışmada dereceye giren arkadaşlarımız ve aldıkları dereceler ise şu şekildedir:

Kayseri Lisesi Şiir Okuma Yarışması

I. MESUDE DURSUN Yab.D.1.B 57

II. SERPİL TEK 6D 7834

III. ARZU KABUKÇU 6G 5757

Mansiyon HARUN AYDIN Yab. D. 1.B 48

Mansiyon MURAT SİTTİ 6L 8752

Arkadaşlarımızı tebrik ediyor ve başarılarının devamını diliyoruz.

BİLGİ YARIŞMASINDAKİ BAŞARIMIZ

İlimizde yerel yayın yapan Elif TV'nin düzenlemiş olduğu "Liseler Yarışıyor" adlı yarışmada okulumuz kendi grubunda, grup birincisi olarak yarı finalde yarışma hakkı kazandı.

Yarışmada okulumuzu A.Olcay ÖZBEK, Mahmut İNCETAN ve Tuğba TÜMER temsil etti.

Genç arkadaşlarımızı tebrik ediyor ve aynı başarıyı diğer yarışmalarda da göstermelerini bekliyoruz.

ŞİİRDEKİ BAŞARIMIZ

Özel Muradiye Erke Fen Lisesi'nin 25 Nisan 1996 tarihinde Kayseri çapında düzenlediği Şiir Okuma Yarışması'nda Kayseri Lisesi birinci oldu.

İlimizden on altı lisemizin katıldığı ve her lisenin bir öğrenci ile temsil edildiği yarışmada, okulumuz Yab.1.B sınıfından Mesude DURSUN ile temsil edildi.

Okulumuzda yapılan yarışmada da birinci olan Mesude DURSUN aynı başarıyı göstererek Ceyhun Atif Kansu'nun; "Dünyanın Bütün Çiçekleri" adlı şiiri ile birinciliği okulumuza kazandırdı.

Sevgili arkadaşımız Mesude'nin başarılarının artarak devam etmesini diliyoruz ve kendisini tebrik ediyoruz.

AŞATÜRK KÖŞESİ YENİDEN DÜZENLENDİ

Okulumuzun eski binasında bulunan Atatürk Köşesi, yeni çalışmalar ile tekrar dü-

zenlendi.

Ana kapı girişinde bulunan Atatürk Köşesi'nin düzenlemesi; resim öğretmenlerimiz Canser Ökten ve Mediha Emre ile resim öğrencileri tarafından gerçekleştirildi.

Dizaynı, ışıklandırılması ve kitabeleri ile hem göze hem de akla hitap eden çalışmayı okulumuza kazandıran değerli öğretmenlerimizi ve öğrenci kardeşlerimizi tebrik ediyoruz.

"MERİÇ" HAZIR!

Daha önceki sayımızda duyurduğumuz "Meriç" adlı tiyatro oyunumuz çalışmalarını tamamlayarak sahnelenmeye hazır hale geldi.

Mayıs ayı içinde sergilenecek olan oyunumuzun Kayseri'de gündem oluşturacağını ve Kayseri Lisesi'nin başarılar zincirinde yerini alacağını şimdiden söylemek mümkün.

Meriç, 15.05.1996'da Şehir Tiyatro Salonu'nda halka açık olarak sergilenecek, ayrıca okulumuz tiyatro salonunda da gösterimi yapılacaktır.

Öğrencilerimiz ve Kayserili tiyatro severleri bu oyunu izlemeye davet ediyor ve bütün emeği geçenleri kutluyoruz.

KÜTÜPHANE SOHBETLERİ BAŞLADI

Okulumuzda sanata ilgi duyan öğrencilerimizi bir araya toplamayı amaçlayan ve onların ürünlerini değerlendirmek, tartışma imkânını oluşturmak gayesiyle, okul kütüphanemizde, Kütüphane Sohbetleri başladı.

Sanata, edebiyata ve kültüre ilgi duyan öğrenci kardeşlerimizi, çalışmalarıyla, tartışmalarıyla renkli geçen Kütüphane Sohbetleri'ne davet ediyoruz.

Dinleyici olarak da katılınılabilecek toplantılar her çarşamba okulumuz kütüphanesinde 14.45'den sonra başlayacaktır.

ARAŞTIRAN VE OKUYAN GENÇLİĞİ TEBRİK

Okulumuz kütüphanesinden en çok yararlanan ve okuyan sınıflar bir araştırmayla tesbit edildi. Buna göre kütüphaneden en çok yararlanan 5-A sınıfını tebrik ediyoruz.

Öğrenci başına 5.2 kitap okuma ortalaması ile en çok kitap okuyan sınıflar olarak da Yab.1-A ile Yab. 1-B sınıflarını tebrik ediyoruz.

yor, nice güzel okumalarla dolu günler diliyoruz.

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ'NDE KAYSERİ ve YÖRESİ TARİH SEMPOZYUMU YAPILDI

7. Kayseri Kültür ve Sanat Haftası nedeniyle Erciyes Üniversitesi'nde yapılan sempozyuma 11-12 Nisan 1996 günlerinde 41 üye tebliğ sundu. Okulumuz Müdür Yardımcısı ve Fizik Öğretmeni Yusuf Özmerdivenli'de "KAYSERİ LİSESİ'nin Kayseri'nin Eğitim ve Öğretim Tarihindeki Yeri ve Önemi" konulu tebliğ sundu.

Açılış konuşmasında Erciyes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Şahin, tarihi detaylı bilmeyen ve yaşamayan milletlerin, sağlam toplum olamayacağını belirterek, Türk tarihinin teferruatıyla bilinmesi gerektiğini söyledi.

7. Kültür ve Sanat Haftası münasebetiyle Sabancı Kültür Sitesi'nde düzenlenen, "Kayseri ve Tarih Sempozyumu" nun açılışında konuşan Rektör Prof. Dr. Şahin, Tarihi detaylı bir şekilde bilmeyen milletlerin geleceğe sağlıklı bakamayacaklarını ifade ederek, "Tarih anlayışımız kronolojik anlayışta öteye gitmiyor. Kuru vak'alarla avunmamalıyız. Tarihi yaşamak, duymak ve hissetmek gerekir. Millet olarak okumak, yazmak, düşünmek zorundayız" diye konuştu.

ŞEHİRLERİN TARİHİ BİLİNME Lİ

Erciyes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ali Aktan, şehir tarihlerinin yazılmamasının bir eksiklik olduğunu belirterek, şehirlerin tarihlerini baştan sona ele alan eserlerin yazılması gerektiğini kaydetti. Tarihi eserlerde siyasi ve askeri tarihin gizli kalan bir tarafını bulunmadığını vurgulayan Prof. Dr. Aktan, "Toplum medeniyetini, dinini, göçebe hayatını, ekonomik durumunu ve hayatını konu alan eserler yazılmalıdır. İçinde yaşadığımız toplumun geçmişi üzerinde çalışmalıyız. Şehir tarihlerinin ortaya konması araştırılması konusunda üniversite ve üniversite elemanlarına görev düşmektedir" dedi.

ANADOLU'YA TİCARET KAYSERİ'DEN YAYILDI

Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Sebahattin Bayram da, Kayseri bölgesinin Milattan Önce 2000'li yıllardan beri ticaretin içinde olduğuna değinerek ticaretin Anadolu'ya Kayseri'den yayıldığını söyledi.

SEMPOZYUMA KATILAN ÜYELER VE SUNDUKLARI TEBLİĞ KONULARI :

Prof. Dr. Cahit GÜNBATTI
Eski Bir Anadolu Şehri "Kaniş"

Doç. Dr. Hüseyin SEVER
Koloni Çağında (M.Ö.1970-1750)
Anadolu'da Borsa ve Enflasyon

Doç. Dr. Salih ÇEÇEN
Kültüpe Metinlerine Göre Kayseri ve Çevresinin İlkeleri

Doç. Dr. Sahabattin BAYRAM
Koloni Çağında Kayseri'nin Ticari Hayatı

Yrd. Doç. Dr. M. Beşir AŞAN
Anadolu'da Tarihi Yollar ve Kayseri

Halit ERKİLETLİOĞLU
İslam Öncesi Kayserisinden Bir Kesit

Doç. Dr. Mehmet ÇELİK
Bizans'ın Din-Devlet Politikasının Kayseri ve Yöresindeki
Tesirleri
(III-VII. yüzyıl)

Prof. Dr. Refet YINANÇ
XVI-XVII. Yüzyıllarında Kayseri Şehir Nüfusu ve Etnik Yapı
Prof. Dr. Ali AKTAN
XVII. Yüzyıl Kayseri Kadı Sicillerinde Bulunan Köle ve Ca-
riyelerle İlgili Bazı Belgeler Üzerinde Bir Değerlendirme

Doç. Dr. M. Akif ERDOĞDU
XVI. Yüzyılda Orta Anadolu'nun Etnik Manzarası

Doç. Dr. Mustafa KESKİN
XVIII. Yüzyılda Kaseri'de Aşiretler

Muhammed KARAKAŞ
Kayseri ve Çevresinde Su Projeleri

Prof. Dr. Vacit İMAMOĞLU
XX. Yüzyıl Başlarında Kaseri Kenti ve Yaşam

Doç. Dr. Kerim TÜRKMEN
Kayseri'de Yok Olmuş Veya Yok Olmaya Yüz Tutan Eser-
ler

Öğr. Gör Ali Uzay PEKER
Ortaçağ Türbe Mimarisinin İçerdiği Anlamlar ve Kayseri
Döner Kümbet Örneği

Nevzat TÜRKTEKİN
Kayseri'de Yanlış Şehirleşme ve Mahzurları

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Kayseri Lisesi'nin Kayseri Eğitim-Öğretim Tarihindeki Yeri

ve Önemi
Sami KÖŞKER
Tarihi ve Kültürel Yönüyle Yahyalı

Zübeyir KARS
Kayseri Eğitim Tarihi Üzerine Bir Deneme

Doç. Dr. Mikail BAYRAM
Selçuklular Zamanında Kayseri'de İlmî ve Fikri Faaliyetler

Arş. Gör. Ahmet AKŞİT
Selçuklular Devrinde Kayseri Şehrinin Nüfus ve Etnik Du-
rumu

Kenan GÜNDOĞU
Melikgazi
Arş. Gör. Sezgin GÜÇLÜAY
Selçuklular Döneminde Kayseri'nin Ticari İmkanları

Sadi BAYRAM
Zeynel Abidin Ali el-Kayserani er-Rufai Hazretleri'nin Silsi-
lesi Hakkında Bazı Düşünceler

Abdullah SATOĞLU
Kayseri ve Yöresi Tarihinden Yapraklar

Prof. Dr. Rifat ÖNSOY
Millî Mücadelede Kayseri

Doç. Dr. Ahmet ÖZGİRAY
Alman Elçisi, Rudolf Nadolna ve Kayseri Uçak Fabrikası

Yrd. Doç. Dr. Ramazan TOSUN
Millî Mücadele Döneminde Kayseri'de Kurulan Millî Cemi-
yetler ve Faaliyetleri

Yrd. Doç. Dr. Musa ŞAŞMAZ
Kaptan Copper'in Kayseri Konsolosluğu

Dr. Hasan ÖZSOY
XIX. Yüzyılda Talas ve Talas'ın Amerikalılar Tarafından
Miyon Merkezi Olarak Seçilmesinin Sebepleri

Prof. Dr. Abdulkadir YUVALI
XVII. Yüzyıl Sonlarında Kayseri'de Kadının Statüsü

Doç. Dr. Mustafa ÖZTÜRK
Kayseri'de Fiatlar (1785-1850)

Yrd. Doç. Dr. Ayhan ÖZTÜRK
Osmanlı Devleti Hizmetindeki Kayserililer

Yrd. Doç. Dr. Mehmet İNBAŞI
XVI. Yüzyılda Kayseri'nin İktisadi Yapısı ve Esnaf Teşkilatı

Prof. Dr. Fahrettin KIRZIOĞLU
Kıpçak Kumanlar'ın Ataları Kimmerler'den Beri Kayseri ve
Çevresinde Türk Boy ve Oymaklarından Kalma Coğrafya
Adları

Prof. Dr. Ahmet UĞUR
Akkışla ve Civarında Geçmişimizde İsim Yapmış Bazı
Şahsiyetler

Yrd. Doç. Dr. Mehmet KARAGÖZ
XVIII. Asrın İlk Yarısında Osmanlı Devleti İdari Taskima-
tında Kayseri'nin İdari Durumu

Mehmet ÇAYIRDAĞ
Kaseri'de Sultan II. Abdülhamid Dönemi Bina ve Kitabeleri

Kayhan ATİK
Mimar Sinan ve Lütfi Paşa

- * Geçenlerde bir taksi çevirdim hâlâ dönüyor.
- * Arkadaşlarınızı işletin pas tutmasınlar.
- * Paraya "para" demezdi çünkü "r" sesini söyleyemezdi.
- * Kadın Hakkı yoktur. Çünkü Hakkı erkek ismidir.
- * Çalışmak eğlencelidir. Ama şimdi eğlencenin sırası değil.
- * Gardiyançığım, kötü gününde hep yanımdasın.
- * Hocam, yarı yıl tatili yetmedi. Yaz tatilinden biraz avans verir misiniz?
- * Öğretmenim; "öğretmen olasin" diye de beddua edilir mi ya?
- * Şöyle bir duk da seni bir güzel benzeteyim. (Ressam)
- * Arkadaşlarım! Derdimi paylaşın ama yazılı kağıdım değil!!!
- * Çocukluğumdan sonra gençliğim de acı veriyordu, amaliyatla aldıkım!
- * Sohbeti iyice koyulaştırdık biraz da su katalım!
- * Edison ampülü buldu çünkü onun omu alacak parası yoktu!
- * Gözden Irak olan, gönül den Saddam!
- * Örkeyle kalkan, zararla mızrak...
- * Dünya dünya olalı sulak kesik.
- * Yeni bir mezarlık açtık. Haberiniz olsun evlere de servis yapıyoruz.
- * Kaçan çoraplarınızı polise ihbar edin.
- * Bu aşk böyle süreceksa ben fasulye sen sızık olabilirsin.
- * Cami sana kurban ederim ama, kurban bayramında sen bizzat iade edersen!
- * Doktor Bey, ne olur bana gerçeği söyleyin; reçete yazacak mısınız?
- * Seni görünce gözlerim dolar, kulaklarım mark olur!
- * Eyvah! Bu gün yine basıldık!!! -GAZETE-
- * Kirli işleri nedense hep bana yaptırırlar!!! -MENDİL-
- * Sakla sapanı, inekler aç kalsın!
- * Dünyayı boş vermiştim, doldurup geri verdiler.
- * Tencere yuvarlanır, yemek dökülür.
- * Neşes almıyorkun, atmosferi açın!
- * Keçeni yıktık, işin yoksa otur dik artık...
- * Tutmayın beni! -BALIK-
- * Adamın karnı şişmiş, eli de tığ.
- * Kabadayılığa yer yok demişler, kabadayılık ayakta kalır.
- * Kaçan çoraplarınızı polise ihbar edin!
- * Bozuk paranız varsa tarımciye götürün.
- * Her yıldız kaydığında bir insan ölmüş, bizim Leyla teyze takunyası kaydığı için öldü.
- * Miras bekliyorsan zamana güvenme, Azrail'le anlaş.
- * Bir elin nesi var? Ne kadar cabilsin tabii ki parmakları.

ASLIHAN SAAR 5-A 6849/ ZERRİN MAKARA 4-E 9296/ DAMLA KEYSER ÇALIŞKAN HZ.D 224
/VENHAR BOZDAĞ 5-A 6011/ SELVER TAŞGÜZEL HZ. C 107

Ünlülerden Nükteler ve Fıkralar

Bir gün Rumeli türkülerinden oluşan bir programın ortasında arka sıralarda oturan Fethi Gemuhluoğlu'nun sesi yükselir:

- Biz bu türküleri dinleyeme lâıyk değiliz.

Salonda bulunanlardan biri:

- Niçin? diye sorar.

Gemuhluoğlu:

- Niçin olacak, daha dün vali gönderdiğimiz yerlere, şimdi sefir-i kebîr gönderiyoruz.

Serdengeçti'ye sormuşlar:

- Konuşmalarında niçin "Allah"ı bu kadar çok söylüyorsun?

Serdengeçti kendinden beklenen cevabı vermekte gecikmemiş:

- Öyle mi? Allah Allah!

Behçet Kemal Çağlar kendine -kontrol etmesi için- şiir getiren bir gence sorar:

- Bu şiiri siz mi yazdınız?

Genç çekinmeden cevap verir:

- Evet efendim, hepsini ben yazdım.

Behçet Kemal Çağlar:

- Oooo! Müşerref oldum, Tevfik Fikret Bey, ben sizi çoktan öldü sanıyordum.

Necip Fazıl'a sormuşlar:

- Üstad, Peyami Safa'yı tanıyor musunuz?

Üstad cevap vermiş:

- Tanırım, tanırım; kendileri Server Bedii'nin evinde otururlar!...

Necip Fazıl'a sormuşlar:

- Üstad, özel arabanız yok mu?

Şair de düşünmeden anında cevap vermiş:

- Ona en son bineceğiz.

Peyami Safa sohbetlerinden birinde şöyle der:

- Bir şey, isteyenim istemesine bağlıdır.

- Nasıl?

- Ne istediğinizi söyleyin, ne olduğunuzu haber vereyim:

Bir darı tanesi mi istiyorsunuz? Siz bir serçesiniz.

Bir kuzu mu istiyorsunuz? Siz bir kurtsunuz.

Bir zafer mi istiyorsunuz? Siz bir kahramansınız.

Meşhur roman yazarımız Reşat Nuri Güntekin çok sigara içen bir tiryakiydi. Bir gün doktoruyla sigara üzerine sohbet ediyorlardı. Doktoru:

- Sigara bir taraftan iyidir, bir taraftan çok kötü...

Reşat Nuri doktorunun sözünü keser ve:

- Merak etmeyin doktor. Ben sigarayı iyi taraftan içerim.

Reşat Nuri, Milli Eğitim Müdürlüğü'nün merdivenlerinden çıkarken, büyük rakkaslı saati tamire götürülen bir hademe kendisine çarpar. Ya zar kendine mahsus nezaketiyle güler ve:

- Evladım, der; kol saati kullansan daha iyi olmaz mı?

On üç-on dört milyon olduğumuz yıllarda Yahya Kemal, Madrit büyükelçimizdir. Bir vesile ile kendilerine Türkiye'nin nüfusu sorulur. Şair hiç tereddüt etmeden:

- Türkiye'nin nüfusu elli milyondur, der.

Soruyu yöneltenler hayret ettiklerinde:

- Bunda hayret edilecek ne var? Biz ölülerimizle birlikte yaşarız.

Şair İbnurrumi'nin iğneli dilinden bakan hükümet reisi onu davet ettiği bir ziyafette zehirler. Zeki şair zehirlendiğini anlayınca meclisi terk ederken, Emir ile aralarında şu konuşma geçer:

- Böyle birdenbire kalkıp nereye gidiyorsun?

- Gönderdiğin yere.

- Bizim pedere selam söyle!

- Cehenneme uğrayacak değilim!!!

DERLEYEN:

EBRU SEVGİ 6-G 5113

FIKRALAR

TAHSİL

Liseyi bitiren oğlunu Fransa'ya tahsile göndermişti. Arkadaşı sorar:

- Sizin oğlan Fransa'da ne tahsil ediyor?

Dertli baba cevap verir:

- Şimdilik benden para tahsil ediyor, o kadar...

DİSPANSER

Amerika'da askerin biri arkadaşı ile sokakta giderken elindeki bıçak ile parmağını kesti. Biraz ötede kardeşi vardı. Hemen dispansere gitti.

İçeri girince karşısına iki kapı çıktı. Birinde HASTALIKLAR ötekinde YARALILAR yazılı idi. Yaralılar kapısından girdi, yine iki kapıyla karşılaştı. Birinde ET diğeri KEMİK yazıyordu. Et kapısından girdi. Yine iki kapı, birincisinde ÖNEMLİ diğeri ÖNEMSİZ yazıyordu. Önem-siz kapıdan girince kendini sokakta buldu. Arkadaşı merakla sordu:

- Nasıl, iyi baktılar mı?

- Hayır, ama teşkilat dehşet!!!

ANLAMIŞ

Öğretmen derste anlatıyordu:

- Hayatın en mutlu günü olduğundan gelinler düğünde beyaz giyerler.

Arka sıralardan bir ses yükseldi:

- Şimdi damatların neden siyah elbise giydiklerini daha iyi anlıyorum...

PARA

Erol okuldan burnu kan revan içinde dönünce annesi feryadı bastı:

- Aman Allahım! Başına bir kaza mı geldi oğlum?

- Hayır anneciğim, kabahat sihirbazın.

- Hangi sihirbazın?

- Okulda numaralar yapmak için gelen sihirbazın, beni sahneye çağırdı ve burnumdan on binlira çıkardı.

- Ah hain adam ah!

- O bir şey yapmadı anneciğim. Arkadaşlar yaptı. Sihirbaz gidince başka para var mı diye herkes burnuma hücum etti!...

TELSİZ TELEFON

Fransa'da arkeolojik kazılarla ilgili bir konferans düzenlenir. Konferansta konuşan Fransız, otuz beş metreye kadar yaptıkları kazılarda telefon telleri bulduklarını söyler ve devam eder:

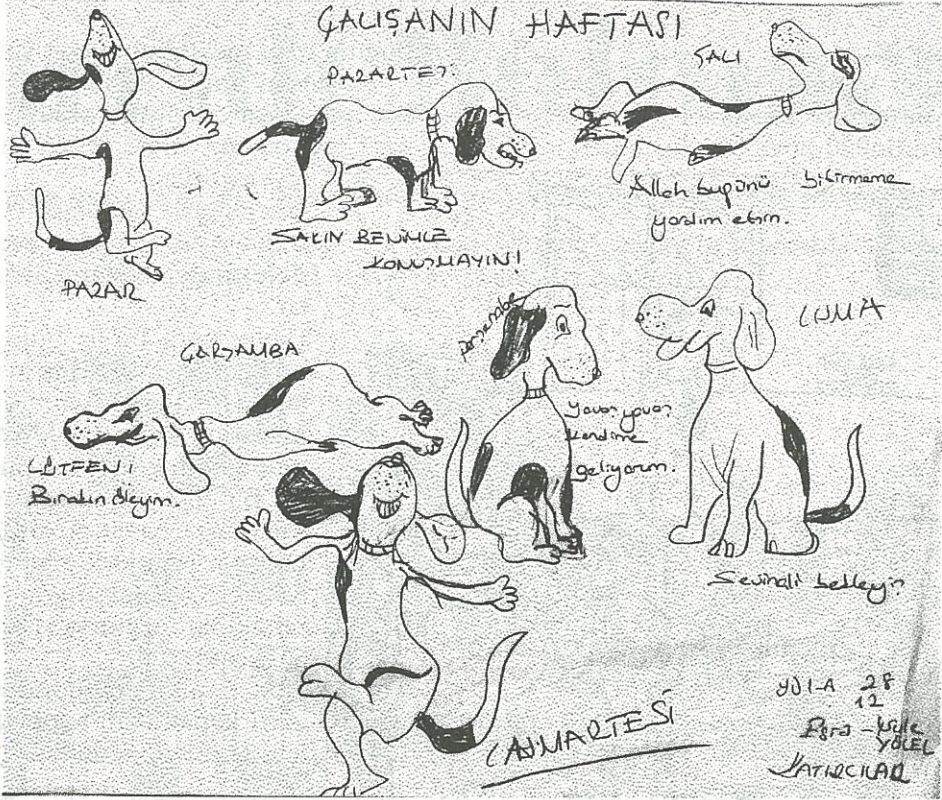
- Bu da gösteriyor ki, atalarımız yıllar önce telefon kullanmışlardır.

Salonda büyük bir alkış patlar. Sıra Türk araştırmacılara gelir. Sahnaya Temel çıkar, konuşmasına başlar:

- Bizler de şimdiye kadar yaptığımız kazılarda elli metreye kadar indik ama hiç bir şey bulamadık. Bu da gösteriyor ki ecdâdımız seneler önce telsiz telefonu icât etmiş ve kullanmıştır...

BU KADAR DÜŞÜNDÜKTEN SONRA

başlamış. Temel'in durduğunu gören Dursun:
- Ne oldu, neden durdun?
- Ne oldu su var mı? demiş Temel. Duymuyor musun? Adam bizi çağırıyor. Gidip bakalım şu-

Zeybek oynayanları gören Temel yanındakilere şöyle diyordu:

- Haçan, bu kadar düşündükten sonra ben de oynarım...

BABAN GELİR

Küçük kızını yatağa yatırıp üstünü örtten annesi, tenbih etti:

- Güzel güzel uyu yavrum. Eğer korkarsan "anne" diye bağır, "baban" gelir!...

ONUN SUÇU YOK

Rıza Bey'le hanımı kavga ediyordu. Bir ara hanımı dayanamadı, bastı feryadı:

- Artık her şeyden bıktım, kendimi köpeğimle beraber denize atacağım!

- Bunu yapamazsın! diye haykırdı Rıza Bey. Zavallı hayvanın suçu yok, onu bana bırak!...

MERAK ETMEYİN

Hasta, dişini çeken doktora can acısıyla söylendi:

- Aman doktor ne yaptınız! Yanlış dişimi çektiniz galiba!

Doktor hiç istifini bozmadan:

- Merak etmeyin sıra ona da gelecek!

HİDRODİNAMİK

Fabrikaya imtihanla yeni eleman alınıyordu. İmtihana girenlerden biri ilk soruyu okudu: "Hidro dinamik ne demektir?"

Düşündü düşündü, sonra şunu şazdı:

"İşe alınmıyorum demektir!"

YARDIM

Temel ile Dursun hırsızlık yapmışlar. tam evden çıkarken ev sahibi uyanmış ve bağırma-

na. Belki bir ihtiyacı vardır!...

KİM İYİ?

Küçük afacan, bir öğretmenden keman dersi alıyordu. Öğretmeni bir gün:

- Ben senin yaşında iken bu parçayı senden daha iyi çalıyordum, demiş.

Küçük hiç istifini bozmadan:

- Demek ki sizin öğretmeniniz benimkinden iyi imiş!...

DÜĞÜN

Mehmet yolda gördüğü arkadaşına telaşla:

- Yarın evleniyorum, şahidim olur musun?

- Tabii dostlar kara gün içindir!

MEZARLIK

Trabzon'da mezarlığa dört kişilik bir helikopter düşer. Yerel muhabir televizyonda haberi şöyle duyurur:

- Şehrimizin mezarlığına dört kişilik bir helikopter düşmüştür. Şu ana kadar elli dört ceset çıkarıldı. Yetkililer ölü sayısının daha çok olmasından korkuyor!...

NE SANMIŞ?

Akıl hastası yolda bir ayna bulur. Aynaya bakıp kendini görünce:

- Afedersiniz, der, bunu sahipsiz sanmışım!...

UZUN ÖMÜR

133. doğum gününü kutlayan en yaşlı Rus muhacirine bir gazeteci sorar:
- Uzun ömrünüzü neye borçlusunuz?

Yaşlı adam cevap verir:

- Az yemeye ve temiz havada çalışmaya.

Gazeteci hayretle sorar:

- Bu olamaz. Babanız Rusya'da aynı sebeplerden dolayı ölmemiş miydi?

TEMEL

Temel bir gün uçağa binmiş. Uzakta bir İngiliz, bir Fransız ve bir Alman varmış. Temel bunları görünce:

- Lan gene mi siz?

HAZIRLAYANLAR:

ŞİRİN ÇARKIT 5-A 5739/ ÖZLEM BIYIK 4-E 6491 / ZERRİN MAKARA 4-E 9296/ MERYEM EFİLTİ 5-F 7453

KARADENİZLİNİN MEKTUBU

Sevculu oğlum İdrus,

Nasılsın, iyi musun? Bizler çok çok iyiyuz. Burada ticaret hayatına atılduk. Findukların kilosunu iki bin liradan alup, bin beş yüze satayruz. Böylece sürümden kazanıyruk da!

Sağlığumuz da iyidir. Geçen hafta ne olur ne olmaz deyup zelzeleye karşı aşu yapturduk.

Oğlum İdrus, okumanın yavaş olduğunu bil-

dugum için mektubumu çok yavaş yazayrum.

Kardeşun Emine de hamile. Henüz çocuğu kız mu yoksa erkek mu olduğunu bilemediğumuz için dayımı yoksa teyze mi olduğunu söyleyemeyruz.

Geçenlerde iki bahriyeliyi kaybettuk. Bizim Karadeniz'in ortasında bozulan denizaltıyı iteyum derken boğulmuşlar.

Dayın yeni bir iş buldu. Emrinde bir beş yuz kişi var. Hepsu sessiz sakin yatayu. Ne iş bulduğunu soracak olursanız mezarlık bekçisi oldi! Senun yegen çocuk pek akullu çocuk olacak. Her gün eliyle de bir iple dağın tepesine gidiyu. İnanırsalla havanın rüzgârlı, ip islanırsa havanın yağmurlu olduğunu anlayı. Sana bir resmumu göndereyrum. Fotoraftaki iki ineğün ortasındaki benim. Sağlıcakla kal.

Not: Sana para gönderecektum fakat zarfi kapattıktan sonra akluma geldiğün için gönderemedum.

Baban Temel

(Aslıhan Saar 5-A 6849)

OKUL ÇİÇEĞİ

Öğrencinin kalemi elinde

Yazar defteri, masayı.

Bir pop şarkısı dilinde

Söyler gezeleyi gezeleyi.

Deftere; şarkı şiir yazar

Üstü başı parfüm kokar

Teneffüs gözünde tüter

Derste kalem yiye yiye.

İstiklâl Marşı'nı ezbere okuyor

Sanmayın ki kopya çekiyor

Kapının önünde iz yapıyor

Dersten atıla atıla.

Dönem sonu gelince

Karneler ele alınınca

Krediler bu dönem de yetmeyince

Yerinci döneme gelir söyleni söyleni.

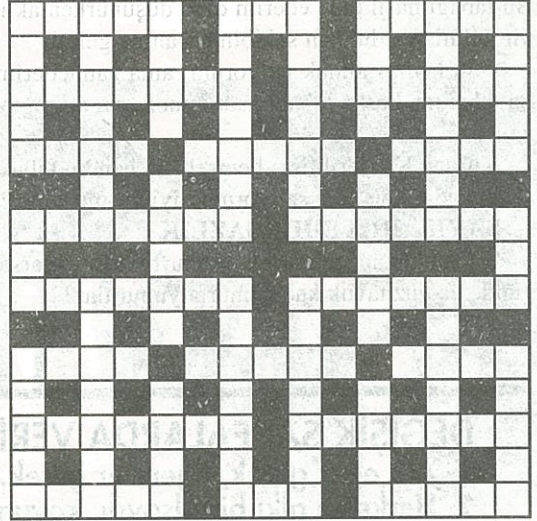
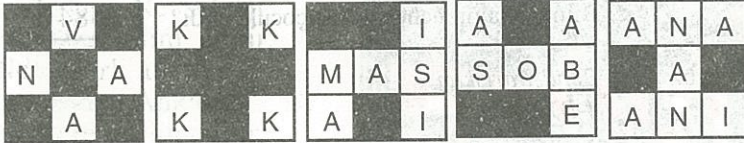
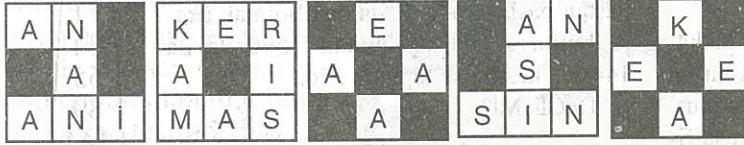
MERYEM EFİLTİ

5-F 7453

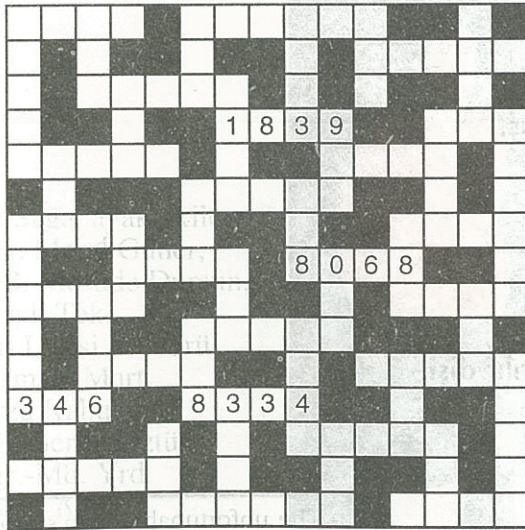
Parçalı Bulmaca

25 kutudan oluşan parçalı büyük anagramdaki yerine doğru yerleştirebilir misiniz?

Zor demeyin canım. Çok kolay işte size bir ipucu, küçük kutuların konumları değiştirilmiştir, yani olduğu gibi anagramdaki yerlerine yerleştireceksiniz.

Sayı Yerleştirme

3 Rakamlı	4 Rakamlı	5 Rakamlı	6 Rakamlı
004 413	0127 5371	11635	523466
053 487	1261 6093	18746	514756
136 565	1644 6105	23979	514756
167 582	1839 6525	25321	150393
182 615	1963 6546	25321	054104
219 621	2386 7950	45930	
248 853	2516 8068	54163	
326 878	3434 8197	67156	
346 961	3742 8334	89633	
369 969	4771 9165	96784	

Hazırlayan: Fatma Ünal 6-A 8068

KOMİK KÖŞE (Yanıldınız)

- Yaşlı adam plajda yanında güneşlenen birine :
- Dünya çok değişti efendim. Şimdiki kızların erkekten farkı yok. Örneğin şuna bakın. Saçları kısacık, pantolon giyiyor, hiç de kıza benzemiyor.
 - Tabi benzemez, O bir erkek.
 - Nereden biliyorsunuz?
 - Çünkü o benim oğlum.
 - Özür dilerim, babası olduğunuzu bilmiyordum.
 - Önemi yok. Ama ben babası değil, annesiyim.

TRENİ KAÇIRDI

Bir turist Kayseri çarşısında gezerken ilerdeki dükkânın önünde çok güzel bir antika tabak görmüş. Ama bu tabağın içinde süt varmış ve bir kedide onu içiyormuş. Bu tabağı nasıl elde ederim diye düşünürken aklına şu fikir gelmiş ve dükkan sahibinin yanına gelmiş :

- Şu kediyi almak istiyorum, ama zannederim ki kedi bu tabaktan başka tabakta süt içmez onu alacağım, deyin-ce;

Kurnaz Kayserili ise; hemşehrim ben bu tabak için akşama kadar kaç kedi satıyorum biyiyor musunuz?

SAYILARLA SİHİRBAZLIK

Üç tavuk üç günde üç yumurta yumurtlarsa üç yüz günde üç yüz tavuk kaç yumurta yumurtlar?

Diğer yandan, eğer üç tavuk üç günde üç yumurta yumurtluyorsa üç yüz günde üçyüz yumurtayı kaç tavuk yumurtlayacaktır.

Arkadaşlarınıza yanda sayılardan yapılmış olan kuleyi herhangi bir yerinden kesmelerini söyleyin.

Sonra hemen baştan o sayıda dahil olmak üzere sayıların toplamını yapmalarını isteyin.

Örneğin, sayıları 610'dan kestilerse baştan başlayarak 610'da dahil olmak üzere bütün sayıların toplamı 1596 ya da 144'den kestilerse toplamı 376.

DEĞİL Mİ?

Birgün pencereden bahçeye bakıyordum. Bahçede bir yığın çocuk ve köpek gördüm.

Başlarını saydım 22 etti.

Ayaklarını saydım 68 etti.

Bilin bakalım bahçede kaç çocuk vardı?

Betiül Barışkan

4-B / 8427

1
1
2
3
5
8
13
21
34
55
89
144
233
377
610
987
1597
2584

DEĞİŞİK SAYFALARDA VERİLEN İNGİLİZCE SOZLERİN TERCUMESİ

- 1- Ata eğer gerek, eğere er gerek.
- 2- Herkesin alkı bir olsaydı, koyuna çoban bulunmazdı.
- 3- Kabul olmayacak duaya "amin" denmez.
- 4- Nerede hareket, orada bereket.
- 5- Verirsen doyor, vurursan duyur.
- 6- İşlemeyen kuyunun suyu azalır.
- 7- Yıkamak yapmaktan kolaydır.
- 8- Ettığı hayır ürküttüğü kurbağaya değmez.
- 9- Atığın okun varacağı yeri bilmek gerek.
- 10- Havanda su dövülmez.
- 11- Herkesin gönlünde bir aslan yatar.
- 12- Atın suratını değil, süratini överler.
- 13- Tavşan dağa küsmüş dağın haberi olmamış.
- 14- Horozsuz köyde sabah olmaz.
- 15- Beterin beteri var.
- 16- Alışmış kudurmuştan beterdir.
- 17- Çok bilen çok yanılır.
- 18- Uyuyan tilki rüyasında tavuk sayar.
- 19- Ummadık hacıyı deve üstünde yılan sokar.
- 20- Kimin ters giderse işi, muhallebi yerken kırılır dişi.

HAZIRLAYANLAR:

MESUDE DURSUN YAB.D. 1-B

HATİCE ERŞEKERCİ YAB.D. 1-B

20- The unfortunate man's tooth broken while eating pudding.

Atatürk'ün Samsun'a çıkışının anısına her yıl Samsun'dan 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı töreninde Cumhurbaşkanına sunulmak üzere çıkarılan bayrak, 16 Mayıs günü Kayserili atletler tarafından Sivas İl Hududunda teslim alınıp, saat 18.30'da Vali, Garnizon Komutanı, Milli Eğitim Müdürü, diğer çaire amirlerinin de hazır bulunduğu muhteşem bir törenle Kayseri Lisesi önünde karşılanarak okul müdürüne teslim edilir. Okulda bir gece misafir edilip, 17 Mayıs günü 8.45 sularında yine aynı törenle uğurlanarak atletlerimiz tarafından Nevşehir il hududuna Nevşehirli atletlere teslim edilir. Nevşehirli atletler tarafından Ankaralı atletlere teslim edilir. Anı ara'da muhafaza edilerek 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı törenlerinde Cumhurbaşkanına takdim edilir.

Soldan Sağa ayakta:
Ed. Öğr. Meral Güner,
Yab. 1B. Mesude Dursun,
6 D Serpil Tek,
Kayseri Lisesi Müdürü
Gençosman Mart,
6 G Arzu Kabukçu,
Ed. Öğr. Şerife Öztürk,
Ed. Öğr.-Md. Yrd.
Süleyman Aydın.
Oturana-soldan sağa:
1 B Harun Aydın,
6 C Murat Sitti

26 Ocak 1993

*Kayseri Lisesi'nin kıymetli Öğretmen ve Öğrencileri,
Mezunlarından biri olmakla iftihar ettiğim Lisemizin 100. kuruluş
yıldönümünü yürekten kutluyorum.*

*Yüzyıl bir eğitim kurumu için başarılarını isbat etmek ve şerefli bir
gelecek oluşturmak için oldukça yeterli bir süredir. Geçmiş yıllara baka-
rak memnuniyetle görüyorum ki; Kayseri Lisesi kendi ehliyet ve değerini is-
bat edebilmiş kıymetli okullarımızdan biri olmayı hakkıyla başarmıştır.*

*Emeği geçen eski, yeni bütün öğretmenlerimize ve yöneticilerimize şük-
ran borçluyuz.*

Sevgili öğrenciler,

*Vatanımız tarihin en eski çağlarından bu yana birçok uygarlığın üst
üste katlandığı ve kaynaştığı zengin bir tarih hazinesidir.*

*Bin yıl önce Orta Asya'dan dalga dalga geçerek Anadolu'ya ge-
len Müslüman Türk Boyları; önce büyük ve küçük Selçuklu İmparator-
lukları, sonra da Osmanlı İmparatorluğu dönemlerinde, mirasçı olmaktan
şeref duyduğumuz büyük bir uygarlık oluşturdular. Kayseri her zaman ve
her dönemde bu büyük uygarlığın en değerli kültür merkezlerinden biri ol-
muştur.*

*Bunu niçin vurguluyorum? Çünkü: Kayseri'de hizmet veren bütün
eğitim ve kültür kurumları böylesine büyük ve şerefli bir mirasın bilinci ile
çalışmışlar ve çalışacaklardır.*

*Lisemize emeği geçen veya umut bağlayan herkesle beraber ben de
şimdiye kadar sağlanan üstün başarıların devamını diliyorum ve bekliyorum.*

*Biz eski mezunlardan çok daha ileri başarılarla ulaşmanız dileğiyle
hepinizin gözlerini öperim.*

TURGUT ÖZAL